

คู่มือจัดอบรม

เตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน(นิกะฮ.)

ตามวิถีอิสลาม

تُنكحُ الْمَرْأَةُ لِأَرْبَعٍ: لِمَالِهَا، وَلِحَسَبِهَا، وَلِجَمَالِهَا،
وَلِدِينِهَا، فَظَفَرُ بَدَاتِ الدِّينِ تَرَبَّتْ يَدَاكَ. متفق عليه

"ผู้หญิงนั้นจะถูกแต่งงานเนื่องด้วยสาเหตุสี่ประการ คือ เนื่องจากทรัพย์สินของนาง หรือเนื่องจากวงศ์ตระกูลของนาง หรือเนื่องจากความสวยงามของนาง หรือเนื่องจากศาสนาของนาง ดังนั้นจงเลือกแต่งงานกับสตรีที่มีศาสนาอยู่ในตัว แล้วสองมือท่านก็จะมีโชค (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์ และ มุสลิม)

จัดทำโดย

ฝ่ายจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๙ ฮ.ศ.๑๔๓๘)

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่
 257 หมู่ 2 ต.ไสไทย อ.เมือง จ.กระบี่ 81000
 โทร.075-700-324 Fax 075-700324

المجلس الإسلامي بولاية كرابي تايلاند

THE ISLAMIC COMMITTEE OF KRABI
 257 MOO 2 T .SAITAH I.A.MUANG KRABI 81000 THAILAND

คำนิยม

ของประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่

ขอแสดงความชื่นชมและนิยมในผลงานของ “คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่” ซึ่งเป็นฝ่ายที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาทุกระบบที่เกี่ยวข้องกับประชากรมุสลิมในทุกภาคส่วน องค์กรมัสยิด องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน ตลอดจนผู้ต้องขังที่เป็นมุสลิมในเรือนจำจังหวัดกระบี่ ที่ได้สรรสร้างผลงานความรุ่งเรืองให้กับองค์กรเหล่านั้นอย่างไม่หยุดยั้ง และถือได้ว่าเป็นการศึกษาที่ผนวกกับวิชาการ ทำงานโดยยึดอุดมการณ์ และศักดิ์ศรีของความเป็นมุสลิมอย่างมั่นคง

การปรับปรุงและเรียบเรียง “คู่มือจัดอบรมเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงานตามวิถีอิสลาม” ที่ปรากฏอยู่นี้ ก็เป็นอีกผลงานหนึ่งของฝ่ายการศึกษาและวิชาการที่มีความรักและความห่วงใยต่อสังคมมุสลิมจึงได้สละเวลาร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประชากรมุสลิมซึ่งต้องใช้สติปัญญา ทรัพย์สิน เวลา ในการปรับปรุงและเรียบเรียง “คู่มือจัดอบรมเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงานตามวิถีอิสลาม” เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น ขอให้พระองค์อัลเลาะห์(ซบ)ได้ประทานรางวัลให้แก่ท่านที่รับผิดชอบในหน้าที่อย่างมากมายโดยทั่วกัน ทั้งคุณยาและอาคีเราะห์

ด้วยสalamและตุอาอ

(นายอัสนาวี มุกระ)

ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่

10 พฤศจิกายน 2559

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่
257 หมู่ 2 ต.ไสไทย์ อ.เมือง จ.กระบี่ 81000
โทร.075-700-324 Fax 075-700324

المجلس الإسلامي بولاية كرابي تايلاند

THE ISLAMIC COMMITTEE OF KRABI
257 MOO 2 T.SAITAHI A.MUANG KRABI 81000 THAILAND

คำนำ

ของผู้ปรับปรุงและเรียบเรียง

จังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดที่มีพี่น้องมุสลิมอาศัยอยู่ร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด มีมัสยิดภายใต้การดูแลรับผิดชอบจำนวน 201 มัสยิด โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจำนวน 29 สถาบัน หน่วยสอบสมาคมคุรุสัมพันธ์จำนวน 6 หน่วยสอบ มีเยาวชนและนักเรียนที่เข้าสอบภาคฟิรดูอีนตามหลักสูตรสมาคมคุรุสัมพันธ์อิสลามแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ในแต่ละปีจำนวน 15,000 คน มีสัปปุรุชในสังกัดมัสยิดทั้ง 200,000 คน มีเยาวชนที่จะต้องเตรียมพร้อมในการมีครอบครัวประมาณ 30,000 คน จึงจำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการอบรมให้ความรู้แก่บุคคลกลุ่มนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการใช้ชีวิตร่วมกันในครอบครัวตามหลักศาสนาอิสลาม

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่ฝ่ายการศึกษาและวิชาการ จึงได้จัดปรับปรุงและเรียบเรียง “คู่มือจัดอบรมเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงานตามวิถีอิสลาม” ฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นหลักสูตรในการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดี

ในการจัดปรับปรุงและเรียบเรียงคู่มือฉบับนี้ได้กระทำในเวลาอันจำกัด อาจเกิดความผิดพลาดและขาดตกบกพร่องอยู่บ้าง จึงเป็นหน้าที่ของบรรดาท่านผู้รู้ทุกท่านจะต้องช่วยกันแก้ไขและส่งเสริมในดียิ่งๆขึ้น เพื่อจะได้ปรับปรุงและแก้ไขในโอกาสต่อไป

สุดท้ายนี้ใคร่ขออวยพรจากเอกอัครราชทูตอิสลามประจำจังหวัดกระบี่ (ชบ) ได้ประทานความดีงามและอภัยในความบกพร่องต่างๆด้วย อามีน ยาร็อบบิ้ลออลามีน

(นายสุนทร สีหมุ่น)

รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกระบี่
ฝ่ายการศึกษาและวิชาการ/ผู้จัดเรียบเรียง

10 พฤศจิกายน 2559

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
คำนิยมของประธานกอจ.กระบี่.....	ก
คำนำของผู้เรียบเรียง.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทที่ ๑ เรื่องการแต่งงาน(นิกะฮ.).....	๑
บทที่ ๒ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งงาน(นิกะฮ.).....	๓
บทที่ ๓ เรื่องรูกุ่นนิกะฮ.....	๖
บทที่ ๔ เรื่องสินสอด(มะฮัร).....	๑๓
บทที่ ๕ การแต่งงานของหญิงมุสลิมกับชายที่ไม่ใช่มุสลิม.....	๑๔
บทที่ ๖ การทำบุญวาสิมะห์.....	๑๕
บทที่ ๗ การมีเพศสัมพันธ์.....	๑๗
บทที่ ๘ สิทธิหน้าที่ของคู่สามี-ภรรยา.....	๒๑
บทที่ ๙ การให้ปัจจัยยังชีพ(นาฟาเกาะห์)แก่ภรรยา.....	๒๕
บทที่ ๑๐ การหย่า(ตอลัก).....	๒๗
บทที่ ๑๑ อิตตะห์.....	๓๑
บทที่ ๑๒ การคืนดี(รอฎูอะ).....	๓๒
บทที่ ๑๓ ซิฮัร.....	๓๔
บทที่ ๑๔ ลีอาน.....	๓๕
บทที่ ๑๕ มัตอะห์(ค่าทำขวัญ).....	๓๕
บทที่ ๑๖ การซื้อขายหย่า.....	๓๖
บทที่ ๑๗ การหย่าที่ผูกพันไว้กับสิ่งอื่น.....	๓๗
บทที่ ๑๘ ละหมาด ๕ เวลา.....	๔๐
บทที่ ๑๙ ภาคปฏิบัติ.....	๔๖
ถาม-ตอบปัญหาเรื่องนิกะฮ. โดยสำนักจุฬาราชมนตรี.....	๕๐
บรรณานุกรม/อ้างอิง.....	๕๘

บทที่ ๑

เรื่องการแต่งงาน (การนิกะห์)

การแต่งงาน ในภาษาอาหรับ เรียกว่า การนิกะห์ ซึ่งมีความหมายตามรากศัพท์ว่า “การรวมกัน” การให้คู่สามีภรรยาหาความสุขต่อกันได้ ส่วนความหมายตามหลักศาสนาหมายถึง “การตกลงอันเป็นที่รู้จักกัน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้”

ศาสนาอิสลามได้บัญญัติว่าด้วยการนิกะห์ มีกำหนดกฎระเบียบแบบแผนอย่างมั่นคงเพื่อปกป้องสังคม และเพื่อความสุขของสถาบันครอบครัว อิสลามส่งเสริมการแต่งงาน เพื่อให้เกิดผลดีและประโยชน์นานับประการที่จะสะท้อนมาสู่ตัวบุคคลและสังคมโดยรวม

เคล็ดลับในการบัญญัติว่าด้วยการนิกะห์

- ๑.สนองความต้องการทางธรรมชาติ ที่อัลลอฮ์ได้กำหนดให้แก่มวลมนุษย์
- ๒.ปกป้องคนดีที่มีคุณธรรมในสังคม
- ๓.ทำให้จิตวิญญาณสงบและมั่นคง
- ๔.ปกป้องความประพฤติมิให้เสื่อมทรามลง
- ๕.เป็นการรักษาเผ่าพันธุ์ของมนุษย์
- ๖.ขยายวงศ์ญาติให้กว้างไกลและสร้างความรักและความร่วมมือที่ดีต่อกัน

เป้าหมายของการแต่งงานในอิสลาม

๑. เพื่อปฏิบัติตามคำสอนของอัลลอฮ์ (ซ.บ) และแบบอย่างของท่านรอซูล ค็อลย
๒. เพื่อสืบทอดตระกูล ท่านศาสดาค็อลยกล่าวไว้ ความว่า “เจ้าจงแต่งงานกับหญิงที่ท่านรักและให้บุตร เพราะฉันจะได้โอ้อวดเรื่องจำนวนประชากร ต่อประชาชาติอื่นในวันปรโลก”
๓. เพื่อกระชับความสัมพันธ์กับครอบครัว ระหว่างครอบครัวของสามี-ภรรยา เพื่อเพิ่มความรัก ความใกล้ชิดให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น เพราะครอบครัวที่มีความผูกพันด้วยความรักระหว่างกันนั้น คือครอบครัวที่เข้มแข็งและมั่นคง
๔. เพื่อสร้างสถาบันครอบครัวให้สมบูรณ์ ด้วยความรักและความผูกพัน ความสมบูรณ์ของครอบครัวนั้น เริ่มต้นที่สามี-ภรรยา ซึ่งบุคคลทั้งสองคือผู้สร้างครอบครัว และสร้างความรักความผูกพันต่อไป
๕. เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนสู่การทำงาน ส่งเสริมให้มีความพยายามในการทำงาน เริ่มต้นในงานชิ้นเล็ก ๆ และมีความมั่นคงตลอดไป
๖. การแต่งงานคือรูปแบบการปรับปรุงคุณธรรม จริยธรรมในคำสอนของอิสลามการแต่งงานเป็นวิธีการยับยั้งตนเองต่อการประพฤติชั่ว เช่น การมีความสัมพันธ์อย่างอิสระ ระหว่างเพศตรงข้ามซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาละเมิดประเวณี (ซินา) ปัญหาลูกนอกสมรส(ลูกซินา) ท่านศาสดาค็อลย กล่าวว่า “โอ้คนหนุ่มสาวทั้งหลายเอ๋ย ผู้ใดในหมู่พวกเจ้ามีความสามารถมีความพร้อมต่อการมีครอบครัวก็จงรีบแต่งงาน เพราะสิ่งดังกล่าวจะทำให้สายตาลดลง ไม่มีสิ่งต้องห้าม และสามารถรักษาความบริสุทธิ์ของตนเอง (จาก

การชินา)ผู้ใดที่ยังไม่มีความพร้อมก็ให้ถือศีลอดเพราะการถือศีลอดเป็นเครื่องคุ้มกันตนเอง”(จากความชั่ว)

๗. การแต่งงานในมิติทางสังคม สร้างความมั่นคง และแพร่ขยายสมาชิกในสังคมให้มากขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชาติอิสลามเชื่อมความสัมพันธ์โดยการแต่งงาน

๘. บำบัดความต้องการทางธรรมชาติของอารมณ์

๙. ทำให้บิดาตะห์บางส่วนมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๑๐. รักษาศาสนาและแสวงหาความสำเร็จ ทั้งดunyaและอาคีเราะห์

๑๑. เชื่อมไมตรีจิต ระหว่างญาติพี่น้องฝ่ายสามี-ภรรยา

๑๒. ปลุกจิตสำนึกให้รับผิดชอบ

๑๓. แสวงหาความสุขทั้งทางกาย ใจ และบริหารเวลาให้ถูกต้อง

๑๔. เพื่อหลีกเลี่ยงจากความชั่วหรือละเมิดทางเพศ

๑๕. เพื่อเพิ่มประชากรให้มากขึ้น

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑

-ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑ ดังนี้

๑. เรื่องความหมายของคำว่า “นิกะฮ.

๒. เรื่องเคล็ดลับในการบัญญัติว่าด้วยการนิกะห์

๓. เป้าหมายของการแต่งงานในอิสลาม

คำถามท้ายบทที่ ๑

๑. การนิกะฮ. หมายถึงอะไร?

๒. ศาสนาอิสลามได้กำหนดให้มีการนิกะฮ. เพื่ออะไร?

๓. เคล็ดลับในการบัญญัติว่าด้วยการนิกะฮ. มีกี่ประการอะไรบ้าง?

๔. เป้าหมายของการแต่งงานในอิสลามมีกี่ประการอะไรบ้าง?

๕. เพราะเหตุใดท่านศาสดา(ซล)ได้ให้ทำการนิกะฮ. กับหญิงที่มีบุตรมาก?

๖. การถือศีลอดสามารถทำให้พ้นจากการทำชั่วได้อย่างไร?

บทที่ ๒

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งงาน (การนิกะฮ.)

การแต่งงานเป็นสุนนะห์ของท่านนบี ศ็อลย ประชาชาติมุสลิมจะต้องปฏิบัติตาม นักปราชญ์อิสลามจึงได้จัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งงานออกเป็น ๕ ประเภท

๑. ฮารุส : สำหรับบุคคลที่มีความพร้อมและมีความสามารถที่จะสร้างเรือนหอเพื่อความสุสขสดชื่นในการครองเรือนและตอบสนองอารมณ์รัก ด้วยวิธีที่ฮาลาล ถ้าไม่แล้วเขาก็ยังสามารถที่จะรักษาอวัยวะเพศของตน จากการกระทำที่ผิดได้

๒. ซุนนะห์: สำหรับบุคคลที่ปรารถนาจะแต่งงานด้วยวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องของซุนนะห์ มีความสามารถและพร้อมที่จะรับผิดชอบภาระต่างๆภายใน ครอบครัว

๓. วายิบ : สำหรับบุคคลที่มีความพร้อมและมีความสามารถและไม่มั่นใจว่าจะควบคุมอารมณ์ของตนได้ เพราะเกรงจะถล่ำไปกระทำบาปใหญ่

๔. มักรูฮ์ : ในกรณีที่บุคคลผู้นั้นไม่มีอารมณ์ที่จะแต่งงานและก็ไม่มีความพร้อมที่จะดูแลและไม่มีสินสมรส

๕. ฮารอม: ในกรณีที่บุคคลผู้นั้นมั่นใจว่า เมื่อแต่งงานแล้วอาจจะก่อให้เกิดไม่เป็นธรรมแก่ภรรยาและไม่สามารถรับผิดชอบต่อครอบครัวได้

การเตรียมความพร้อมเพื่อการแต่งงาน

สำหรับผู้ชายที่ปรารถนาอยากมีชีวิตคู่ ต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องดังนี้

๑. ต้องมีความเป็นผู้ใหญ่พอ ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้ คือ ร่างกาย-สติปัญญา-อารมณ์-สังคม-ศีลธรรม - อายุ

๒. มีทรัพย์สิน และงานที่สามารถรับผิดชอบครอบครัวได้

๓. มีความรู้ในเรื่องการมีครอบครัว และเข้าใจตนเองในฐานะที่เป็นสามี

๔. มีสุขภาพกายและจิตใจที่สมบูรณ์

สุนัตในการเลือกคู่ครอง

๑. เลือกคนที่มีศาสนา

๒. เลือกประเภทที่มีลูกมาก

๓. มีความรักต่อครอบครัว

๔. เป็นสาวโสด

๕. มีชาติตระกูลดี มีความรู้

๖. ไม่มีตำหนิที่จะนำไปสู่ความเสียหาย เช่นเป็นโรคติดต่อ

๗. ไม่เป็นญาติใกล้ชิด

๘. ชนชั้นเดียวกัน (กฏ)

๙. ไม่เป็นคนที่มีชื่อเสียงด้วยการชินา

๑๐. หาคู่ครอง เพื่อปฏิบัติตามท่านนบีศ็อลย

๑๑. มีนิสัยดี
๑๒. เคยรู้จักกันมาก่อน
๑๓. รูปร่างหน้าตาดี ไม่สูงไม่เตี้ยเกินไป
๑๔. สิ้นสมรส(มะฮัร)ไม่แพง

ลำดับในการเลือกคู่ครอง

๑. เป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับศาสนา
๒. รองลงมา เป็นบุคคลที่มีนิสัยดี
๓. รองลงมา เป็นบุคคลที่มีลูกมาก
๔. รองลงมา เป็นบุคคลที่มีชาติตระกูลคนดี มีความรู้
๕. รองลงมา เป็นสาวโสด
๖. รองลงมา เป็นคนสวย

มัครุห์(ขาดผลบุญ)ในการแต่งงาน

๑. แต่งงานเล่นๆ
๒. แต่งงานเพื่อหาความสุขอย่างเดียว
๓. แต่งงานเพื่อจะได้มีเกียรติ
๔. แต่งงานกับลูกชิตา
๕. แต่งงานกับคนที่ถูกเก็บมาเลี้ยง
๖. แต่งงานกับคนที่ไม่รู้ว่าเป็นใคร
๗. แต่งงานกับลูกสาวคนฟาซิก
๘. แต่งงานกับคนที่สวยมาก ๆ
๙. แต่งงานกับคนที่มีนิสัยไม่ดี
๑๐. แต่งงานกับคนศาสนาอ่อนแอ
๑๑. แต่งงานกับคนที่ไม่สามารถทำหน้าที่สามีหรือภรรยาที่ดีได้
๑๒. แต่งงานกับคนที่ไม่ใช่ชนชั้นเดียวกัน(กูปู)
๑๓. แต่งงานกับคนชอเล็ม คนทำบาป และคนกินเหล้า
๑๔. แต่งงานกับคนที่ทำงานฮ่ารอม

ฮ่ารอม(เป็นบาป)ในการแต่งงาน

๑. หมั้นผู้หญิงที่เขาหมั้นแล้ว
๒. มองดูผู้หญิงที่เราหมั้นแล้ว เว้นแต่มองดูหน้าและฝ่ามือ
๓. อยู่สองต่อสองกับคู่หมั้น
๔. จับต้องคู่หมั้นก่อนการนิกะห์

๕.ขอคืนในสิ่งที่ให้ผู้หญิงในการหมั้น

รูปแบบของการแต่งงาน

- ๑.ต้องครบด้วยรุ่งกน และซาราด และการถูกต้องหรือโมฆะ
- ๒.สินสมรสไม่แพงเกินไป
- ๓.มีการเลี้ยงอาหาร
- ๔.ควรทำในมัสยิด
- ๕.ไม่มีของฮารามในการแต่งงาน

สรุปเนื้อหาบทที่ ๒

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๒ ดังนี้

- ๑.เรื่องบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งงาน
- ๒.เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อการแต่งงาน
- ๓.เรื่องสุนัตในการเลือกคู่ครอง
- ๔.เรื่องลำดับในการเลือกคู่ครอง
- ๕.เรื่องมัครุฮ์(ขาดผลบุญ)ในการแต่งงาน
- ๖.เรื่องฮารอม(เป็นบาป)ในการแต่งงาน
- ๗.เรื่องรูปแบบของการแต่งงาน

คำถามท้ายบทที่ ๒

- ๑.บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแต่งงานมีกำหนดไว้อย่างไร?
- ๒.การเตรียมความพร้อมเพื่อการแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๓.การเตรียมความพร้อมเพื่อการแต่งงานสำหรับผู้ชายมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๔.สุนัตในการเลือกคู่ครองมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๕.สุนัตในการเลือกคู่ครองลำดับแรกคืออะไร?
- ๖.ลำดับในการเลือกคู่ครองมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๗.มัครุฮ์(ขาดผลบุญ)ในการแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๘.ฮารอม(เป็นบาป)ในการแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๙.รูปแบบของการแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๑๐.บุคคลประเภทใดที่ฮารุสให้ทำการแต่งงาน?
- ๑๑.บุคคลประเภทใดที่ซุนัตให้ทำการแต่งงาน?
- ๑๒.บุคคลประเภทใดที่วาฮิบให้ทำการแต่งงาน?

บทที่ ๓

รูกุน्हิกะฮ.

พิธีแต่งงาน หรือการนิกะห์จะถือว่าใช้ได้ ต้องประกอบด้วยรูกุน्हิกะห์ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ปกครองของฝ่ายหญิง (วาลี)
๒. พยาน ๒ คน
๓. ผู้ชายที่จะเข้าพิธีแต่งงาน (เจ้าบ่าว)
๔. หญิงที่จะเข้าพิธีแต่งงาน(เจ้าสาว)
๕. จะต้องมีคำกล่าวอัญญาบ-กอบูล (คำเสนอของวาลีและคำรับของเจ้าบ่าว)

เงื่อนไขของผู้ปกครองเจ้าสาว (วาลี) มีดังนี้

๑. ต้องเป็นมุสลิม
๒. ต้องเป็นผู้ชาย
๓. ต้องเป็นอิสระ
๔. ต้องเข้าเกณฑ์บังคับศาสนบัญญัติ
๕. ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในเอี้ยะรอม
๖. ต้องเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม

ลำดับของผู้ปกครองเจ้าสาว(วาลี) มีดังนี้

๑. พ่อของเจ้าสาว
๒. ปู่ คือผู้เป็นพ่อของพ่อเจ้าสาว
๓. พี่น้องชายร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือร่วมบิดาเดียวกัน
๔. ลูกชายของพี่น้องชายร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาเดียวกัน
๕. พี่น้องชายของบิดาที่ร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือที่ร่วมบิดาเดียวกัน
๖. ลูกชายของพี่น้องชายของบิดา ที่ร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือที่ร่วมบิดาเดียวกัน
๗. ทายาทชายที่รับมรดกกันได้ ตามศาสนบัญญัติ
๘. ฮาเค็ม

เงื่อนไขของพยานทั้งสองคน (ชะซีย) มีดังนี้

๑. ต้องเป็นมุสลิม
๒. ต้องเป็นเพศชาย
๓. มีสติสัมปชัญญะ และบรรลุนิติภาวะ
๔. มีคุณธรรม แม้จะเป็นเพียงภายนอกก็ตาม
๕. หูได้ยินการทำข้อตกลง
๖. ตามองเห็น ไม่บอด

เงื่อนไขของผู้ชายที่จะเข้าสู่พิธีแต่งงาน มีดังนี้

๑. ต้องเป็นบุคคลที่ศาสนาอนุญาต ให้ฝ่ายหญิงแต่งงานกับเขาได้
๒. ต้องเป็นมุสลิม

- ๓.ต้องระบุตัวผู้ขายอย่างชัดเจน
- ๔.ฝ่ายขายจะไม่อยู่ในสภาพเอี้ยะรวม ในพิธีฮัจญ์และอุมเราะห์
- ๕.มีภรรยายังไม่ครบ ๔ คน
- ๖.พิจารณาเลือกคู่ด้วยตนเอง
- ๗.ต้องเป็นชายแท้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

เงื่อนไขของผู้หญิงที่จะเข้าพิธีแต่งงาน มีดังนี้

- ๑.ต้องเป็นมุสลิม
- ๒.ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในขณะเอี้ยะรวม หรืออุมเราะห์
- ๓.ไม่เป็นภรรยาของผู้อื่น
- ๔.ไม่อยู่ในช่วงอิตตะห์ของชายอื่น
- ๕.เป็นบุคคลที่แน่นอน
- ๖.ต้องเป็นหญิงแท้ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

หญิงที่ต้องห้ามแต่งงานด้วยตลอดชีวิต เนื่องจากความสัมพันธ์ใน ๓ ประการดังนี้

- ๑.ความสัมพันธ์ทางญาติใกล้ชิด
- ๒.ความสัมพันธ์ทางการตีมนมร่วมกัน
- ๓.ความสัมพันธ์ทางการแต่งงาน

หญิงที่ต้องห้ามการแต่งงานด้วยเนื่องจากความสัมพันธ์ทางญาติใกล้ชิดมีดังนี้

- ๑.แม่
- ๒.ลูกสาว
- ๓.พี่น้องสาว
- ๔.พี่สาวหรือน้องสาวพ่อ
- ๕.พี่สาวหรือน้องแม่
- ๖.ลูกสาวของพี่ชาย หรือลูกสาวของน้องชาย
- ๗.ลูกสาวของพี่หญิง หรือลูกสาวของน้องหญิง

หญิงที่ต้องห้ามการแต่งงานด้วยเนื่องจากความสัมพันธ์ทางการตีมนมมีดังนี้

- ๑.แม่นม
- ๒.พี่หรือน้องสาวที่รวมตีมนมจากแม่คนเดียวกัน

หญิงที่ต้องห้ามการแต่งงานด้วยเนื่องจากมีความสัมพันธ์ทางการแต่งงาน มี ๔ ตำแหน่งดังนี้

- ๑.แม่ของภรรยา (โดยพิธีแต่งงาน ถึงแม้จะมีได้อยู่ร่วมกันก็ตาม)
- ๒.ลูกสาวของภรรยา จะเป็นลูกทางเชื้อสาย หรือร่วมตีมนมก็ตาม

- ๓.ภรรยาของพ่อ
- ๔.ภรรยาของลูก

หญิงที่ต้องห้ามการแต่งงานชั่วคราว มีดังนี้

- ๑.ครอบครองทั้งภรรยาและพี่สาว และน้องสาว เช่น แต่งกับพี่สาวแล้ว จะแต่งกับน้องสาวอีกไม่ได้ พร้อมๆกัน
- ๒.ครอบครองเป็นภรรยาทั้งหลานสาว และป้า
- ๓.ภรรยาคนที่เกินจากสี่
- ๔.ผู้หญิงนอกศาสนา
- ๕.ผู้หญิงที่มีสามีอยู่แล้ว
- ๖.ผู้หญิงที่อยู่ในระยะการกักตัว (อิตตะห์)
- ๗.ผู้หญิงที่เขาหย่าสามต่อสี่

เงื่อนไข (ขาราด) ของการกล่าวคำเสนอและคำสนอง (คำอัญญาบและกอบบูล) มีดังนี้

- ๑.ต้องใช้คำตัดชวี้จญ์ หรือ อินกะห์ และคำที่มีรากศัพท์มาจากทั้งสอง หรือคำแปล
- ๒.ต้องใช้คำพูดที่ชัดเจน (ตัสเรียะห์) ทั้งคำเสนอและคำสนอง
- ๓.คำเสนอและคำสนอง ต้องติดต่อกัน ส่วนการหยุดนิ่งเล็กน้อยไม่เกิดผลดี
- ๔.คู่ตกลงแต่งงานทั้งสอง ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน จนกล่าวคำสนองเสร็จ
- ๕.ข้อตกลงแต่งงานต้องบรรลุผลทันที คือ ข้อตกลงแต่งงานที่ยังไม่บรรลุผลทันทีแต่จะมีผลในอนาคต หรือนำไปเกี่ยวพันกับเงื่อนไขใดๆก็ถือว่าข้อตกลงนั้นใช้ไม่ได้
- ๖.ข้อตกลงแต่งงานในคำเสนอและคำสนองนั้น จะต้องปราศจากเงื่อนไขใดๆทั้งสิ้น เช่น การกำหนดระยะเวลาในการแต่งงานที่แน่นอน เช่น หนึ่งปี หรือกำหนดเวลาที่ไม่แน่นอน เช่น จนกว่าคนหนึ่งจะกลับมา เป็นต้น ถือว่าเป็นข้อตกลงที่ใช้ไม่ได้
- ๗.คำกล่าวกอบบูลต้องกล่าวชื่อผู้หญิง หรือชื่อแทนของเธอ
- ๘.ต้องกล่าวคำเสนอและคำสนอง(อัญญาบ-กอบบูล) อย่างคล่องแคล่วจนอาภักดีแล้วเสร็จ
- ๙.ไม่แทรกคำอื่นใดระหว่างการกล่าวคำเสนอและคำสนอง

รายละเอียดที่เกี่ยวกับคำอัญญาบกอบบูล (คำเสนอ-สนอง) การอากัดนิกะฮ์ ที่เป็นภาษาไทย มีดังนี้

๑.คำอัญญาบกล่าวอากัดนิกะฮ์ เป็นภาษาไทย บิดาเจ้าสาวเป็นผู้นิกะฮ์เอง

ข้าพเจ้านิกะฮ์ (แต่งงาน) ท่านกับ (กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรีข้าพเจ้า ด้วยกับมาฮ์ร ๑๒๕ บาท

ที่มาของมาฮ์ร ๑๒๕ บาท ๑ ดิรฮัมเท่ากับ ๑ สลึง และ ๔ สลึงเป็น ๑ บาท เพราะฉะนั้น ๑๐๐ ดิรฮัมเท่ากับ ๑๐๐/๔ = ๒๕ บาท สุนัดให้กำหนดค่าสมรสไม่ต่ำกว่า ๑๐ ดิรฮัม ไม่เกินค่าสมรสของท่านศาสดา คืออลฯ ที่มีต่อบรรดาภรรยาของท่าน นั่นคือ ๕๐๐ ดิรฮัม = ๑๒๕ บาท

ข้าพเจ้านิกะฮ์ (แต่งงาน) ท่านกับ (กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรี (กล่าวชื่อบิดาเจ้าสาว) ซึ่งอาของเขาได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า ด้วยกับมาฮัร ๑๒๕ บาท

๑๒. คำอัญญาบกล่าวอากัดนิกะฮ์ เป็นภาษาไทยโดยได้รับมอบหมายจากบุตรชายของอาเจ้าสาว ข้าพเจ้านิกะฮ์ (แต่งงาน) ท่านกับ (กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรี (กล่าวชื่อบิดาเจ้าสาว) ซึ่งบุตรชายของอาเขาได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า ด้วยกับมาฮัร ๑๒๕บาท (หมายเหตุ มาฮัร หมายถึง สินสอด หรือ อีชีกะห์ เว็น)

๑๓. คำแต่งตั้งมุฮักกัมจากเจ้าสาวเป็นภาษาไทย

ข้าพเจ้าแต่งตั้งให้ท่านเป็นมุฮักกัมทำการนิกะฮ์ (แต่งงาน) ข้าพเจ้ากับนาย (กล่าวชื่อเจ้าบ่าว) ด้วยกับมาฮัร ๑๒๕บาท กล่าวชื่อเจ้า

๑๔. คำแต่งตั้งมุฮักกัมจากเจ้าบ่าวเป็นภาษาไทย

ข้าพเจ้าแต่งตั้งให้ท่านเป็นมุฮักกัมทำการนิกะฮ์ (แต่งงาน) ข้าพเจ้ากับนางสาว (กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรี (กล่าวชื่อบิดาเจ้าสาว) ด้วยกับมาฮัร ๑๒๕ บาท

*** หลังจากนั้นให้ขออนุญาต จากเจ้าสาวอีกครั้งหนึ่ง***

๑๕. คำอัญญาบกล่าวอากัดนิกะฮ์เป็นภาษาไทย ในฐานะเป็นมุฮักกัมได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าสาว และเจ้าบ่าว

ข้าพเจ้านิกะฮ์ (แต่งงาน) ท่านกับ (กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรี (กล่าวชื่อบิดาเจ้าสาว) ซึ่งท่านทั้งสองได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นมุฮักกัมด้วยกับมาฮัร ๑๒๕ บาท

(ความหมายของมุฮักกัม คือ อนุญาตโตตุลาการ หรือผู้ปกครองแทนบิดของเจ้าสาว)

หมายเหตุ - การกล่าวชื่อบิดาเจ้าสาวนั้นเขาจะเป็นมุสลิม หรือใช้มุสลิมก็ตาม จะต้องกล่าวชื่อจริงให้ชัดเจน เพราะศาสนาต้องการความแน่นอน

- การกล่าวจำนวนมาฮัรดังกล่าวมานั้น ๑๒๕ บาท ถ้ามีการตกลงกันมากกว่านี้ หรือต่ำกว่าและลำบากที่จะกล่าวจำนวนแน่นอน ก็ให้กล่าวสรุปดังนี้ **“ด้วยกับมาฮัรที่พวกท่านได้ตกลงไว้”**

(กล่าวชื่อเจ้าสาว) บุตรี (กล่าวชื่อบิดาเจ้าสาว) ซึ่งน้องชายของเขาได้มอบหมายให้ข้าพเจ้า ด้วยกับมาฮัร ๑๒๕ บาท

- การอากัดนิกะฮ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ให้ขออิซิน(ขออนุญาต) จากเจ้าสาวก่อน และก็มาทำการนิกะฮ์ ถ้าหากมอบหมายให้ผู้อื่นทำการนิกะฮ์แทน ก็ให้ขออิซิน (ขออนุญาต) จากเจ้าสาวก่อน และมอบหมายให้ผู้อื่นทำการนิกะฮ์แทน การขออิซิน (ขออนุญาต) หลังจากมอบหมายนั้นใช้ไม่ได้

คำก้อบูล หรือคำกล่าวรับอากัดนิกะฮ์ของเจ้าบ่าวเป็นภาษาไทย

“ข้าพเจ้ารับนิกะฮ์ นางสาว (กล่าวชื่อเจ้าสาว) นี้ด้วยมาฮ์รังดังกกล่าว”
หรือกล่าวว่ “ข้าพเจ้ารับนิกะฮ์นี้ ด้วยมาฮ์ หรือด้วยสินสอด หรือด้วยอิชีกะห์เวิน อย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังกกล่าว”

เงื่อนไขที่ทำให้การแต่งงานเป็นโมฆะ เช่น

๑. การแต่งงานแบบ **ซิมอรุ** คือ ชายคนหนึ่งที่ได้ยกลูกสาวหรือพี่สาวน้องสาว โดยที่เขาเป็น ผู้ปกครองหญิงเหล่านั้น ให้แต่งงานกับชายอีกผู้หนึ่ง และตั้งเงื่อนไขว่าฝ่ายชายจะต้องยกลูกสาวหรือ พี่สาวน้องสาวให้กับเขา หรือกรณีที่คล้ายกันนี้ นี่คือการแต่งงานที่ไม่ถูกต้องและเป็นที่ต้องห้าม ถึงแม้จะ บอกล่าวสินสอดในการทำการแต่งงานหรือไม่ได้บอกล่าวเลย

ถ้าเกิดกรณีการแต่งงานเช่นนี้ แต่ละฝ่ายจะต้องทำการกล่าวพิธิแต่งงานใหม่ โดยไม่ต้องมีการตั้ง เงื่อนไขเช่นที่ผ่านมา (การแต่งงานแบบสลบเช่นนี้ถือว่าทำได้ถ้าหากไม่มีการตั้งเงื่อนไขไว้แต่แรก) และ การแต่งงานใหม่นี้จะสมบูรณ์ด้วยคำสินสอดใหม่ และทำการกล่าวพิธิแต่งงาน(อะกัต)ใหม่ โดยไม่จำเป็นต้อง กล่าวคำหย่ากันก่อนแต่อย่างใด

รายงานจาก อิบน์ อุมร์ เราะวะฎียัลลอฮุ อันซุ ได้กล่าวว่า แท้จริงรอซูล คือลยได้ห้ามการแต่งงาน แบบซิมอรุ (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์ จากมุสลิม)

๒. การแต่งงานของ **มุหัลลิล** คือ ชายคนหนึ่งที่แต่งงานกับหญิงที่ถูกหย่าขาดสามครั้ง โดย ตั้งเงื่อนไขว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับนางแล้วก็จะหย่านาง เพื่อให้นางกลับไปแต่งงานกับสามีคนเก่า หรือ อาจจะต้องเจตนาอย่างนั้นไว้ในใจของเขา หรือทั้งสองฝ่ายได้ทำการตกลงกันก่อนทำการแต่งงาน

การแต่งงานแบบนี้ถือว่าเป็นโมฆะและหะรอม ใครที่ทำเช่นนี้เขาจะเป็นผู้ที่ถูกสาปแช่ง ตามที่ ท่านนบี คือลลัลลอฮุ อะลยอี ะสลลิม ได้กล่าวว่า

«لَعَنَ اللَّهُ الْمُحَلِّلَ وَالْمُحَلَّلَ لَهُ». أخرجه أبو داود و الترمذي .

ความว่า “อัลลอฮ์ทรงสาปแช่งชายที่แต่งงานเพื่อหย่า(มุหัลลิล) และสามีคนเก่าที่ชายคนนั้นแต่งงาน เพื่อหย่าเพราะเขา(มุหัลลิล ละฮุ)” (หะดีษ เศาะฮี้หฺ บันทึกโดย อับู ดาวูด สำนักนรายงานนี้เป็นของ ท่าน และอัต-ติรมิซียฺ)

๓. การแต่งงานแบบ **มุตอะฮุ** คือ ชายคนหนึ่งทำการแต่งงานกับหญิงด้วยการกำหนดเวลา หนึ่งวัน หรือหนึ่งสัปดาห์ หรือหนึ่งเดือน หรือหนึ่งปี หรือน้อยกว่า หรือมากกว่านั้น และได้ให้คำสินสอด แก่นางและเมื่อครบเวลาที่กำหนดก็หย่าขาดจากกัน

การแต่งงานนี้ใช้การไม่ได้และไม่อนุญาตเพราะทำให้เป็นอันตรายแก่ฝ่ายหญิงและทำเหมือนกับ ผู้หญิงนั้นเป็นสิ่งของที่จะเปลี่ยนจากมือหนึ่งไปยังอีกมือหนึ่ง และยังเกิดอันตรายแก่ลูกๆ ด้วย เพราะ พวกเขาจะไม่มีบ้านพักอาศัยที่อบอุ่นและเติบโตพร้อมที่จะได้รับการเลี้ยงดูที่ดี จุดประสงค์การแต่งงาน เช่นนี้คือต้องการสนองอารมณ์อย่างเดียว ไม่ใช่เพื่อสืบทอดลูกหลานและอบรมเลี้ยงดู และแท้จริงการ

แต่งงานแบบมุตอะฮุนนี้ได้ถูกอนุญาตในยุคแรกๆ ของอิสลามในช่วงเวลาหนึ่งหลังจากนั้นก็ถูกห้ามอย่างถาวร จากการรายงานของสับเราะฮฺ อัล-ญะฮะนีญ์ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ เล่าว่าท่านรอซูล ศ็อลฯ ได้กล่าวว่า «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ كُنْتُ أَذْنَبْتُ لَكُمْ فِي الْأَسْتِمَاعِ مِنَ النِّسَاءِ، وَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ ذَلِكَ إِلَيَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَمَنْ كَانَ عِنْدَهُ مِنْهُنَّ شَيْءٌ فَلْيُخَلِّ سَبِيلَهُ، وَلَا تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا». أخرجه مسلم.

ความว่า "โอ้ผู้คนที่ทั้งหลาย แท้จริง ฉันได้เคยอนุญาตแก่พวกท่านทั้งหลายในการแต่งงานแบบมุตอะฮฺ กับบรรดาผู้หญิง และแท้จริงพระองค์อัลลอฮ์ได้ทรงห้ามสิ่งดังกล่าวแล้วตราบจนถึงวันกิยามะฮฺ ดังนั้น ผู้ใดก็ตามที่ยังคงเสพสุขกับพวกนางเช่นนั้นก็จงละทิ้งเสีย และห้ามเอาคืนสินสอดที่พวกท่านได้ให้ไว้กับพวกนางแล้ว" (บันทึกโดย มุสลิม)

สรุปเนื้อหาบทที่ ๓

-ผู้เข้าอบรมจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทที่ ๓ ดังนี้

๑. เรื่องรูกูนิกะฮฺ.
๒. เงื่อนไขของผู้ปกครองเจ้าสาว (วาลี)
๓. ลำดับของผู้ปกครองเจ้าสาว(วาลี)
๔. เงื่อนไขของพยานทั้งสองคน (ชะฮิดี)
๕. เงื่อนไขของผู้ชายที่จะเข้าสู่พิธีแต่งงาน
๖. เงื่อนไขของผู้หญิงที่จะเข้าพิธีแต่งงาน
๗. หกข้อมติที่ต้องห้ามแต่งงานด้วยตลอดชีวิต
๘. หกข้อมติที่ต้องห้ามการแต่งงานชั่วคราว
๙. เงื่อนไข (ซาราค) ของการกล่าวคำเสนอและคำสนอง

คำถามท้ายบทที่ ๓

๑. รูกูนิกะฮฺ มีกี่ประการอะไรบ้าง?
๒. เงื่อนไขของผู้ปกครองเจ้าสาว (วาลี) มีกี่ประการอะไรบ้าง?
๓. เงื่อนไขของผู้ชายที่จะเข้าสู่พิธีแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๔. เงื่อนไขของผู้หญิงที่จะเข้าพิธีแต่งงานมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๕. เงื่อนไข ของการกล่าวคำเสนอและคำสนองมีกี่ประการอะไรบ้าง?

บทที่ ๔

สินสอด (มะฮัร)

สินสอด คือทรัพย์สินเพื่อการสมรส แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๑. มะฮัรมุชัมมา คือสินสมรสที่กล่าวถึงในขณะอากัดนิกะห์ ที่กำหนดไว้แน่นอนแล้วและทั้งสองฝ่ายก็ยอมรับ

๒. มะฮัรมิเชล (ในเชิงเปรียบเทียบ) คือสินสมรสที่ไม่ได้กำหนดจำนวนไว้แน่นอน แต่ฝ่ายชายได้ประเมินราคาและกำหนดไปตามสภาพของบุคคล ครอบครัว และหน้าที่การงานสังคมของฝ่ายหญิง

ทรัพย์สินที่จะมอบเป็นค่าสินสอด (มะฮัร) คือดังนี้

- ๑. ทรัพย์สินทุกชนิดที่มีค่าและฮาลาล หรือมีประโยชน์ที่สามารถที่จะมอบเป็นมะฮัรได้
- ๒. การมอบมะฮัรนั้น บทบัญญัติทางศาสนาไม่ได้กำหนดจำนวนไว้แน่นอน จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย แต่ไม่ควรสูงเกิน จนเกิดความยุ่งยากแก่ฝ่ายชายในการหาคู่ครอง

เกี่ยวกับเรื่องสินสอด (มะฮัร)

ควรทำการแต่งงานด้วยสินสอดที่ระบุไว้ให้ชัดเจน เพราะท่านนบี ศ็อลยฺได้ทำแบบอย่างเอาไว้แล้ว กล่าวคือท่านได้ทำการสมรสด้วยสินสอดที่ระบุชัด แม้เพียงเล็กน้อยก็ตาม และท่านได้กล่าวไว้ว่า “จงให้เป็นค่าสมรสเถิด แม้จะเป็นแหวนที่ทำมาจากเหล็กก็ตาม” หากแม้จะเป็นแหวนที่ทำมาจากเหล็กไม่มี ท่านรอซูล ศ็อลยฺกล่าวว่า “ฉันแต่งท่านกับนาง ด้วยอัลกุรอานที่ท่านจดจำอยู่”

ในเรื่องค่าสินสอดนี้ สรุปได้ว่า”มิได้เป็นองค์ประกอบ ที่จะทำให้การสมรสใช้ได้ เพราะการสมรสนั้นจะใช้ได้ แม้จะมีได้กำหนดสินสอดหรือค่าสมรสก็ตาม”

สรุปได้ว่าไม่ปรากฏจำนวนที่แน่นอนสำหรับค่าสมรส แต่หากผู้ปกครองเป็นผู้จัดการสมรสให้กับหญิงที่เป็นบุตรสาว หรือหลานสาว แบบคลุมถุงชน ไม่อนุญาตให้กำหนดค่าสมรสต่ำกว่าอัตราปกติของหญิงทั่วไป

ดังเช่นสตรีซึ่งจะเป็นสตรีที่ยังสาวอยู่ หรือเสียสาวแล้วก็ตาม กล่าวแก่ผู้ปกครองของเธอว่า จงแต่งงานฉันโดยไม่มีค่าสินสอด แล้วผู้ปกครองก็ได้ทำการสมรสให้ โดยมีได้กล่าวถึงค่าสมรสหรือสินสอดเลย ถือว่าการแต่งงานใช้ได้ และจะต้องให้ค่าสมรสนั้นโดย ๓ วิธี

- ๑. ให้ฮาเก็มเป็นผู้กำหนดจำนวน ในกรณีที่ฝ่ายชายไม่ยอมให้ หรือในกรณีที่ไม้อาจตกลงกันได้เกี่ยวกับจำนวนที่ระบุไว้
- ๒. คู่สมรสตกลงกัน
- ๓. โดยเหตุที่สมสู่กัน ก่อนที่ฮาเก็มจะกำหนดค่าสมรส และก่อนที่ทั้งสองจะตกลงกันในจำนวนสิ่งสมรส

อนึ่ง สุนัตให้กำหนดค่าสมรสไม่ต่ำกว่า ๑๐ ดิรฮัม ทั้งนี้เพื่อให้พ้นจากทัศนะที่ขัดแย้งที่ว่า จำเป็นต้องกำหนดค่าสมรส ซึ่งเป็นทัศนะของอิหม่ามอาบูฮานีพะห์ และสุนัตให้กำหนดค่าสมรส ไม่เกินค่าสมรสของท่านศาสดา ศ็อลยฺ ที่มีต่อบรรดาภรรยาของท่าน นั่นคือ ๕๐๐ ดิรฮัม

หมายเหตุ ๑. ดิรฮัมเท่ากับ ๑ สลึง และ ๔ สลึงเป็น ๑บาท เพราะฉะนั้น ๑๐๐ดิรฮัม เท่ากับ ๑๐๐/๔ = ๒๕ บาท ๑๐ ดิรฮัมเท่ากับ ๒.๕๐บาท ๕๐๐ ดิรฮัม เท่ากับ ๑๒๕บาท

สรุปเนื้อหาบทที่ ๔

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๔ดังนี้

- ๑.สินสอด
- ๒.มะฮัรมุชัมมา

๓. มะฮัรมีเซล

๔. ทรัพย์สินที่จะมอบเป็นค่าสินสอด

๕. อัตราสินสอดตามซุนนะห์นบี

คำถามท้ายบทที่ ๔

๑. สินสอดหมายถึงอะไร และมีกี่ประเภท?

๒. มะฮัรมุซัมมาหมายถึงอะไร?

๓. มะฮัรมีเซลหมายถึงอะไร?

๔. ทรัพย์สินที่จะมอบเป็นค่าสินสอดมีลักษณะอย่างไร?

๕. อัตราสินสอดตามซุนนะห์นบีมีกำหนดไว้อย่างไร?

บทที่ ๕

การแต่งงานของหญิงมุสลิมกับชายที่ไม่ใช่มุสลิม

หญิงมุสลิมะฮฺห้ามแต่งงานกับชายที่ไม่ใช่มุสลิม ไม่ว่าจะฝ่ายชายจะเป็นชาวคัมภีร์ (ชาวยิวหรือ คริสต์) หรือพวกอื่นๆ เพราะผู้หญิงนั้นสูงส่งกว่าเขาด้วยการที่นางเชื่อในเอกภาพของพระผู้เป็นเจ้า และการศรัทธาต่อพระองค์ และด้วยความบริสุทธิ์ของนางเองและถ้ามีการแต่งงานนั้นเกิดขึ้นก็ถือว่าใช้ไม่ได้ และต้องห้าม จำเป็นต้องยุติการแต่งงานนั้น เพราะไม่มี วิลายะฮฺ (สิทธิการเป็นผู้ปกครองรับผิดชอบ) ของผู้ไม่ใช่มุสลิมเหนือมุสลิมหรือมุสลิมะฮฺ ดังคำตรัสของอัลลอฮ์ ที่ว่า “และพวกเจ้าจงอย่า แต่งงานกับหญิงมุชริก (หญิงที่ไม่ใช่มุสลิม) จนกว่านางจะศรัทธา และทาสหญิงที่เป็นผู้ศรัทธานั้นดียิ่ง กว่าหญิงที่เป็นมุชริก แม้วาง (ที่ไม่ใช่มุสลิม) ได้ทำให้พวกเจ้าพึงใจก็ตาม และพวกเจ้าจงอย่าทำพิธี แต่งงานให้กับบรรดาชายมุชริกจนกว่าพวกเขาจะศรัทธา และทาสชายที่เป็นผู้ศรัทธานั้นดีกว่าชายมุชริก และแม้ว่าเขาได้ทำให้พวกเจ้าพึงใจก็ตาม “ (อัล-บะเกาะเราะฮฺ 221)

เงื่อนไขที่ไม่ถูกต้อง แต่ไม่ได้ทำให้การแต่งงานนั้นเป็นโมฆะ

๑. ถ้าสามีได้กำหนดเงื่อนไขในพิธีแต่งงาน หรือในการอากัดว่า ให้ละเว้นสิทธิใดสิทธิหนึ่งของ ฝ่ายหญิง เช่น กำหนดว่าจะไม่ให้ค่าสินสอดแก่ฝ่ายหญิง หรือจะไม่ให้ค่าเลี้ยงดู หรือจะแบ่งเวลาอยู่ด้วยกันน้อยกว่าจำนวนที่เวลาของภรรยาคนอื่นๆของเขา หรือมากกว่าจำนวนเวลาที่คนอื่นๆ ได้รับ หรือ ภรรยาคนใหม่กำหนดเงื่อนไขว่าฝ่ายชายต้องหย่ากับภรรยาคนแรกการแต่งงานนั้นถูกต้องใช้ได้ แต่เงื่อนไขที่ตั้งไว้ไม่เป็นผลแต่อย่างใด

๒. ถ้าฝ่ายชายได้กำหนดเงื่อนไขว่าฝ่ายหญิงต้องเป็นหญิงมุสลิมะฮฺ แต่ปรากฏว่านางเป็นชาว คัมภีร์ หรือวางเงื่อนไขว่าต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยแต่งงาน หรือโสดแต่ก็ปรากฏว่านางเป็นหม้าย หรือวาง เงื่อนไขว่าต้องไม่มีข้อตำหนิที่การแต่งงานกำหนดว่าใช้ได้ เช่นตาบอดเป็นใบ้ หรือเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง

แล้วหลังจากนั้นก็รู้ว่าไม่ได้เป็นไปตามเงื่อนไข การแต่งงานนั้นยังถือว่าถูกต้องใช้ได้ แต่ฝ่ายชายมีสิทธิที่จะยกเลิกการแต่งงานได้ถ้าเขาต้องการ

๓. ถ้าเขาแต่งงานกับผู้หญิงคนหนึ่งที่เขาคิดว่าเป็นไท แล้วปรากฏว่านางเป็นทาส เขาก็มีสิทธิที่จะเลือก ถ้านางผู้นั้นเป็นผู้ที่อนุญาตให้แต่งงานกับเขาได้ และถ้าผู้หญิงแต่งงานกับชายคนหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาเป็นไทแต่ปรากฏว่าเขาเป็นทาส นางก็มีสิทธิที่จะเลือกอยู่กับชายคนนั้นหรือจะยกเลิกการแต่งงานได้

สรุปเนื้อหาบทที่ ๕

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๕ ดังนี้

- ๑. เรื่องหลักการแต่งงานของหญิงมุสลิมกับชายที่ไม่ใช่มุสลิม
- ๒. เงื่อนไขที่ไม่ถูกต้อง แต่ไม่ได้ทำให้การแต่งงานนั้นเป็นโมฆะ

คำถามท้ายบทที่ ๕

- ๑. เพราะเหตุใดจึงห้ามแต่งงานระหว่างหญิงมุสลิมกับชายที่ไม่ใช่มุสลิม
- ๒. การแต่งงานกับผู้ที่ไม่ได้เป็นมุสลิมจะสามารถกระทำได้เมื่อใด?
- ๓. เงื่อนไขที่ไม่ถูกต้อง แต่ไม่ได้ทำให้การแต่งงานนั้นเป็นโมฆะมีกี่รูปแบบ?

บทที่ ๖

การทำบุญวาสิมะห์

วาสิมะห์ คืออาหารที่จัดขึ้นในพิธีการสมรส (การทำบุญแต่งงาน) วาสิมะห์อย่างน้อยๆสำหรับผู้มีความสามารถ คือแพะตัวหนึ่ง เพราะท่านศาสดา คือลขทำบุญแต่งงานกับ ซัยนับ บินติ ญะห์ซัน ด้วยกับแพะหนึ่งตัว

หลักการของการทำบุญวาสิมะห์

วาสิมะห์นั้น หากเพื่อการสมรส บางทัศนะถือว่าเป็นวายิบ เนื่องจากท่านศาสดาคือลข เคยใช้ให้อับดุลเราะห์มานบินเอาวฟี ว่าความว่า “จงทำวาสิมะห์แม้ด้วยกับแพะตัวเดียว” (รายงานโดยบุคอรีย์) อีกทัศนะหนึ่ง ซึ่งถือเป็นทัศนะที่มีหลักฐานชัดเจน กล่าวว่า วาสิมะห์เป็นเพียงสุนัตเท่านั้น เพราะท่านศาสดา คือลข เคยกล่าวว่า “ไม่มีความจำเป็นอันใดสำหรับทรัพย์สินนอกจากทานบังคับ(ซากาต)” (รายงานโดยอิบนุมาญะห์) และหากจะทำวาสิมะห์เพียงขนมหวานและอินทผลัม ก็ถือว่าใช้ได้แล้ว

สำหรับการรับเชิญไปในการทำบุญแต่งงานนั้น ถือว่าเป็นวายิบ ตามทัศนะที่ (รอเยียะห์)หรือมีหลักฐานแข็งแรง เนื่องจากมีฮาดิษกล่าวไว้มีใจความว่า “ใครถูกเชิญไปร่วมงานวาสิมะห์ เขาก็จะไป” (รายงานโดยบุคอรีย์) และปรากฏในบางรายงานว่า ความว่า : “ใครไม่ตอบรับคำเชิญ บุคคลผู้นั้นทรยศต่ออัลลอฮ์ (ช.บ) และรอซูลของพระองค์” (รายงานโดยบุคอรีย์)

เงื่อนไขการตอบรับคำเชิญจำเป็นต้องประกอบไปด้วยเงื่อนไขดังต่อไปนี้ :

๑. ต้องเป็นการเชิญทั่วไป กล่าวคือ เชิญวงค์ญาติทั้งหมด เชิญผู้ที่อยู่ใกล้บ้านเรือนเคียงทั้งหมด เชิญผู้ที่มีอาชีพเดียวกันทั้งหมด จะเป็นคนจนหรือคนรวยก็ตาม มิได้เจาะจงเพียงบางคนหรือบางกลุ่ม เช่น เชิญแต่เฉพาะคนรวย คนจนไม่เชิญ ดังฮาดีษหนึ่งซึ่งมีใจความว่า “อาหารที่เลว คือ อาหารของการทำบุญที่ไม่ให้คนมากนัก(ไม่เชิญคนอยากกิน) แต่เชิญคนที่เขาไม่อยากกิน” (รายงานโดยมุสลิม)

๒. ต้องไปเชิญด้วยตนเอง หรือมอบให้ไปเชิญหากกล่าวว่าใครต้องการจะไปก็ไป หรือถ้าว่างก็ไปในกรณีนี้ไม่วายิบ และไม่สุนัตให้ไป

๓. บริเวณงานต้องไม่มีสิ่งคอยทำร้าย หรือไม่ให้เกิดภัย โดยที่ผู้ถูกเชิญเป็นผู้มีเกียรติ

๔. ที่งานต้องไม่มีสิ่งผิดหลักศีลธรรม เช่น มีการดื่มเหล้า การละเล่น มีกลอง มีการเต้น ในกรณีเช่นนี้ ไม่วายิบและสุนัตให้ไป นอกจาก จะสามารถหักห้ามความชั่วต่างๆที่เกิดขึ้นได้ดังกล่าว หากรู้ก่อนแล้ว สำหรับในกรณีที่เมื่อไปแล้วพบว่า มีสิ่งผิดศีลธรรมก็ให้หักห้าม แต่หากไม่สามารถหักห้ามได้ ก็ให้กลับบ้านเสียเพราะมิฉะนั้นจะเกิดโทษ ดังอัลกุรอ่านกล่าวไว้ มีใจความว่า “อย่านั่งอยู่กับพวกอธรรมหลังจากได้เตือนเขาแล้ว แต่ไม่ยอมปฏิบัติ” (ซูเราะห์อัลอาม. ๖๘)

๕. ต้องเป็นการเชิญในวันแรกไม่ใช่วันที่สองและหากมีวันที่สามด้วยการตอบรับคำเชิญเป็นมัครุฮ์

๖. ต้องเป็นงานที่เชิญแต่เฉพาะผู้ที่เป็นมุสลิม ดังนั้น หากมีการเชิญกาเฟรด้วย ไม่จำเป็นต้องไป เพราะการตอบรับคำเชิญที่เจ้าภาพเชิญกาเฟรด้วยนั้น จะเป็นการให้เกียรติและแสดงความรักต่อกาเฟร ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้าม ดังอัลกุรอ่าน ซึ่งมีใจความว่า “ท่านจะไม่พบว่ากลุ่มชนผู้ศรัทธาในอัลลอฮ์และวันอาคีเราะห์ จะให้ความรัก ต่อผู้มีต่อต้านในอัลลอฮ์และรอซูลของพระองค์” (ซูเราะห์ญาตาละห์ ๒๒) และหากหลายงานตรงกัน ก็ให้ตอบรับผู้มีมาเชิญก่อน แต่หากมาเชิญพร้อมกันให้ตอบรับคำเชิญของผู้ใกล้ชิดทางเชื้อสาย และบ้านใกล้เคียงตามลำดับ

สรุปเนื้อหาบทที่ ๖

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๖ ดังนี้

๑. การทำบุญวาสิมะห์
๒. หลักการของการทำบุญวาสิมะห์
๓. เงื่อนไขการตอบรับคำเชิญ

คำถามท้ายบทที่ ๖

๑. การทำบุญวาสิมะห์คืออะไร?
๒. หลักการของการทำบุญวาสิมะห์มีข้อกำหนดไว้อย่างไร?
๓. เงื่อนไขการตอบรับคำเชิญมีกี่ประการ?
๔. ท่านศาสดาคืออลย เคยใช้ให้อับดุลเราะห์มาน บินเอาวฟี ทำบุญวาสิมะห์อย่างไร?

บทที่๗

การมีเพศสัมพันธ์

สำหรับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา นั้นสามารถกล่าวถึงดังนี้

๑. สามีภรรยา ต้องไม่เปิดเผยวิธีความสัมพันธ์ของตนกับภรรยาให้คนอื่นรู้ ไม่ว่าจะด้วยการพูดคุยหรือด้วยการใช้สัญลักษณ์

๒. ห้ามสามี มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาทางทวารหนัก

๓. ห้ามสามี มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาในช่วงที่มีประจำเดือนและหลังคลอดบุตร

๔. ภรรยาต้องไม่ปฏิเสธคำเชิญชวนของสามี เพื่อมีเพศสัมพันธ์

๕. สามีและภรรยา หยกอกเข้ากับภรรยาได้ ในช่วงภรรยา มาประจำเดือนหรือนิฟาส แต่ต้องไม่อยู่ในขอบเขตระหว่างสะดือกับหัวเข่า

การมีเพศสัมพันธ์อย่างเหมาะสม

๑. การมีเพศสัมพันธ์ จะต้องให้มีความเหมาะสม พอดี นั่นคืออาทิตย์ละสองครั้งถ้าทั้งสองมีความต้องการก็สามารถเพิ่มหรือลดลงได้

๒. ทั้งสองต้องการหาสถานที่และเวลาที่เหมาะสมสำหรับการมีเพศสัมพันธ์

๓. ทั้งสองควรหยอกเย้า เสพสุขก่อนจะมีเพศสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นอารมณ์ให้ครึกครื้นชุ่มฉ่ำ

๔. การมีเพศสัมพันธ์ จะกระทำเวลาไหนก็ได้ กลางคืนหรือกลางวัน ยกเว้นช่วงเวลาถือศีลอดภาคบังคับ มาประจำเดือน นิฟาส และช่วงประกอบพิธีฮัจญ์และอุมเราะห์

๕. ถ้าภรรยาต้องการถือศีลอดซุนนะห์ ก็ต้องขออนุญาตกับสามีก่อน

บทบัญญัติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์

๑. เป็นวาญิบเมื่อไม่มีเหตุขัดข้อง(อุจฺร)และภรรยาเรียกร้อง

๒. เป็นฮารามเมื่อภรรยามีเลือดประจำเดือน และก่อนอาบน้ำวาญิบ

๓. ก่อนร่วมเพศควรมีการเล่าโลมให้เกิดอารมณ์ทั้งสองฝ่าย

๔. ก่อนเริ่มต้นร่วมเพศให้อ่านดุอาว่า... “บิสมิลลาห์ อัลลอฮุมมา ญันนิบหนัซซัยต่อนา วาญันนี บิซซัยต่อนา มَارَوْซَكَّتَانَا” “ ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ โออัลลอฮ์โปรดให้พวกเราห่างไกลจากชั้นตอน และโปรดให้ชัยตอนห่างไกลจากสิ่งที่พระองค์ทรงประทานให้แก่เรา ”

๕. ต้องไม่กินหรือดื่มจนเกินไป

๖. ต้องไม่พูดคุยให้มากเกินไปขณะร่วมเพศ

สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีฮุญมี ๕ ประการ

๑. ห้ามละหมาดฟัรดูและสุนัต เมื่อการมีฮะดัษเล็กเป็นอุปสรรค ห้ามสำหรับการละหมาด การมีฮะดัษใหญ่ก็ย่อมต้องถือเป็นกรณีสำคัญเช่นกัน ดังฮาดิษของท่านรอซูลที่ว่า

وَلَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى صَلَاةً بِغَيْرِ طُهُورٍ ความหมาย “และอัลลอฮ์จะไม่ทรงตอบรับการ
ละหมาดที่ปราศจากความสะอาด” (จากบันทึกของมุสลิมและอัตติรมิซีย์)

๒.ห้ามตอวาฟบัยตุลลอฮ์ ห้ามทำพิธีฏอว่าฟทั้งพัรฎูและสุนัต (คือ การเดินเวียนรอบอาคาร บัยตุลลอฮ์) และอาคารบัยตุลลอฮ์นั้นอยู่ในมัสยิดอัลหะรออม ผู้มีญุนบูจึงไม่สามารถเข้าไปในมัสยิดได้

๓.ห้ามจับ กระแทบ ทูน ถือ คัมภีร์อัลกรุอ่าน แต่ออนุญาตให้ผู้มีญะนาบะฮ์จับหรือสัมผัสอัลกุ รอรานได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็น พบกุรอรานตกหล่นอยู่ในที่สกปรกหรือเกรงว่าจะถูกทำลายหรือเผา ไหม้และอนุญาตอ่านกุรอรานได้เฉพาะโองการที่เป็นบทรำลึกหรือดูอาห์ และเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

๔.ห้ามหยุดพักในมัสยิดด้วยกรณีดังต่อไปนี้ หยุดพักครั้งหนึ่ง เข้าไปแล้วย้อนกลับทางเก่า เข้าไปเดินวนเวียนอยู่ทั้ง 3 ข้อนี้ หากไม่มีความจำเป็น มีหลักฐานยืนยันจากฮาดีษ ความว่า

“ข้าพเจ้าไม่อนุญาตให้สตรีมีเฮต (รอบเดือน) และผู้มีญุนบูเข้ามัสยิดโดยเด็ดขาด” (จาก บันทึกของอาบูดาอูด)

๕. ห้ามอ่านพระมหาคัมภีร์อัลกุรอรานทั้งค้อยหรือตั้ง

สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีเฮต,นิฟาสมี ๗ ประการ

๑.ห้ามละหมาดพัรฎูและสุนัต เมื่อการมีระดับเล็กเป็นอุปสรรค ห้ามสำหรับการละหมาด การ มีระดับใหญ่ก็ย่อมต้องถือเป็นกรณีสำคัญเช่นกัน ดังฮาดีษของท่านรอซูลที่ว่า

وَلَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى صَلَاةً بِغَيْرِ طُهُورٍ ความหมาย “และอัลลอฮ์จะไม่ทรงตอบรับการ
ละหมาดที่ปราศจากความสะอาด” (จากบันทึกของมุสลิมและอัตติรมิซีย์)

๒.ห้ามถือศีลอดทั้งพัรฎูหรือสุนัต หญิงผู้มีรอบเดือนจะหยุดการถือศีลอด และละหมาดระหว่างที่ มีรอบเดือน และเป็นที่ยกห้ามไม่ให้ นางกระทำการดังกล่าว และถือว่าใช้ไม่ได้ เนื่องจากนบี ซ็อลลัลลฮู อะลัยฮิอะซัลลัม ได้กล่าวไว้ว่า “สตรีนั้นเมื่อนางมีประจำเดือน นางจะไม่ละหมาด และนางจะไม่ถือศีล
อดไม่ใช้หรือ?” (บคอรี และ มุสลิม)

๓.ห้ามตอวาฟบัยตุลลอฮ์ ห้ามทำพิธีฏอว่าฟทั้งพัรฎูและสุนัต (คือ การเดินเวียนรอบอาคาร บัยตุลลอฮ์) และอาคารบัยตุลลอฮ์นั้นอยู่ในมัสยิดอัลหะรออม ผู้มีเฮต,นิฟาสจึงไม่สามารถเข้าไปในมัสยิด ได้

๔.ห้ามจับ กระแทบ ทูน ถือ คัมภีร์อัลกรุอ่าน แต่ออนุญาตให้ผู้มีเฮต,นิฟาส จับหรือสัมผัสอัลกุ รอรานได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็น พบกุรอรานตกหล่นอยู่ในที่สกปรกหรือเกรงว่าจะถูกทำลายหรือเผา ไหม้และอนุญาตอ่านกุรอรานได้เฉพาะโองการที่เป็นบทรำลึกหรือดูอาห์ และเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น

๕.ห้ามหยุดพักในมัสยิดด้วยกรณีดังต่อไปนี้ หยุดพักครั้งหนึ่ง เข้าไปแล้วย้อนกลับทางเก่า เข้าไปเดินวนเวียนอยู่ทั้ง 3 ข้อนี้ หากไม่มีความจำเป็น มีหลักฐานยืนยันจากฮาดีษ ความว่า

“ข้าพเจ้าไม่อนุญาตให้สตรีมีเฮต (รอบเดือน) และผู้มีญุนบูเข้ามัสยิดโดยเด็ดขาด” (จาก บันทึกของอาบูดาอูด)

๖. ห้ามอ่านพระมหาคัมภีร์อัลกุรอรานทั้งค้อยหรือตั้ง

๗.ห้ามร่วมประเวณีหรือแสวงหาความสุขระหว่างสะดือและหัวเข่าของภรรยา การห้ามร่วมประเวณีกับภรรยา ทางอวัยวะเพศของนางในขณะที่มีรอบเดือน เนื่องจากอัลลอฮ์ได้ทรงตรัสไว้ว่า “และพวกเขาถามเจ้าเกี่ยวกับการมีรอบเดือน จงกล่าวเถิดว่ามันเป็นอันตราย ดังนั้นพวกเจ้าจงออกห่างจากพวกนางในขณะที่มีรอบเดือน และอย่าได้เข้าไปใกล้พวกนาง จนกว่าพวกนางจะสะอาดเสียก่อน แล้วเมื่อพวกนางสะอาดแล้ว พวกเจ้าก็จงเข้าหาพวกนางตามที่อัลลอฮ์ได้ทรงใช้พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงรักผู้กลับเนื้อกลับตัว และทรงรักบรรดาผู้ที่ทำความสะอาด” (ซูเราะฮ์ อัลบาคอเราะฮ์ 222)

สาเหตุหรือสิ่งที่ต้องอาบน้ำวายิบ มี ๖ ประการ

- ๑.เจตนาทำให้อสุจิออกมา หรือด้วยการฝืนก็ตาม
- ๒.การร่วมประเวณี
- ๓.การเสียชีวิต นอกจากการตายซาเฮด
- ๔.มีเลือดประจำเดือน
- ๕.การคลอดบุตร
- ๖.มีเลือดหลังคลอดบุตร (นีฟาส)

องค์ประกอบ(ฟิรดู)ของการอาบน้ำวายิบ มี ๓ ประการ

- ๑.เหนียต คือนึกในใจเมื่อน้ำถูกส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย เหนียตว่า “ข้าพเจ้ายกฮาดิษใหญ่ออกจากร่างกายเพื่ออัลลอฮ์ตาอาลา หรือ ”ข้าพเจ้าอาบน้ำวายิบ เพื่ออัลลอฮ์ตาอาลา”
- ๒.ชำระล้างนายิส สิ่งสกปรกบนร่างกาย ก่อนอาบน้ำวายิบ
- ๓.ให้น้ำเปียกให้ทั่วทุกส่วนบนร่างกายตลอดจน ขนทุกเส้นและผิวหนัง (ผู้หญิงควรนั่งยองๆ ในการอาบน้ำวายิบ เพื่อให้ทั่วทุกส่วนของร่างกาย)

การอาบน้ำวายิบ หรืออาบน้ำญานาบะห์

การอาบน้ำญานาบะห์(อัลฆุสลุ) คือ การอาบน้ำเพื่อชำระสะดะห์ใหญ่อันเกิดจากการมีอสุจิเคลื่อนออกมาทั้งเพศหญิงและชาย ไม่ว่าจะด้วยกรณีหรือสาเหตุใดก็ตาม เช่น การฝัน, การร่วมเพศ, การสำเร็จความใคร่ เป็นต้น

ท่านหญิงอาอิชะฮ์ภรรยาของท่านรอซูล ได้รายงานลักษณะวิธีการอาบน้ำญานาบะห์ของท่านรอซูลอย่างคร่าวๆ ไว้ว่า “แท้จริงเมื่อท่านรอซูลอาบน้ำญานาบะห์ ท่านจะเริ่มด้วยการล้างมือทั้งสองข้างก่อน จากนั้นท่านจะใช้มือขวาวักน้ำใส่มือซ้ายเพื่อใช้ชำระล้างทวารหน้า (อวัยวะเพศ) จากนั้นท่านจึงอาบน้ำละหมาดเช่นเดียวกับที่ท่านอาบไปละหมาด เสร็จแล้วนำน้ำมาราดลงบนเส้นผม (ศรีษะ) และใช้มือเสยสอดและขยี้โคนผมให้เปียกทั่วหัว จนกระทั่งมั่นใจว่าน้ำเปียกทั่วหนังศรีษะหมดแล้ว ท่านวักน้ำมาราดลงบนศรีษะอีก ๓ ครั้ง จากนั้นราดน้ำจนทั่วร่างกาย เสร็จแล้วจึงล้างเท้าทั้งสองข้างของท่าน”

(จากบันทึกของอัลบุคอรีย์และมุสลิม)

วิธีการอาบน้ำญานาบะห์อย่างละเอียดต่อไปนี้ได้คัดลอกและรวบรวมจากบรรดารายงานที่สาวก

ของรอรูชุลถ่ายถอดไว้ สรุปลงได้โดยสังเขปดังนี้

๑. ล้างมือทั้งสองข้าง ๓ ครั้ง พร้อมกล่าววิสมิลลาห์
๒. ใช้มือซ้ายชำระล้างอวัยวะเพศให้เกลี้ยง
๓. บ้วนปากและถูฟันให้สะอาด
๔. อาบน้ำละหมาดเหมือนปกติ (ทำตามขั้นตอนการอาบน้ำละหมาดทุกประการ)
๕. เมื่อเช็ดศีรษะเรียบร้อยแล้ว ให้นำน้ำมาราดศีรษะให้ทั่ว พร้อมใช้นิ้วมือขยี้เส้นผม, โคนผมให้
น้ำเปียกทั่วหนังศีรษะ จำนวน ๓ ครั้ง
๖. เสร็จแล้วให้นำน้ำมารดร่างกายด้านขวา พร้อมใช้มือขัดถูตามผิวหนัง, ซอกพับต่างๆ ซอกนี้
มือและนิ้วเท้า จำนวน ๓ ครั้ง จากนั้นให้ปฏิบัติด้านซ้ายเช่นเดียวกัน จำนวน ๓ ครั้ง
๗. เมื่อเสร็จแล้วให้ย้ายหรือเปลี่ยนสถานที่เล็กน้อย แล้วจึงล้างเท้าขวา ๓ ครั้ง จากนั้นล้างเท้า
ซ้ายอีก ๓ ครั้ง

ข้อควรระวังในการอาบน้ำวายิบ เมื่อมีญุนุบหรือมีระดับใหญ่ขึ้น ต้องการอาบน้ำ ให้คำนึงถึง
ประการต่อไปนี้

๑. ให้รีบอาบน้ำชำระร่างกาย (อัล-ฆุสลุ) เพื่อยกสถานะโดยเร่งด่วน
๒. ต้องให้น้ำเปียกทั่วร่างกาย ตรวจสอบตามรอยพับต่างๆ เช่น รักแร้, ขาพับ, ซอกขาและใต้คาง
มือลูบให้ทั่ว เพื่อให้มั่นใจว่าน้ำเปียกทั่วถึงร่างกายทั้งหมดแล้ว
๓. ต้องให้น้ำเปียกทั่วทุกซอกซุน ด้วยการรดน้ำลงบนเส้นผมแล้วจึงขยี้ตามโคนผม เพื่อให้น้ำได้
เปียกทั่วทั้งเส้นผมและหนังศีรษะ ตลอดจนขนตามบริเวณหรือส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ขนรักแร้, ขน
หน้าอกและขนใต้ร่มผ้า
๔. ต้องใช้น้ำอย่างประหยัดที่สุด ท่านรอรูชุลทรงใช้น้ำเพื่อการอาบน้ำละหมาดเพียง ๑ มุต และ
ทรงใช้น้ำในการอาบน้ำญะนาบะฮ์เพียง ๑ ซอฮ์(ก้นตั่ง)เท่านั้น
๕. เมื่อต้องการล้างเท้าเสร็จพิธีอาบน้ำให้เลื่อนที่จากบริเวณเดิมเล็กน้อย
๖. ต้องปกปิดเอาราด อวัยวะพึงสงวนขณะอาบน้ำวายิบ

สรุปเนื้อหาบทที่ ๗

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๗ดังนี้

๑. การมีเพศสัมพันธ์
๒. การมีเพศสัมพันธ์อย่างเหมาะสม
๓. บทบัญญัติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์
๔. สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีญุนุบ
๕. สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีเฮด, นิฟาส
๖. สาเหตุหรือสิ่งที่ต้องอาบน้ำวายิบ
๗. องค์ประกอบ(ฟารดู)ของการอาบน้ำวายิบ

๘.วิธีการอาบน้ำวาฮิบของท่านศาสดา(ซล)

๙.ข้อควรระวังในการอาบน้ำวาฮิบ

คำถามท้ายบทที่ ๗

- ๑.การมีเพศสัมพันธ์อย่างเหมาะสมมีข้อกำหนดไว้อย่างไร?
- ๒.บทบัญญัติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์มีข้อกำหนดไว้อย่างไร?
- ๓.สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีฮุนูบมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๔.สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้มีเฮด,นิฟาสมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๕.สาเหตุหรือสิ่งที่ต้องอาบน้ำวาฮิบมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๖.องค์ประกอบ(พรัตุ)ของการอาบน้ำวาฮิบมีกี่ประการอะไรบ้าง?
- ๗.วิธีการการอาบน้ำวาฮิบของท่านศาสดา(ซล)มีรูปแบบอย่างไร?
- ๘.ข้อควรระวังในการอาบน้ำวาฮิบมีกี่ประการอะไรบ้าง?

บทที่ ๘

สิทธิหน้าที่ของคุณสามีภรรยา

หน้าที่ร่วมกันของสามีภรรยามี ๔ ประการ

๑.ต้องทำตนให้เป็นที่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่าทำลายความไว้วางใจอีกฝ่ายหนึ่งมอบให้ เพราะสามีภรรยาเปรียบได้กับหุ้นส่วน ทว่าหุ้นส่วนชีวิต ต้องมีความจริงใจ บริสุทธิ์ใจและแนะนำ ตักเตือนกัน ไม่ว่ามีปัญหาใดๆ

๒.ต้องมีความรัก ความเมตตาสงสารต่อกัน ตลอดชีวิตการครองเรือน คอยหิบบินและปรนเปรอความสุขซึ่งกันและกัน เป็นการยืนยันตามพระดำรัสของอัลลอฮ์ (ซ.บ) ที่ว่า “ และส่วนหนึ่งจากสัญญาของพระองค์ๆได้ทรงสร้างคู่ครองจากตัวของสุเจ้า เพื่อสุเจ้า ทั้งนี้เพื่อสุเจ้าจะได้พักพิงไปยังนางและทรงสร้างความรัก ความเมตตาสงสารขึ้นระหว่างสุเจ้า ”

(ซูเราะห์อรรูม. ๒๑)

๓.ต้องมีความเชื่อถือต่อกัน โดยไม่เหลือความสงสัยกลางแกลงใดๆไว้ในหัวใจเพราะจะทำให้เกิดความรักที่กระชับแน่นและแต่ละฝ่าย ต่างรู้สึกว่าเป็นคนเดียวๆกัน

๔.ต้องนำมารยาทของมุสลิมในทุกรูปแบบมาปฏิบัติต่อกัน ให้เกียรติและระวังรักษาน้ำใจของกันและกันคอยสร้างบรรยากาศอันสดชื่นให้เกิดขึ้นเสมอ

มารยาท(หน้าที่)ของบิดามารดา ต่อบุตร-ธิดา มี ๑๑ ประการ

- ๑.ตั้งชื่อลูกที่ไพเราะและถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลาม
- ๒.ทำอากีเกาะห์ ขลิบปลายอวัยวะเพศ
- ๓.เมื่อลูกมีอายุครบอายุ ๗ ขวบ ต้องอบรมสั่งสอนและใช้ให้ลูกละหมาด และเมื่ออายุลูกเข้าสู่วัย ๑๐ ขวบ ให้หั่งโทษลูก หากลูกเพิกเฉยต่อการไม่ละหมาด พร้อมแยกที่นอนของลูกด้วย

๔.จ่ายปัจจัยในการยังชีพให้แก่ลูก

๕.ทุ่มเทความสนใจและอบรมสั่งสอน ให้อยู่ในหลักธรรมคำสอนของศาสนา ฝึกบุตรให้รู้จักการสักการะต่อพระเจ้า ห้ามละเลยในการอุปการะลูกเด็ดขาด

๖.เมื่อบุตรเจริญวัยสู่ความเป็นผู้ใหญ่แล้ว ต้องจัดการสมรส

๗.ต้องพิถีพิถันในการเลือกคู่ครอง เพื่อให้ลูกได้มีพ่อและแม่ที่ดีที่สุด เพราะศาสนานับสนุนให้เลือกคู่ครองจากหลักฐานใจความฮาติษที่ว่า “ ความว่า ผู้หญิงจะถูกแต่งงาน เพราะ ๔ ประการ เพราะทรัพย์สินสมบัติของนางหนึ่ง เพราะตระกูลของนาง เพราะความสวยของนาง และเพราะศาสนาของนาง ดังนั้นจงเลือกผู้หญิงที่มีศาสนาจะได้รับชัยชนะ ใครที่ละเลยเขาย่อมขาดสน ”

๘.ผู้เป็นแม่ต้องให้นมลูกอย่างครบถ้วน เป็นเวลา ๒ ปีบริบูรณ์

๙.ต้องให้การศึกษากับบุตรและธิดาและใช้ให้ทำความดี และยับยั้งความชั่วเมื่อลูกได้ละเมิดต่อบทบัญญัติศาสนา

๑๐.อย่าคิดว่าลูกเป็นต้นเหตุให้เกิดความยากจน ตามคำกล่าวที่ว่า “ลูกมากจะยากจน” เพราะองค์อัลลอฮ์ (ซ.บ) ทรงตรัสไว้ มีใจความว่า “ สุเจ้าทั้งหลายอย่าได้ฆ่าลูกของสุเจ้า เพราะกลัวความยากจน เราคือผู้ให้ปัจจัยแก่พวกเขาและพวกสุเจ้า ”

๑๑.การให้ความสนใจแก่ลูกมีขอบเขต จะละเมิดมิได้เด็ดขาด เพราะการให้ความสนใจแก่ลูกเกินขอบเขตนั้น จนลืมนพระเจ้า จะทำให้เป็นความผิดอย่างร้ายแรง

มารยาท(หน้าที่)ที่บุตรต้องปฏิบัติ ต่อบิดา-มารดามี ๔ ประการ

๑.ต้องรักและเคารพ เชื่อฟังพ่อแม่ในทุกกรณีที่ท่านใช้และห้าม จะฝ่าฝืนไม่ได้เด็ดขาด นอกจากในสิ่งที่ผิดหลักศาสนาอิสลามเท่านั้น ซึ่งจะปฏิบัติตามพ่อแม่ไม่ได้

๒.ต้องมีความนอบน้อม ถ่อมตน และเชื่อฟังให้เกียรติและยกย่องพ่อแม่ในทุกกรณีไม่ว่าจะเป็นคำพูดและการกระทำ ไม่ตำหนิและขึ้นเสียงกับพ่อแม่ และอย่าให้ภรรยาและลูก ๆ สร้างความลำบากใจแก่ท่านทั้งสอง

๓.ต้องหยิบยื่นความดีทั้งหลายให้แก่ท่านทั้งสอง ตามความสามารถที่มีอยู่ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล

๔.ต้องขอพร ขอภัยให้แก่ทั้งสองทั้งที่ท่านยังมีชีวิตอยู่และจากโลกนี้ไปแล้วก็ตาม

หน้าที่ของสามีที่ดีมี ๑๓ ประการ

๑.ต้องร่วมเพศตามปกติและให้ความสุขทางเพศต่อภรรยาของตนเองได้

๒.ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับภรรยา คบค้าสมาคมต่อครอบครัวของนางโดยดี

๓.ต้องให้ค่าใช้จ่ายและที่อยู่อาศัยตามความเหมาะสม

๔.ต้องให้สินสมรส(มะฮัร)แก่ภรรยาให้ครบ

๕.ต้องแนะนำตักเตือนภรรยาอบรมสั่งสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของศาสนา

๖.ต้องให้ความเป็นธรรม หากมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน

๗. ไม่ทำในสิ่งที่กระทบต่อความรู้สึกที่ไม่ดีต่อภรรยา
๘. ให้ความรัก ความอบอุ่น ใจเย็น สุขุม และอ่อนโยน
๙. อดทนต่อสภาพปัญหาต่างๆ
๑๐. ต้องไม่นำความบกพร่องของภรรยาไปบอกเล่าให้ผู้อื่นฟัง
๑๑. ต้องให้เกียรติและยกย่องภรรยาเสมอ
๑๒. ไม่กล่าวหาใส่ร้ายภรรยา
๑๓. ไม่ปล่อยหรือละเลยให้ภรรยาว่าเหวหรือโดดเดี่ยว

หน้าที่ของสามีที่จะต้องปฏิบัติต่อภรรยา มี ๘ ประการ คือ

๑. ให้แนะนำตักเตือนด้วยถ้อยคำที่สุภาพ อย่าใช้ความหยาบคายเข้าแก้ไข้ปัญหา
๒. ให้โอดเดี่ยวภรรยา โดยไม่นอนร่วมที่นอนเดียวกัน กรณีภรรยาติดเตียงและทรยศ แต่มิใช่ปลีกตัวออกไปจากบ้าน
๓. ให้ทุบตีได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่อนุญาตให้ทุบตีเกินกว่าเหตุ จนถึงขั้นเลือดตกยางออก และไม่อนุญาตให้ทุบตีที่ใบหน้า
๔. หากชั้นตอนที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จ ก็ให้แต่งตั้งผู้ตัดสินที่มีความยุติธรรมแต่ละฝ่าย เพื่อเป็นผู้คลี่คลายปัญหาด้วยวิธีสันติ
๕. หากไม่มีผล ศาสนาอิสลามก็อนุญาตให้สามีทำการหย่าภรรยาแต่หากภรรยาต้องการหย่าเพียงฝ่ายเดียว ก็จำเป็นต้องซื้อหย่า เพื่อยุติเหตุการณ์ไม่ให้ลุกลามต่อไปเป็นการเปลี่ยนชีวิตให้พ้นจากความทุกข์ยาก แทนที่จะต้องทนทุกข์ทรมานไปจนตลอดชีวิต
๖. ต้องสอนวิชาการศาสนาแก่ภรรยา หากภรรยาไม่มีความรู้ในเรื่องของศาสนาหรืออนุญาตให้ภรรยาไปศึกษาตามสถาบันการศึกษา เพราะความรู้ทางด้านศาสนา ย่อมเป็นที่ต้องการของภรรยาไม่น้อยไปกว่าอาหาร เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย
๗. ต้องคอยควบคุมดูแลภรรยา ให้ดำเนินชีวิตตามคำสอนของศาสนาอิสลาม ไม่ปล่อยให้ภรรยาทำความชั่วโดยไม่ห้ามปราม เพราะสามีต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตของภรรยา
๘. ต้องให้ความยุติธรรมแก่ภรรยาทุกคนโดยเท่าเทียมกันในกรณีที่มีภรรยามากกว่าหนึ่งคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัย

หน้าที่ของภรรยาที่ดีต่อสามี มี ๑๙ ประการ

๑. ต้องจงรักภักดี (ตออัต) ต่อสามีในทุกกรณี โดยเฉพาะการมอบตัวให้สามี
๒. ต้องมีอามานะห์ต่อสามี เมื่อสามีไม่อยู่
๓. ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสามี
๔. ต้องรับคำแนะนำตักเตือนจากสามี
๕. ต้องรักษาความสะอาดให้ปราศจากกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ และแต่งตัวพองาม
๖. ต้องเชื่อฟังสามีในสิ่งที่ไม่ผิดต่อหลักการศาสนาอิสลาม

๗. มีความบริสุทธิ์ใจต่อสามี
๘. มีจิตใจแจ่มใสร่าเริงเบิกบาน เพื่อให้สามีมีความสุขสบายใจ
๙. ปฏิบัติต่อสามีเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม และเสื้อผ้า ฯลฯ
๑๐. รักษาชื่อเสียงและเกียรติยศ หน้าหน้าของสามีตลอดเวลา
๑๑. ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงตามความสามารถของสามี
๑๒. ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัดไม่สุรุ่ยสุร่าย
๑๓. ต้องไม่นำความบกพร่องของสามี โดยเฉพาะเรื่องบนที่นอนไปเปิดเผยให้บุคคลอื่น
๑๔. ต้องไม่ออกจากบ้านจนกว่าจะได้รับอนุญาตจากสามี
๑๕. ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และญาติพี่น้องของสามี
๑๖. ต้องดูแลรักษาความน่าเชื่อถือ ยอมรับความเป็นผู้นำของสามี
๑๗. ต้องยกย่องให้ความสำคัญสิ่งๆ ที่สามีมอบให้
๑๘. คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจงานของสามี
๑๙. ต้องอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค ที่มาประสบต่อครอบครัว

ลักษณะครอบครัวที่ดี มี ๘ ประการ

๑. ต้องมีความอ่อนโยนโอบอ้อมอารีกัน
๒. ต้องยอมรับการตักเตือนและนำของกันและกัน
๓. ต้องอดทนเมื่อประสบภัยและความยากลำบาก
๔. ต้องรู้จักแบ่งเวลาเพื่อคุณยาและเพื่ออาชีพการหา
๕. ต้องรู้จักแยกการทำมาหากินที่ฮาลาลและฮารอม
๖. ต้องดูแลครอบครัวตามระบบอิสลาม
๗. ต้องปลูกความเข้าใจที่ดีระหว่างสามีภรรยา
๘. ต้องสลัดความอาฆาต และความระแวงระหว่างสามีภรรยา ต้องไม่ใจง่ายเชื่อคำยุยงของคนอื่น

สรุปเนื้อหาบทที่ ๘

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๘ ดังนี้

๑. สิทธิหน้าที่ร่วมกันของสามีภรรยา
๒. มารยาท(หน้าที่)ของบิดามารดา ต่อบุตร-ธิดา
๓. มารยาท(หน้าที่)ที่บุตรต้องปฏิบัติ ต่อบิดา-มารดา
๔. หน้าที่ของสามีที่ดีมี
๕. หน้าที่ของสามีที่จะต้องปฏิบัติต่อภรรยา
๖. หน้าที่ของภรรยาที่ดีต่อสามี
๗. ลักษณะครอบครัวที่ดี

คำถามท้ายบทที่ ๘

๑. สิทธิหน้าที่ร่วมกันของสามีภรรยาที่มีต่อการอะไรบางอย่าง?
๒. มารยาท(หน้าที่)ของบิดามารดา ต่อบุตร-ธิดามีต่อการอะไรบางอย่าง?
๓. มารยาท(หน้าที่)ที่บุตรต้องปฏิบัติ ต่อบิดา-มารดามีต่อการอะไรบางอย่าง?
๔. หน้าที่ของสามีที่ดีมีมีต่อการอะไรบางอย่าง?
๕. หน้าที่ของสามีที่จะต้องปฏิบัติต่อภรรยาที่มีต่อการอะไรบางอย่าง?
๖. หน้าที่ของภรรยาที่ดีต่อสามีมีต่อการอะไรบางอย่าง?
๗. ลักษณะครอบครัวที่ดีมีมีต่อการอะไรบางอย่าง?

บทที่ ๙

การให้ปัจจัยยังชีพ (นาฟาเกาะหฺ) แก่ภรรยา

ลักษณะของปัจจัยยังชีพ ที่จำเป็นต้องให้แก่ภรณยานั้น มีหลายประเภท เช่น

๑. สิ่งทีกินแล้วอิ่ม ปกติก็คือข้าวสาร ในเรื่องนี้นั้นขึ้นอยู่กับฐานะของสามี ไม่ว่าจะภรณยานั้นจะเป็นมุสลิม ซิมมียฺ หรือเสรีชนหรือทาสก็ตาม หากสามีมีฐานะดีต้องให้วันละ ๒ มุด แต่หากมีฐานะไม่ดีก็ให้วันละ ๑ มุด ส่วนผู้มีฐานะปานกลางก็ให้วันละมุดครึ่ง

๒. อาหารเสริม ก็จำเป็นต้องจ่ายให้ตามสภาพท้องถิ่น เช่นน้ำมัน เนย น้ำส้ม เป็นต้น บางท้องถิ่นก็ให้ผลไม้ตามสภาพฤดูกาล

๓. จำเป็นต้องให้เนื้อสัตว์อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งริฎลน (มีน้ำหนักประมาณ ๔๐๗.๕ กรัม) สำหรับผู้มีฐานะยากจน และสองริฎลน มีน้ำหนักประมาณ ๘๑๕ กรัม สำหรับผู้มีฐานะดี ในเรื่องนี้ ท่านอิหม่ามซาฟีอี กล่าวว่า ควรจ่ายในวันศุกร์ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกแก่นางในกรณีที่น่าจะจ่ายแจกเป็นทานด้วย

๔. จ่ายให้แก่คนใช้ ทั้งมีหากมีคนใช้

๕. จ่ายเครื่องนุ่งห่ม โดยต้องให้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ และตามความนิยมของท้องถิ่นนั้นๆ และตามฐานะของสามีเป็นสิ่งสำคัญ

และจำเป็นต้องจ่ายปัจจัยยังชีพ (นาฟาเกาะหฺ) เมื่อภรรยาได้ห้ามตนเองต่อการประท้วง กล่าวคือ พร้อมทั้งจะสนองตอบความต้องการของสามี

สำหรับภรรยาที่ไม่พร้อมต่อความต้องการของสามีนั้น มีหลายประการ คือ

๑. เมื่อไม่ยอมมอบตัวให้สามีสัมผัสร่วมเพศ หากภรรยาได้มีข้อห้ามใด เช่นป่วย หมอห้าม กรณีนี้สามีจำเป็นต้องจ่ายปัจจัยยังชีพ หากนางยังอยู่กับเขา

๒. ภรรยาหนีออกจากบ้านหรือเดินทางโดยไม่ได้ขออนุญาตจากสามี

๓. ภรณายังเป็นเด็ก แต่สามีโตแล้วหรือยังเป็นเด็กด้วยกันก็ตาม ไม่จำเป็นที่สามีต้องจ่ายปัจจัยยังชีพให้แต่อย่างใด เพราะภรรยาไม่อาจให้โอกาสต่างๆแก่ผู้เป็นสามีได้อย่างครบถ้วน

๔. ในช่วงที่ภรรยาทำอิบาดะห์ คือในช่วงนางเอี้ยะรอมฮัจญ์หรืออุมเราะห์ แม้ภรรยาจะได้รับอนุญาตจากสามีก็ตาม แต่หากนางเดินทางพร้อมไปกับสามี จำเป็นที่สามีต้องจ่ายปัจจัยยังชีพให้แก่นาง และหากนางทำการถือศีลอดสุนัต โดยมีได้รับอนุญาตจากสามี ไม่จำเป็นที่สามีต้องจ่ายปัจจัยยังชีพให้ นอกจากภรรยาต้องขออนุญาตในการนั้น

กรณีสามีไม่อาจจ่ายปัจจัยยังชีพให้แก่ภรรยาได้ให้ภรรยาเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง จาก ๒ ประการนี้ คือ

๑. อดทนโดยการใช้จ่ายจากทรัพย์สินของตนเอง หรือการหยิบยืมเพื่อใช้จ่าย ซึ่งทั้งสองวิธีนี้ถือเป็นหน้าที่สามีต้องชำระให้

๒. ให้ขอเพิกถอน (ฟาซัค) การสมรส ในเรื่องนี้ท่านรอซูลศ็อลย เคยถูกถามว่า ในกรณีที่สามีไม่อาจจ่ายปัจจัยยังชีพแก่ภรรยาของเขาได้ จะทำอย่างไร ท่านตอบว่าความว่า “ให้แยกทางระหว่างทั้งสอง คือให้ฟาซัค” (รายงานโดยดารุฎนีย์)

ความแตกต่างกระต็องของภรรยา (อัลนุซूर)

๑. การที่ภรรยากระต็องต่อสามีนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้าม (บาปใหญ่)
๒. ห้ามภรรยาขัดขืนในการนอนกับสามี
๓. ห้ามภรรยาออกเดินทางโดยไม่ได้รับการยินยอมจากสามี
๔. ไม่ยอมเปิดประตูบ้านให้สามี หรือไม่ยอมมอบตัวให้สามี โดยไม่มีเหตุอันควร เช่น ป่วย การทำตนออกจากการภักดีต่อผู้เป็นสามี จะด้วยคำพูดหรือการกระทำ เช่น เคยพูดจาไพเราะ เคยโบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส แต่เกิดแสดงออกถึงความบึ้งตึง ให้สามีตักเตือนให้นางมีความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ให้กลัวการลงโทษจากอัลลอฮ์ และอย่าได้หนีเธอไปนอนที่อื่นและอย่าตบตีเธอ เพราะโดยการตักเตือนแล้วนั้น เธออาจจะสำนึกในความผิดและสารภาพผิด แต่หากเตือนแล้ว เธอยังเมินเฉย แม้จะตักเตือนอีกเธอก็ยังเมินเฉยอีก ให้ปล่อยเธอนอนคนเดียว และอนุญาตให้ไม่พูดกับเธอได้โดยไม่เกินสามวันแต่หากออกนอกครรลองของศาสนา ก็ให้ละเว้นการคบค้าสมาคมได้เกินสามวัน หากภรรยายังคงทรยศหลังจากสองขั้นตอนดังกล่าวแล้ว คือ

๑. ตักเตือน

๒. ไม่นอนด้วย

ก็ให้ตีเธอได้ แต่ตีเธอเพื่อสั่งสอน ซึ่งเป็นการไม่บังคับอย่างยิ่งที่จะตีโบหน้าหรือตีเกินความพอดี

สรุปเนื้อหาบทที่ ๙

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๙ ดังนี้

๑. การให้ปัจจัยยังชีพ (นาฟาเกาะห์) แก่ภรรยา

๒. ลักษณะของปัจจัยยังชีพ ที่จำต้องให้แก่ภรรยา

- ๓.ภรรยาที่ไม่พร้อมต่อความต้องการของสามี
- ๔.กรณีสามีไม่อาจจ่ายปัจจัยยังชีพให้แก่ภรรยา
- ๕.ความกระต้างกระเดื่องของภรรยา (อัลนุซूर)

คำถามท้ายบทที่ ๙

- ๑.การให้ปัจจัยยังชีพ (นาฟาเกาะห์) แก่ภรรยามีการพิจารณาอย่างไร?
- ๒.ลักษณะของปัจจัยยังชีพ ที่จำเป็นต้องให้แก่ภรรยามีรูปแบบอะไรบ้าง?
- ๓.ภรรยาที่ไม่พร้อมต่อความต้องการของสามีมีมาตรการลงโทษอย่างไร?
- ๔.กรณีสามีไม่อาจจ่ายปัจจัยยังชีพให้แก่ภรรยาได้นั้นให้ภรรยาทำอย่างไร?
- ๕.ความกระต้างกระเดื่องของภรรยา (อัลนุซूर) มีความผิดสถานใด?

บทที่ ๑๐

การหย่า (ตอลีก)

การหย่า คือการแก้เจ็อน แก้ปมให้หลุด หรือยกเลิกการเป็นสามีภรรยา ยกเลิกข้อผูกพันที่อนุญาตให้ร่วมเพศกันได้

หลักการว่าด้วยการหย่า

การหย่านั้น เป็นสิ่งที่อนุญาตให้เกิดขึ้นได้ แต่ก็ไม่ควรให้เกิดขึ้นหากไม่มีความจำเป็นอันใด

ท่านนาบีศ็อลลยกล่าวว่ “ไม่ว่าสตรีใดขอให้สามีหย่าโดยไม่มี ความจำเป็น เธอจะหมดโอกาสแม้แต่กลิ่นของสรวงสวรรค์” (รายงานโดยอะหฺมัด) ท่านนาบีศ็อลลยกล่าวว่ “ของฮาล้าลที่อัลลอฮ์ทรงพิโรธยิ่ง คือการหย่าร้าง” (รายงานโดยอับูดาวูดและอิบน์มาญะห์)

อัลกรูอานกล่าวไว้ มีใจความว่

ความว่ “โอ้ นบีเอ๋ย เมื่อท่านทั้งหลายประสงค์จะหย่าสตรีที่เป็นภรรยา ท่านทั้งหลายจงอย่าในช่วงในช่วงตั้งแต่ตัวนางสะอาด หมายถึง ให้ตอลีกในช่วงที่นางปลอดประจำเดือน ซึ่งมีได้สมสู่กับนางในช่วงนั้น” (ซูเราะห์อัตฏอลีก ๑)

สาเหตุที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก จนถึงขั้นหย่าร้างในที่สุด มาจากสองสาเหตุด้วยกัน คือ

๑. สาเหตุจากภายใน ที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก ได้แก่

- ๑.๑ คู่ครองไม่เหมาะสม
- ๑.๒ อารมณ์ทางเพศบกพร่อง
- ๑.๓ ความกดดันทางจิตใจ
- ๑.๔ หนีไปสมรสโดยที่ญาติผู้ใหญ่ไม่ทราบ
- ๑.๕ มีนิสัยไม่ดี

- ๑.๖ ความคิดเห็นไม่ลงรอยกัน
- ๑.๗ เป็นหมั่น
- ๑.๘ ปฏิบัติไม่เป็นธรรม
- ๑.๙ เห็นแก่ตัว
- ๑.๑๐ หึงหวงผิดปกติ
- ๑.๑๑ หันเหออกจากคำสอนของศาสนาอิสลาม

๒. สาเหตุจากภายนอก ที่ทำให้ครอบครัวแตกแยกได้แก่

- ๒.๑ ภรรยาทำงานนอกบ้าน
- ๒.๒ สามี มีภรรยาหลายคน
- ๒.๓ ญาติผู้ใหญ่เข้ามาก้าวร้าวในชีวิตครอบครัว
- ๒.๔ คบค้าสมาคมอย่างสมาคม
- ๒.๕ มีหญิงอื่นมาช่วยงานสามี
- ๒.๖ มือที่สามเข้ามาเกี่ยวข้อ
- ๒.๗ ค่าเลี้ยงดูไม่เพียงพอ
- ๒.๘ ขาดความรู้

ขั้นตอนและวิธีแก้ปัญหาของสามี กรณีภรรยามีความผิด

๑. กล่าวตักเตือนและแนะนำอย่างมีเหตุผลและอ่อนโยน
๒. หากไม่สำเร็จก็ให้แยกที่นอน
๓. หากไม่สำเร็จก็ต้องลงโทษโดยการเขียนตามความเหมาะสมแต่ไม่ตบตีที่ใบหน้า
๔. หากไม่สำเร็จก็ต้องมอบให้บิดามารดาของนางกล่าวตักเตือน
๕. หากไม่สำเร็จก็ควรหย่าหรือแยกกันอยู่ให้เป็นไปตามความประสงค์ของนาง

ขั้นตอนและวิธีการแก้ปัญหาของภรรยา กรณีสามีมีความผิด

๑. กล่าวตักเตือนโดยมีเทคนิค
๒. หากไม่สำเร็จ ก็ต้องแจ้งให้บิดามารดาของฝ่ายชายทราบ
๓. หากไม่สำเร็จ ต้องย้ายกลับไปอยู่บ้านของบิดามารดา
๔. หากไม่สำเร็จ ก็ต้องร้องเรียนต่ออหิหม่ามหรือผู้รับผิดชอบ

สาเหตุของการหย่าร้างมี ๒๓ ประการ

๑. ยังไม่มีความพร้อม ก่อนมีครอบครัว
๒. การใช้ชีวิตคู่ครองไม่ปฏิบัติตามแนวทางของศาสนา
๓. ไม่รับฟังคำตักเตือนหรือความคิดเห็นของอีกฝ่าย
๔. หวังไหวจากอิทธิพลจากภายนอกหรือกลุ่มบุคคลที่สาม

- ๕.ทำตามความต้องการความรู้สึก และอารมณ์ของตนเอง
- ๖.ไม่ได้แยกออกจากครอบครัวใหญ่ จากครอบครัวฝ่ายสามีหรือภรรยา
- ๗.ไม่อดทนต่อปัญหาอุปสรรค
- ๘.การร่วมเพศไม่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งถึงจุดสำเร็จ
- ๙.ไม่มีความเป็นธรรมชาติเรื่องส่วนแบ่งจากปัจจัยที่หามา
- ๑๐.มีสถานะที่แตกต่างกัน
- ๑๑.ไม่มีอารมณ์ต่อนาง
- ๑๒.มีความกดดันหรือความเครียด
- ๑๓.พาผู้หญิงหนีออกจากควาสิ หรือผู้ปกครอง
- ๑๔.ไม่มีคุณธรรมไม่ยุติธรรมต่อภรรยาที่มากกว่าหนึ่งคน
- ๑๕.มีความคิดเห็นในวิถีชีวิตที่ไม่ตรงกัน
- ๑๖.เป็นหมั่น
- ๑๗.ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่
- ๑๘.หึงหวงเกินเหตุ
- ๑๙.ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา
- ๒๐.ฝ่ายภรรยาออกนอกบ้านเป็นประจำ
- ๒๑.ปล่อยให้ภรรยามีอิสระอย่างไร้พรมแดน
- ๒๒.มีบุคคลที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาครอบครัว
- ๒๓.ค่าครองชีพไม่เพียงพอ

ประเภทการหย่า

๑.การหย่าแบบชุนหนี คือการหย่าในขณะที่ภรรยาอยู่ในช่วงที่นางปลอดประจำเดือน และสามียังไม่ได้ร่วมเพศ อนุญาตให้กระทำได้ หรือนางมิได้ตั้งครรภ์ นางมิได้เป็นเด็ก หรือภรรยาที่ไม่ได้หมดประจำเดือนแล้ว เนื่องจากความชรา

๒.การหย่าแบบบิดอีย์ คือการหย่าในขณะที่ภรรยายังอยู่ในช่วงมีเลือดประจำเดือน การหย่านี้มีผล แต่ห้ามกระทำ (ฮาราม)

องค์ประกอบของการหย่าร้างมี ๒ ประการ

- ๑.ต้องเป็นคำพูดที่มีเสียง การนึกหรือการเหนียดจึงไม่ตกตอล้าก
- ๒.ผู้กล่าวต้อง ได้ยินเสียงที่กล่าวนั้นและองค์อัลลอฮ์(ช.บ)ทรงตรัสว่า “การหย่าที่คืนดีกันได้ นั้น มีสองครั้ง” (ซูเราะห์อัลบากอเราะห์ ๒๒๙)

คำกล่าวการหย่า แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

- ๑.คำกล่าวที่ชัดเจน(ชอเราะห์) ไม่จำเป็นต้องเหนียด เช่น -ฉันหย่าเธอ.....ฉันตอล้ากเธอ

ฉันปล่อยเธอให้เป็นอิสระ เธอถูกหย่า.....ไอ้ผู้ที่ถูกหย่า.....เธอถูกแยกทาง
.....ฉันแยกทางกับเธอ.....เธอถูกปล่อย

ทั้งหมดนี้ถือเป็นคำหย่าที่ชัดเจนแม้จะไม่เหน็ดก็ตามก็ตกตอลึกแล้ว

๒. คำกล่าวที่ไม่ชัดเจน(กินายะห์) หากไม่เหน็ด หรือไม่ตั้งใจไม่ตกตอลึก เช่น เธอกลับไป
บ้านพ่อแม่เธอเถิดหรือ เธอไม่ใช่ภรรยาของฉัน, พ้นจากกัน, ตัดขาดจากกัน, เธอมีอิสระไม่มีใครบังคับ
เธอได้, ไปให้พ้น, ออกไป,

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๐

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๐ ดังนี้

๑. ความหมายของการหย่า
๒. หลักการว่าด้วยการหย่า
๓. สาเหตุที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก
๔. ขั้นตอนและวิธีแก้ปัญหของสามี กรณีภรรยา มีความผิด
๕. สาเหตุของการหย่าร้าง
๖. ประเภทการหย่า
๗. คำกล่าวการหย่า

คำถามท้ายบทที่ ๑๐

๑. การหย่าหมายถึงอะไร?
๒. หลักการว่าด้วยการหย่ามีข้อกำหนดไว้อย่างไร?
๓. สาเหตุที่ทำให้ครอบครัวแตกแยกมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๔. ขั้นตอนและวิธีแก้ปัญหของสามี กรณีภรรยา มีความผิดมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๕. สาเหตุของการหย่าร้างมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๖. ประเภทการหย่ามีกี่ประเภทอะไรบ้าง?
๗. คำกล่าวการหย่ามีกี่ประเภทอะไรบ้าง?

บทที่ ๑๑

อิดตะห์

อิดตะห์ ศัพท์เดิม แปลว่า จำนวน ศัพท์เทคนิค แปลว่า คือช่วงระยะเวลาที่ภรรยาต้องรอคอย
เพื่อทำความสะอาดมดลูกผู้หญิง เพื่อชำระล้างให้สะอาด หรือเพื่อสนองตอบพระบัญชาของพระองค์
อัลลอฮ์(ช.บ)

ประเภทของอิดตะห์ มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑. **อิตตะภรรยาตั้งครรภ์** ภรรยาต้องรอเวลาจนคลอดทารก เงื่อนไขของการมีครรภ์ ในกรณีนี้

ต้องเป็นครรภ์ที่เกิดจากอยู่ร่วมกันที่ถูกต้องตามหลักการศาสนา สำหรับการมีครรภ์ที่เกิดขึ้นจากการชู้ นาน ไม่ถือว่าให้พิจารณาอิตตะห์ตามนี้ เพราะชื่อนั้นไม่เป็นที่รับรอง

ดังอัลกุรอ่านจากโองการที่ว่า ความว่า “สำหรับหญิงตั้งครรภ์ให้รออิตตะห์จนกว่าจะคลอดทารก”

ซูเราะห์ อัคคอสลัก **อายะห์ที่ ๔** หากภรรยาไม่ได้ตั้งครรภ์ในขณะที่สามีเสียชีวิต อิตตะห์ ของนางคือ ๔ เดือน กับอีก ๑๐ วัน

๒. **อิตตะห์ของสตรีที่มีประจำเดือน** อัลกุรอ่านกล่าวว่า ความว่า “บรรดาสตรีที่ถูกหย่า

คอยด้วยตัวของพวกนางเองสามกฐีย์”

คำว่ากฐีย์ หมายถึง ช่วงสะอาดจากประจำเดือน หากหย่าในช่วงสะอาด ก็ให้ถือว่าช่วงสะอาด นั้น เป็นหนึ่งกฐีย์

๓. **อิตตะห์สตรีที่สามีตาย** หากเป็นเสรีชน ก็ให้อยู่ในอิตตะห์ ๔ เดือน กับ ๑๐ วัน

จากอัลกุรอ่านโองการที่ว่า ความว่า “บรรดาผู้เสียชีวิตจากพวกเจ้าและได้ละทิ้งภรรยาไว้ พวกนางต้องรอคอย(ทำความสะอาดมดลูก)ของนางให้รอบเดือนมาครบ ๔ เดือน ๑๐ วัน” (ซูเราะห์ อัลบาคอเราะห์. ๒๓๔)

๔. **อิตตะห์สตรีที่ยังเด็ก** หรือสตรีที่ไม่เคยมีประจำเดือนเลย และสตรีที่หมดประจำเดือนแล้ว

หากเป็นเสรีชน อิตตะห์ของนางคือสามเดือน ดังอัลกุรอ่าน มีใจความว่า “และบรรดาสตรีของพวกท่านทั้งหลาย ที่หมดหวังที่จะมีประจำเดือน หากพวกท่านสงสัย แท้จริงอิตตะห์ของพวกนางคือสามเดือน และสตรีที่ไม่เคยมีประจำเดือนมาก่อนเลย ก็เช่นกัน” (ซูรอตุฏฏอลัก. ๔)

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๑

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๑ ดังนี้

๑. ความหมายของอิตตะห์
๒. ประเภทของอิตตะห์

คำถามท้ายบทที่ ๑๑

๑. อิตตะห์หมายถึงอะไร?
๒. อิตตะห์มีกี่ประเภทอะไรบ้าง?

บทที่ ๑๒

การคืนดี (รอเยาะ)

รอเยาะ คือการขอคืนดีกับผู้หญิง ให้เป็นภรรยาต่อไป โดยไม่ต้องนิกะห์ใหม่ ด้วยเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้

องค์ประกอบการคืนดี (รอเยาะ) มี ๓ ประการ คือ

๑. สามี
๒. ภรรยา
๓. คำกล่าวการขอคืนดี

เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของสามี มี ๕ ประการ

๑. มีสติปัญญา
๒. ครบอายุ
๓. เป็นมุสลิมยังไม่สิ้นสภาพจากการเป็นมุสลิม
๔. พิจารณาคืนดีด้วยตนเอง
๕. ระบุภรรยาที่ต้องการคืนดี

เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของภรรยา มี ๓ ประการ

๑. ภรรยายังอยู่ในอิติตะห์
๒. หญิงดังกล่าวเคยเป็นภรรยาที่ถูกต้องตามหลักศาสนา และได้ร่วมเพศแล้ว
๓. ภรรยาคนนั้นสามียังไม่ได้หย่า ๓ ต่อลึก

เงื่อนไขของการคืนดี(รอเยาะ) มี ๖ ประการ

๑. ถ้อยคำที่ชัดเจน เช่น ฉันขอคืนดีกับเธอ
๒. ถ้อยคำที่คลุมเครือ เช่นฉันเอาเธอคืน
๓. หากสามีตกตอลักโดยเงื่อนไข หรือทักฮับน การคืนดีจะมีผลนั้น ต้องได้รับการยินยอมจากฝ่ายภรรยา ก่อน
๔. หากสามีเป็นใบ้ การคืนดีต้องใช้สื่อสัญญาณอย่างอื่นทดแทนคำกล่าว
๕. การคืนดีด้วยการเขียนหรือข้อความนั้น จะมีผลอนุมัติเมื่อผู้เขียนตั้งใจเท่านั้น
๖. สามีครองเอี้ยะรอมฮัจญ์หรืออุมเราะห์นั้น สามารถคืนดีกับภรรยาได้

การหย่าของสามีต่อภรรยา มีอยู่ ๔ กรณี

๑. การหย่าก่อนจากได้ร่วมประเวณีกับภรรยา เป็นการหย่าที่เรียกว่า บาอิน คือสามีจะคืนดีกับภรรยาไม่ได้ เว้นแต่ต้องนิกะห์ใหม่เท่านั้น

๒. การหย่าโดยมีค่าตอบแทน คือไม่อนุญาตให้สามีคืนดีกับภรรยานอกจากจะต้องทำพิธีแต่งงานใหม่

๓. การหย่า ๑ หรือ ๒ ตอล้าก สามีหย่า ๑ หรือ ๒ ตอล้าก หลังจากได้ร่วมประเวณีกันแล้ว อนุญาต ให้สามีคืนดีกับภรรยาได้ในช่วงภรรยาใช้เวลาอยู่ในอิตตะหักกัตว์เท่านั้น หากล่วงเลยช่วงเวลาอิตตะหักกัตว์ไปแล้วก็ไม่สามารถที่จะคืนดีกันได้นอกจากจะต้องทำการนิกะห์ใหม่เท่านั้นในกรณีหย่า ๑ หรือ ๒ ตอล้าก ในช่วงระยะเวลาอยู่ในอิตตะหักกัตว์นั้น ภรรยาจะไปทำการนิกะห์ใหม่กับชายอื่นไม่ได้เด็ดขาดนอกจากจะต้องรอให้หมดอิตตะหักกัตว์จากสามีคนแรกก่อน

๔. การหย่า ๓ ตอล้าก การที่สามีหย่า ๓ ตอล้าก จะหย่าก่อนร่วมประเวณี หรือหลังสามีจะไม่ มี สิทธิกลับคืนกับภรรยาได้ ไม่ว่าในเวลาที่ภรรยาอยู่ในอิตตะหักกัตว์ หรือหลังจากเวลาอิตตะหักกัตว์แล้วก็ตาม จนกว่าภรรยาจะต้องผ่านการสมรสกับสามีคนใหม่เสียก่อน และจนกว่าจะเลิกกับสามีคนใหม่และ จะต้องผ่านเวลาอิตตะหักกัตว์ก่อน จึงจะแต่งงานกับสามีคนเดิมได้

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๒

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๒ ดังนี้

๑. ความหมายของการคืนดี (รอเงาะ)
๒. องค์ประกอบของการคืนดี (รอเงาะ)
๓. เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของสามี
๔. เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของภรรยา
๕. เงื่อนไขของการคืนดี(รอเยาะ)
๖. การหย่าของสามีต่อภรรยา มีอยู่ ๔ กรณี

คำถามท้ายบทที่ ๑๒

๑. การคืนดี (รอเงาะ) หมายถึงอะไร?
๒. องค์ประกอบของการคืนดี (รอเงาะ) มีกี่ประการอะไรบ้าง?
๓. เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของสามีมีกี่ประการอะไรบ้าง?
๔. เงื่อนไขการคืนดี (รอเยาะ) ของภรรยามีกี่ประการอะไรบ้าง?
๕. เงื่อนไขของการคืนดี(รอเยาะ) มีกี่ประการอะไรบ้าง?
๖. การหย่าของสามีต่อภรรยา มีอยู่ ๔ กรณีได้แก่อะไรบ้าง?

บทที่ ๑๓

ซ็ฮาร

ซิชาร์ คือการที่ผู้ชายคนหนึ่งเปรียบเทียบภรรยาของตน เหมือนกับผู้หญิงที่ห้ามแต่งงานคนใดคนหนึ่ง เช่น บิดา มารดาของตน และพี่สาว น้องสาว เป็นต้น ถือเป็นฮารอม เป็นบาปใหญ่

ถ้อยคำซิชาร์ มี ๒ ประเภท คือ

๑. คำที่ชัดเจน (ซอเรียหฺ) เช่น หัวของเธอ มือของเธอ เหมือนกับหัวแม่ของฉัน พี่สาวน้องสาวของฉัน หรือ มือของเธอเหมือนมือแม่ของฉัน

๒. คำที่ไม่ชัดเจน (กินายะหฺ) เช่น เธออยู่เหนือฉันเหมือนแม่ของฉัน หรือตัวเธอสำหรับฉันเหมือนแม่ของฉัน หรือเหมือนพี่สาว น้องสาวของฉัน

เมื่อสามีได้กล่าวคำที่ชัดเจนในการซิชาร์หรือคำที่คลุมเครือ พร้อมเจตนาเอาเป็นซิชาร์ ถ้าหากเขาไม่ได้หย่าภายหลังจากกล่าวซิชาร์ ถือว่าเขาเป็นผู้กลับคำพูดและเขาต้องจ่ายกัฟฟาเราะหฺทันที

การจ่ายกัฟฟาเราะหฺซิชาร์ จำเป็นต้องจ่ายตามความสามารถดังนี้

๑. ปลดปล่อยทาสที่มีศรัทธา

๒. ถือศีลอดเป็นเวลา ๒ เดือน ติดต่อกัน

๓. จ่ายอาหารแก่คนยากจน จำนวน ๖๐ คน คนละหนึ่งลิตร

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๓

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๓ ดังนี้

๑. ความหมายของการซิชาร์

๒. ถ้อยคำซิชาร์

๓. การจ่ายกัฟฟาเราะหฺซิชาร์

คำถามท้ายบทที่ ๑๓

๑. การซิชาร์หมายถึงอะไร?

๒. ถ้อยคำซิชาร์มีกี่ประเภท

๓. การจ่ายกัฟฟาเราะหฺซิชาร์มีลำดับขั้นตอนอย่างไร?

บทที่ ๑๔

ลิกาน

ลิกาน คือถ้อยคำที่กำหนดขึ้น โดยใช้เป็นหลักฐานสำหรับสามีที่กล่าวหาภรรยาว่ามีชู้ และเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของตน

เมื่อชายคนหนึ่ง กล่าวหาว่าภรรยาของตนมีชู้ เขาจะต้องได้รับโทษของการกล่าวหา นอกจากเขาสามารถหาพยานมายืนยันได้ หรือสามีกล่าวลิกานต่อฮากีม หรือต่อหน้ากลุ่มชนจำนวนหนึ่ง และควรกระทำในมัสยิด

การลือานของภรรยา เป็นการป้องกันไม่ให้ถูกลงโทษ ในข้อหาผิดประเวณี (ซินา) ที่จะมาผูกพันกับภรรยา ด้วยการลือานของสามี

ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการลือานของสามีคือ

- ๑.โทษของการกล่าวหาจะหลุดพ้นไปจากสามี
- ๒.ภรรยาจะต้องถูกลงโทษฐานละเมิดประเวณี(ซินา)
- ๓.ภาวะการณ้แต่งงานเป็นอันสิ้นสุดลงระหว่างคนทั้งสอง
- ๔.เด็กที่เกิดไม่ถือเป็นบุตรของสามีถ้าหากสามีปฏิเสธบุตรขณะลือาน
- ๕.คู่สามีภรรยาที่ได้ลือานกันนั้นห้ามแต่งงานกันอีกต่อไป

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๔

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๔ ดังนี้

- ๑.ความหมายของการลือาน
- ๒.ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการลือานของสามี

คำถามท้ายบทที่ ๑๔

- ๑.การลือานหมายถึงอะไร?
- ๒.ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการลือานของสามี มีกี่ประการ

บทที่๑๕

มัดอะห์ (ค่าทำขวัญ)

ค่าทำขวัญ(มัดอะห์)หมายถึง ทรัพย์สินที่สามีจำเป็นต้องจ่ายให้กับภรรยาที่แยกทางกับตนด้วยการหย่า หรือด้วยการแยกทาง ด้วยวิธีการอื่น

ลักษณะที่ ๑. การแยกทางกันซึ่งเกิดขึ้นจากความตาย ในกรณีนี้ไม่จำเป็นต้องจ่ายมัดอะห์

ลักษณะที่ ๒. การแยกทางกัน ซึ่งเกิดจากการหย่าร้าง ในกรณีนี้หากการหย่าเกิดขึ้นก่อนการหลับนอนกัน และยังไม่ได้กำหนดค่าสมรสไว้ จำเป็นให้มัดอะห์แก่นางแต่หากการหย่าร้างเกิดขึ้นหลังจาก

ได้หลับนอนกันแล้ว ก็จำเป็นต้องให้ค่าสมรสที่เหมาะสมแก่นาง สำหรับมัดอะห์ สุนัดให้ไม่น้อยกว่า ๓๐ ดิรฮัม

สามีจำเป็นต้องจ่ายมัดอะห์ ให้แก่ภรรยาในกรณีต่อไปนี้

- ๑.เมื่อถูกหย่าภายหลังจากการร่วมประเวณีแล้ว

๒. เมื่อถูกหย่าก่อนร่วมประเวณี โดยไม่ได้ระบุค่าสมรสให้แก่ฝ่ายหญิง

๓. เมื่อถูกพิพาทษาให้แยกกัน โดยการแยกกันนั้นมีต้นเหตุมาจากสามีเช่น สามีสิ้นสภาพจาก การ

นับถือศาสนาอิสลามหรือ การที่สามีสาปส่งภรรยาของตน(ลิอาน) และการแยกกันนี้เกิดขึ้นภายหลัง จากการร่วมประเวณีแล้ว หรือก่อนที่จะร่วมประเวณีกัน โดยมีเงื่อนไขว่าไม่ได้ระบุค่าสมรสให้แก่ ภรรยาในข้อตกลงแต่งงาน

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๕

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๕ ดังนี้

- ๑. ความหมายของมัตอะห์
- ๒. สามีจำเป็นต้องจ่ายมัตอะห์ ให้แก่ภรรยา

คำถามท้ายบทที่ ๑๕

- ๑. มัตอะห์หมายความว่าอย่างไร?
- ๒. สามีจำเป็นต้องจ่ายมัตอะห์ ให้แก่ภรรยาในกรณีใดบ้าง?

บทที่ ๑๖

การซื้อขายหย่า

การซื้อขายหย่า คือการแยกทางกันระหว่างสามีภรรยาโดยฝ่ายหญิงต้องจ่ายค่าทดแทนแก่ฝ่าย ชายบรรดาอุลามาอะอ์ ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นเรื่องที่น่าอนุญาตให้กระทำได้ โดยมี หลักฐานจากอัลกุรอานที่ว่า ความว่า “ก็ไม่เป็นบาปแก่ท่านทั้งสอง ในการที่นางจะมาไถ่ตัวนาง ” (ซูเราะห์อัลบาคอเราะห์)

การซื้อขายหย่า ในเรื่องของอัตราหรือจำนวนที่มาแลกเปลี่ยนกับการหย่านั้น ไม่ได้มีตัวบท กล่าวเป็นที่แน่นอนไว้ โดยเหตุนี้ จึงจะเป็นเท่าใดก็ได้ กล่าวคือจะเป็นค่าสมรสทั้งหมด หรือ บางส่วน หรือทรัพย์สินอื่นจากค่าสมรส ซึ่งจะเป็นทรัพย์สินโดยตรงหรือประโยชน์อันใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของทั้งสองฝ่าย สรุปว่า ทุกสิ่งที่น่าสนใจนำมาเป็นค่าสมรสหรือสินสอดได้ สิ่งนั้นก็นำมาซื้อ ขายหย่าได้

เงื่อนไขของสิ่งแลกเปลี่ยนในการซื้อขายหย่า

ต้องเป็นสิ่งแลกเปลี่ยนที่รู้แน่นอน และมีราคา ที่สามารถทำการซื้อขายได้ ส่วนการซื้อขาย หย่า ที่ไม่ถูกต้องนั้น เช่น มิได้กำหนดสิ่งแลกเปลี่ยนที่แน่นอน หรือทำการซื้อขายหย่าด้วยเงื่อนไขที่เป็นโมฆะ เช่น กำหนดเงื่อนไขว่า ต้องไม่จ่ายค่าเลี้ยงดูให้นาง ในกรณีที่นางมีครรภ์ หรือทำการด้วย เงินหนึ่งพันบาท โดยมีได้กำหนดการชำระที่แน่นอน ดังกล่าวนี้อธิบายว่าคู่สมรสขาดจากการเป็น

สามีภรรยาไปด้วยสิ่งแลกเปลี่ยนที่ยุติธรรม กล่าวคือ ตามจำนวนอันควรกับอัตรา และความนิยมของท้องถิ่นนั้นๆ

ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการซื้อขายหย่า มีดังนี้

๑. นางมีสิทธิในตัวนาง ผู้เป็นสามีไม่มีสิทธิเพิกถอนหรือล้มเลิกข้อตกลง โดยจะคืนสิ่งแลกเปลี่ยนนั้นให้ หรือจะขอคืนดี หรือทำการสมรสใหม่ก็ตาม นางมีสิทธิที่จะยินดีหรือไม่ยินดีก็ได้ ฝ่ายสามีจึงหมดโอกาสใดๆ นอกจากนางจะยินดีด้วยเท่านั้น
๒. การซื้อขายหย่า นั้น จะกระทำในช่วงที่สตรีมีประจำเดือนหรือไม่มีประจำเดือนก็ได้ ไม่ถือเป็นโทษแต่อย่างใด ผิดกับการหย่าหรือตอลักตามปกติ ซึ่งถือว่าไม่อนุญาตให้กระทำในช่วงที่นางมีประจำเดือน เพราะจะให้ระยะเวลาแห่งอดีตจะต้องเนิ่นนานออกไป
๓. หญิงที่ได้รับการขายหย่าแล้วจะไม่มีตอลักอันใดอีก เพราะชัดเจนด้วยการซื้อขายหย่าแล้ว กล่าวคือ เป็นการหย่าที่ขาดสิ้นแล้ว นางก็เป็นคนอื่นที่ไม่อนุญาตให้สามีมองได้ต่อไปอีก และการอยู่ร่วมกับนางสองต่อสองก็เป็นที่ต้องห้ามด้วย

สรุปเนื้อหาของบทที่ ๑๖

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๖ ดังนี้

๑. ความหมายของการซื้อขายหย่า
๒. เงื่อนไขของสิ่งแลกเปลี่ยนในการซื้อขายหย่า
๓. ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการซื้อขายหย่า

คำถามท้ายบทที่ ๑๖

๑. การซื้อขายหย่า หมายถึงอะไร?
๒. เงื่อนไขของสิ่งแลกเปลี่ยนในการซื้อขายหย่ามีการกำหนดไว้อย่างไร?
๓. ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการซื้อขายหย่ามีรูปแบบ

บทที่ ๑๗

การหย่าที่ผูกพันไว้กับสิ่งอื่น

เรารู้จักกันในนามของ ตะลิก คือข้อผูกพันหรือเงื่อนไข มีฮาดีษยืนยันไว้ว่า “ศรัทธาชนทั้งหลายนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่พวกเขากำหนดไว้” เนื่องจากภรรยาบางคนทำในสิ่งที่สามีไม่ชอบ แต่สามีไม่ยอมหย่า สามีจึงผูกพันการหย่าไว้กับการกระทำของภรรยาที่สามีไม่ชอบ กล่าวคือ ถ้าภรรยา

ทำ ก็ถือว่าตกตอลัก ถ้าไม่ทำก็ไม่ตก หมายถึง ได้มอบอำนาจการหย่าให้เป็นของภรรยา ซึ่งเธออาจเลือกได้ตามความพอใจ จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่า การตอลักที่มีตะลิก (เงื่อนไข) นี้ ไม่อนุญาตให้คืนคำ เช่น สามีกกล่าวว่า “หากตะวันขึ้น ฉันหย่าเธอ” “หากเธอเข้าบ้าน ฉันหย่าเธอ” หรือ “ถ้าเธอขึ้นรถคันเดียวกับ นาย ก.เธอกับฉันขาดกัน ๓ ตอลัก” หรือ “ถ้าหากฉันเข้าบ้านหลังนี้ เธอกับฉันขาดกัน ๑ ตอลัก” แต่หากสามีเข้าบ้านหลังนั้น โดยลืมหรือถูกบังคับให้เข้าไป ก็ไม่ขาดกับภรรยา ๑ ตอลัก”

ตัวอย่างการของการหย่าที่ผูกพันไว้กับสิ่งอื่น

๑.สามีกล่าวกับภรรยาว่า “เธอตกตอลัก หาก เธอต้องการ” ในกรณีนี้ การตกตอลักเป็นสิทธิของฝ่ายหญิงตราบเท่าที่สนทนากันอยู่ หมายถึง หากยังอยู่ในช่วงเจรจากัน หากฝ่ายหญิงมีได้สนองข้อเสนอนั้น แต่ไปสนองในช่วงอื่นหลังจากเจรจาเรื่องนี้กันแล้ว ไม่ถือว่าตกตอลัก เพราะคำเสนอของฝ่ายชาย ต้องการคำตอบที่เป็นปัจจุบัน

แต่หากกล่าวว่า “เธอตกตอลัก เมื่อ เธอต้องการ” หมายถึงเมื่อใดก็ได้ที่เธอต้องการ ในกรณีนี้ตกตอลัก ไม่ว่าฝ่ายหญิงต้องการเมื่อใด ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงของการเจรจากันหรือไม่ก็ตาม เพราะคำเสนอของฝ่ายชาย มีได้ต้องการคำสนองจากฝ่ายหญิงที่เป็นปัจจุบัน

๒.สามีกล่าวแก่ภรรยาว่า “หากเธอเข้าไปในบ้านหรือพุดกับนาย ก. เธอตกตอลัก” ถือว่าตกตอลัก เมื่อฝ่ายหญิงทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าวแล้ว หากกล่าวว่า “เธอตกตอลักเมื่อเธอเข้าไปในบ้านและพุดกับนาย ก.ถือว่าตกตอลัก เมื่อเข้าไปในบ้าน และพุดกับนาย ก. แต่ไม่ตกเมื่อเข้าไปในบ้าน หรือพุดกับนาย ก. เพราะคำว่า “และ” หมายถึงรวมลักษณะทั้งสอง ผิดกับคำว่า “หรือ” ดังกล่าวแล้ว

๓.สามีกล่าวกับภรรยาว่า “หากเธอเห็นนาย ก.เธอตกตอลัก” แล้วภรรยาก็ไปเห็นนาย ก.จะอยู่ในสภาพยังมีชีวิตอยู่หรือตายไปแล้วหรืออวัยวะบางส่วนของนาย ก.เท่านั้นถือว่าตกตอลัก

๔.สามีกล่าวกับภรรยาว่า “หากวันพรุ่งนี้เธอไม่ถือบวช เธอตกตอลัก” แล้ววันรุ่งขึ้น เธอก็มีประจำเดือนเป็นเหตุให้เธอบวชไม่ได้ ในกรณีนี้นักวิชาการมีสองทัศนะบ้างว่า ตกตอลักและบ้างว่าไม่ตก

ตอลักโดยเทียบมาจากผู้ที่ถูกบังคับ

๕.สามีพุดกับภรรยาว่า “หากฉันทำให้เธอโกรธ เธอตกตอลัก” แล้วสามีก็ได้เขียนตีลูกของนาง ถือว่านางตอลัก แม้ว่าการเขียนดังกล่าวนั้นเพื่อการตักเตือนก็ตาม เพราะโดยปกติแล้วก็เป็นเหตุทำให้นางโกรธ

๖.สามีพุดกับภรรยาว่า “หากเธอหิวในช่วงที่อยู่กับฉัน แม้เพียงวันเดียว เธอตกตอลัก” ไม่ถือว่าตกตอลักเพราะเธอถือบวช

การหย่าสามตอลากด้วยการกล่าวเพียงครั้งเดียว

หากสามีกล่าวกับภรรยาว่า “ฉันอย่าเธอสามตอลาก” ถือว่าตกสามตอลาก แต่หากกล่าวว่า ฉันอย่าเธอ โดยนึกในใจว่าสองตอลาก หรือสามตอลาก ก็ให้พิจารณาตามที่นึกในใจ เพราะฮาดีษที่เกี่ยวกับรูกานะห์ซึ่งท่านนบีคือลฺฯ ได้กล่าวเชิงสาบานแก่เขาว่า “สาบานต่ออัลลอฮ์ได้หรือไม่ที่ท่านนึกในใจเพียงครั้งเดียว”

ดังกล่าวนี้ทัศนะของนักวิชาการส่วนใหญ่ บรรดาศอฮาบะห์และผู้นำมาฮัซบ์ทั้งสี่ โดยมีหลักฐานประกอบดังนี้ อัลกูรอ่านความว่า “หากตอลากนาง (คือตอลากครั้งที่สาม) ก็ไม่เป็นที่ฮาลาลแก่สามีอีก จนกว่านางจะไปแต่งงาน (โดยร่วมหลับนอนกันด้วย) กับสามีคนอื่นจากสามีเดิม” (ซูเราะห์บากอเราะห์ ๒๓๐) และโองการที่ว่า ความว่า “การหย่าที่สามารถคืนดีกันได้(มรอออะห์)ได้นั้น มีเพียงสองครั้ง”

(ซูเราะห์บากอเราะห์ ๒๒๙)

อิบนุอุมร์(ร.ด.) ได้กล่าวแก่ท่านรอซูลคือลฺฯในเรื่องตอลากที่เกี่ยวกับภรรยาของเขาว่า ความว่า “ท่านไม่รู้ดอกหรือ หากฉันหย่าภรรยาสามตอลากนั้นจะเป็นที่อนุญาต(ฮาลาล) ให้ฉันคืนดีกับนางอีกหรือ” ท่านรอซูลคือลฺฯกล่าวว่า “ไม่ นางขาดสิ้นอย่างชัดเจนจากท่านแล้วและก็เป็นมะซียัตด้วย” (รายงานโดย ดารุญญีย์)

จากอุบาต๊ะห์บิณซอมิตกล่าว “ลุงของฉันได้หย่าภรรยาหนึ่งพันครั้ง” แล้วฉันไปถามท่านนบี

คือลฺฯถึงการหย่าดังกล่าว ท่านตอบว่า “ลุงของท่านไม่ได้กล่าวอัลลอฮ์สามตอลากนั้นเป็นของเขา ส่วนที่เหลือนั้นเป็นการละเมิดขอบเขต และเป็นอธรรมซึ่งพระองค์อัลลอฮ์จะลงโทษหรือไม่ เป็นสิทธิแห่งพระองค์” (ปรากฏในบันทึกของอัब्ดุลรอซซึก)

และจากศาสน์ของอุมร์ถึงอาบีมุซา อัลอัซฮารีว่า “ใครกล่าวแก่ภรรยาว่าเธอตกสามตอลาก นั้นคือสามตอลาก” (เล่าโดยอะบูนาอิม)

ความจำเป็นที่ต้องให้แก่สตรี ที่อยู่ในระหว่างอิตตะห์สตรีที่ถูกหย่านั้น มีหลายประเภท

๑. รออัยยะห์ การหย่าหนึ่ง หรือสองตอลาก สตรีที่ถูกสามีหย่า ซึ่งสามียังมีโอกาสที่จะคืนดีได้ โดยสิทธิของสามีในกรณีนี้คือ สามีต้องจ่ายนาฟาเกาะห์ (ปัจจัยยังชีพ) และซุกนา (ที่อยู่อาศัย) แก่ นาง

๒. บาเอัน คือการหย่าที่หมดโอกาสต่อการที่จะคืนดีกันได้ คือสตรีที่ถูกหย่าสามตอลากในกรณีนี้ หากสืบเนื่องมาจากภรรยาขายหย่าหรือการซื้อขายหย่าหรือหย่าสามตอลาก สามีจำเป็นต้องให้ที่อยู่อาศัยแก่นาง ไม่ว่านางจะมีครรภ์หรือไม่ก็ตาม และหากสตรีนั้นอยู่ในช่วงของอิตตะห์ อันเนื่องมาจากสามีตาย ก็จำเป็นต้องให้ที่อยู่อาศัยแก่นาง ดังท่านนบีคือลฺฯ ได้กล่าวแก่ฟารีอะห์บุตฺรของมาลิก ซึ่งสามีถูกฆ่าตายว่า “เธอจงอยู่ในบ้านของเธอ”

๓. หากสตรีที่ถูกหย่า อันเนื่องมาจากเป็นผู้ทรยศต่อสามี ก็ไม่จำเป็นต้องให้ที่อยู่อาศัย หรือ บังคับยังชีพแต่อย่างใด เพราะแม้จะไม่หย่าเธอก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายบังกะยังชีพหรือให้ที่อยู่อาศัยอยู่แล้ว ดังกล่าวนี้นี้เป็นทัศนะของกฏีฮูเซน

สรุปเนื้อหาบทที่ ๑๗

-ผู้เข้าอบรมได้ความรู้ความเข้าใจจากบทที่ ๑๗ ดังนี้

๑. การหย่าที่ผูกพันไว้กับสิ่งอื่น
๒. การหย่าสามตอลากด้วยการกล่าวเพียงครั้งเดียว
๓. ประเภทของอิดตะห์

คำถามท้ายบทที่ ๑๗

๑. การหย่าที่ผูกพันไว้กับสิ่งอื่นมีข้อกำหนดไว้อย่างไร?
๒. การหย่าสามตอลากด้วยการกล่าวเพียงครั้งเดียวมีผลลัพธ์อย่างไร?
๓. อิดตะห์ มีกี่ประเภทอะไรบ้าง?

บทที่ ๑๘

ละหมาด ๕ เวลา

การละหมาด หรือการนมัสการพระเจ้าคือการแสดงความเคารพต่อพระเจ้า เป็นการปฏิบัติเพื่อแสดงความภักดีต่อพระเจ้า การสำรวมจิตระลึกถึงพระเจ้า การละหมาดเป็นการขัดเกลาจิตใจให้สะอาด บริสุทธิ์อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างพลังให้เข้มแข็ง การสำรวมจิตหรือการทำสมาธิเพื่อมิให้จิตใจวอกแวกไปในเรื่องต่างๆ เป็นภาวะที่จิตใจได้เข้าไปสัมผัสกับความเป็นเอกภาพกับพระเจ้า ทำให้จิตสงบ ตั้งมั่น อดทน ผู้ที่มีความทุกข์และประสบปัญหาชีวิตในด้านต่างๆ การละหมาดเป็นเครื่องช่วยที่ดีที่สุด ทั้งยังฝึกตนเองให้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ให้อยู่ในระเบียบวินัย รักษาความสะอาด และยังเป็นการบริหารร่างกายอย่างดียิ่ง หากเป็นการละหมาดรวม ยังเป็นการแสดงออกถึงความสามัคคีพร้อมเพรียง ความเสมอภาคและภราดรภาพอีกด้วยการทำละหมาด เป็นกิจที่ต้องทำเป็นประจำ ในหลายวาระ คือ

1. รอบวัน ผู้เป็นมุสลิมจะต้องทำละหมาดวันละ 5 เวลา คือ
 - 1.1 เวลาอรุณ เรียกว่า ละหมาดฟัรฎูซุบหุ ปฏิบัติ 2 ร็อกอะฮ์
 - 1.2 เวลากลางวัน เรียกว่า ละหมาดฟัรฎูดุฮริอฺ ปฏิบัติ 4 ร็อกอะฮ์
 - 1.3 เวลาเย็น เรียกว่า ละหมาดฟัรฎูอัศริ ปฏิบัติ 4 ร็อกอะฮ์
 - 1.4 เวลาพลบค่ำ เรียกว่า ละหมาดฟัรฎูมัฆริบ ปฏิบัติ 3 ร็อกอะฮ์
 - 1.5 เวลากลางคืน เรียกว่า ละหมาดฟัรฎูอิซาอ์ ปฏิบัติ 4 ร็อกอะฮ์
2. รอบสัปดาห์ ให้รวมทำกันในวันศุกร์ ณ มัสยิดสถาน จำนวน 2 ร็อกอะฮ์
3. รอบปี ในรอบปีหนึ่งให้ทุกคนมาปฏิบัติการละหมาด ณ มัสยิดหรือสถานชุมนุมซึ่งมี 2 ครั้ง(ซึ่งเป็นการกิจที่เป็นชุนด์) คือ

3.1 ละหมาดเมื่อสิ้นเดือนถือศีลอด(อีดูลฟิฏร์)ซึ่งเรียกว่า"วันออกบวช"จำนวน 2 ร็อกอะฮ์

3.2 ละหมาดในวันเชือดสัตว์พลีทาน เนื่องในเทศกาลฮัจญ์(อีดูลฮัจญา) ซึ่งเรียกว่า "วันออกฮัจญ์"จำนวน 2 ร็อกอะฮ์

4. ตามเหตุการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์บางประการให้ละหมาดด้วย เช่น

4.1 ละหมาดขอพรแก่ผู้ตายก่อนนำไปฝัง เรียกว่า "ละหมาดญะนาซะฮ์"

4.2 ละหมาดขอฝน ในยามแห้งแล้ง เรียกว่า "ละหมาดอิสติสกอฮ์"

4.3 ละหมาดในกลางคืนของเดือนถือศีลอดจำนวน20ร็อกอะฮ์เรียกว่า"ละหมาดตะรอวีห์"

4.4 ละหมาดระลึกถึงพระเจ้า เมื่อเกิดผิดปกติทางธรรมชาติ คือ

4.4.1 เมื่อเกิดจันทรุปราคา เรียกว่า "กุซุฟุลกอหมัร" จำนวน 2 ร็อกอะฮ์

4.4.2 เมื่อเกิดสุริยุปราคา เรียกว่า "กุซุฟุซซัมซึ" จำนวน 2 ร็อกอะฮ์

4.5 ทำละหมาดขอต่อพระเจ้า ให้ชี้ทางเลือกในการประกอบกิจการงานที่ตัวเอง ตัดสินใจไม่ได้ เรียกว่า ละหมาด "อิสติคอเราะห์" จำนวน 2 ร็อกอะฮ์

นอกจากที่กล่าวไว้นี้แล้วยังมีละหมาดอื่น ๆ อีกซึ่งปรากฏในตำราศาสนาโดยตรงและการละหมาดยังส่งเสริมให้กระทำ โดยไม่ต้องรอวาระและเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวที่เป็นการกระทำโดยไม่ต้องมีเงื่อนไข ทำเมื่อระลึกถึงพระเจ้า จำนวนกระทำครั้งละ 2 ร็อกอะฮ์ และทำได้เรื่อยไป เรียกว่า ละหมาด "สนัตมุตลัก"

การปฏิบัติละหมาด ให้เริ่มด้วยการชำระร่างกายให้สะอาด และอาบน้ำละหมาดซึ่งมีพิธี 6 ประการดังนี้

1) ให้เหนี่ยยตขณะเอาน้ำล้างส่วนหนึ่งส่วนใดของเขตหน้า คำอ่านนำการอาบน้ำละหมาดสุนัตให้อ่านว่า "นะวัยตุลฎูฎูอะฟิรฎูฮอนะลัยยาลิ้ลลาฮิตะอาลา" ให้เหนี่ยยตว่า "ข้าพเจ้าอาบน้ำละหมาดซึ่งเป็นพิธีเหนือข้าพเจ้า ลิ้ลลาฮิตะอาลา"

2) ล้างหน้าให้ทั่วเขตหน้า คือ ตั้งแต่ชายผม หน้าผาก จนถึง ใต้คาง และระหว่างตึงหูทั้งสอง

3) ล้างมือทั้งสองข้างให้ทั่ว ตลอดจนถึงข้อศอกทั้งสอง

4) เอาน้ำเช็ดบางส่วนของเขตศีรษะ

5) ล้างเท้าทั้งสองข้างให้ทั่วจนถึงตาตุ่มทั้งสอง

6) ต้องเรียงลำดับจากข้อ 1 ถึงข้อ 5

วิธีอาบน้ำละหมาดให้ปฏิบัติดังนี้

1.ให้อ่าน بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ และ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ พร้อมกับล้างมือทั้งสองข้าง ตลอดจนถึงข้อมือให้ทั่ว

2.เอาน้ำบ้วนปาก พร้อมกับสูดน้ำเข้าจมูกแล้วส่งออก สามครั้ง

3.ล้างหน้าให้ทั่วเขตของใบหน้า(ตั้งแต่ชายผมที่หน้าผากจน

ถึงไตคางและระหว่างตึงหูทั้งสองข้าง) สุนัตให้อ่านนำดังนี้

نَوَيْتُ الْوُضُوءَ فَرَضًا عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

อ่านว่า “นะวัยตุลวุฎออะฟัรฎออะลียาลิลลาฮิตตะอาลา” ต้องนึกในใจว่า “ข้าพเจ้าอาบน้ำละหมาด ซึ่งเป็นฟัรฎูเหนือข้าพเจ้าลิลลาฮิตตะอาลา” ให้นึกเมื่อเอาน้ำถูกหน้าและสุนัตให้ล้าง 3 ครั้ง

4. ล้างมือทั้งสองข้างถึงข้อศอกทั้งสองจนทั่วให้ทำข้างขวา ก่อน
ข้างซ้ายและสุนัตให้ล้าง 3 ครั้ง

5. เอาน้ำเช็ดบางส่วนของเขตศีรษะ ที่สมควรให้ทั่วศีรษะ และสุนัต
ให้เช็ด 3 ครั้ง

6. เอาน้ำเช็ดหูทั้งสองข้างให้ทั่วทั้งด้านหน้า และด้านหลังและ
สุนัตให้เช็ด 3 ครั้ง

7. ล้างเท้าทั้งสองตลอดจนถึงตาตุ่ม ให้ทำข้างขวา ก่อนข้างซ้าย และ
สุนัตให้ล้าง 3 ครั้ง

เมื่อเสร็จจากการอาบน้ำละหมาดแล้วให้สวมเสื้อผ้าที่สะอาดและปิดอวัยวะสงวน โดยผู้ชาย
ต้องปิดระหว่างสะดือกับหัวเข่า ส่วนผู้หญิงปิดทั้งร่างกายเว้นใบหน้าและฝ่ามือ แล้วหันหน้าไปทาง"กิบ
ละฮ์" ด้วยจิตใจอันสงบ มีสมาธิและมุ่งต่อพระเจ้า แล้วปฏิบัติตามวิธีละหมาดดังนี้ ดังนี้

1. ยืนตรงหันหน้าไปทางกิบละฮ์เท้าห่างกันประมาณหนึ่งคืบ ตาคู
ตรงไปที่ชุกหยุด ส้ารวมจิตมุ่งตรงต่ออัลลอฮ.

2. ตักปี่รอตุลเอี้ยะห์รอมยกมือทั้งสองโดยแบฝ่ามือไป ข้างหน้านิ้วห่างกันพอควร ให้ ปลายนิ้วชี้ได้ระดับกับใบหูเบื้องบน หัวแม่มือได้ระดับกับใบหูเบื้องล่าง แล้วกล่าวว่า “อัลลอฮ์อัคร์” اللهُ أَكْبَرُ พร้อมกับนึกในใจว่า “ข้าพเจ้าละหมาดฟัตตุ ลัลลาฮิตะอาลา” แล้วลดมือทั้งสองมาวางที่ตักอกเหนือสะดือ โดยเอาข้อมือขวาจับข้อมือซ้าย

3. อ่านดูอาอ์อิฟติตะห์

اللهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا وَجَهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لِأَشْرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

อ่านว่า “อัลลอฮ์อัคร์กะบิร อิลฮัมดุลิลลาฮิกะซ็ีรอ วะสุบฮานัลลอฮิบุกรอ เตวอะอะสีลาวัจยะห์ตุวัจฮียาลิลลาฮิฟาตอรอสตามาวาติวัลอ์รัต สะนีฟิมมุสลิมะวอะมาอะนะมินัลมุชริกีน อีนนะสอลาติวะนุซุกิ วะมะห์ยายา วะมะมาตี ลัลลาฮิร็อบบิลอาลามีน ละซารีกะลาฮูวะบิซาลิกะอุมิรตุ วะอานามินัลมุสลิมีน เสร็จแล้วอ่าน *อ้อฮูซุบิ้ลลาห์ ... บิสมิ้ลลาห์ ... อัลฮัมดุลิลลาห์ ...* จนจบ และอ่านซูเราะห์

4. รุกัวะอ์ ก้มเอามือกับอ่าน *سُبْحَانَ رَبِّي* อ่านว่า “สุบฮานะร็อบ

ท้าวเข้า ศีรษะเสมอหลัง และหยุดหนึ่งครู่หนึ่งพร้อม *3* الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ ครั้ง *بِئَلَّهِ* ะซีมีวะบิฮัมดิห.”

5. เอี้ยะติดาล เงยศีรษะจากรุกัวะอ์ มายืนตรงและอ่าน *هَذَا* اللهُ *لَمِنْ* *حَمْدِهِ* อ่านว่า “สะมีอัลลอฮุลิมันสะมีตีหะ.” พร้อมกับยกมือขึ้น เมื่อตัวตรงให้อ่าน *رَبَّنَا* *لَكَ* *الْحَمْدُ* อ่านว่า “ร็อบบะนาละกัลฮัมดุ” และลดมือลง

6. ซูหฺยุด ลดตัวลงมากุศเข้า เอาฝ่ามือวางบนพื้น นิ้วมือเหยียด ตรงไปทาง กีบละห์ แล้วก้มให้หน้าผากและจมูกวางบนพื้น ท้องนิ้วทำยันพื้น หยุดหนึ่ง ครั้งหนึ่งพร้อมกับอ่าน **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ وَبِحَمْدِهِ** 3 ครั้ง อ่านว่า “สุบฮานะ

ร็อบบียัลอะอ.ลา วะบิฮัมดิห.”

7. หนึ่งระหว่างสองซุหฺยุด คือเงยศีรษะมานั่ง ให้ตัวตรงหยุดหนึ่ง ครั้งหนึ่ง เอา ตาตุ่มในเท้าซ้ายรองกันท้องนิ้วเท้าขวายันพื้น ฝ่ามือวางบนขาอ่อนแล้วอ่าน **رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي وَارْحَمْنِي** อ่านว่า “ร็อบบิฆฟิรลี วัรฮัมนี วัรพะอ.นี วัรชุกนี วะห.ดินี้ วะอาฟินี วะฟุอันนี”

8. ซุหฺยุดครั้งที่สอง ทำและอ่านเช่นเดียวกับซุหฺยุดครั้งที่หนึ่ง

9. ลุกขึ้นจากซุหฺยุด มายืนตรงตามภาพนี้ เพื่อทำร็อกอัตที่สองต่อไป

10. หนึ่งตะชะหฺฮ์สุดครั้งแรก เช่นเดียวกับหนึ่งระหว่างสองซุหฺยุด แต่ต้องกำมือขวาออกจากนิ้วชี้ แล้วอ่านตะชะหฺฮ์สุด

التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ.

อ่านว่า "อັตตะฮียาตุลุมบารอกาทุสซอลลาตุตตอยยิบาตุลิลลาฮฺ. อัสสะลามุออลัยกะอัยยูฮันนะบียูวะ
เราห.มะตุลลอฮิวะบะรอกาทุฮฺ อัสสะลามุออลัยนาวะอะลาอิบาติลลาฮิซซอลิฮีน อັซซะตุลลิลลาฮิลา
ฮะอิลลัลลอฮฺ วะอັซซะตุอันนะมุฮัมมัด
รอซูลุลลอฮฺ. อัลลอฮุมมะซอลลิอะลาสัยยิดินามุฮัมมัด"

11. ลุกขึ้นยืนตรง เหมือนร็อกออต ที่หนึ่งและที่สอง แล้ว
อ่านอัลฮัมดุลิลลาห์จนจบ

12. หั่งตะชะหฺฮ์สุดครั้งสุดท้าย ในร็อกออตสุดท้าย คือ ให้ก้นราบกับพื้นเอาเท้า
ซ้ายสอดไปใต้ข้างเท้าขวา ปลายนิ้วเท้าขวายันพื้น มีอวางบนขาอ่อน กำมือขวา
นอกจากนิ้วชี้ อ่านตะชะหฺฮ์ครั้งแรกจนจบ แล้วอ่าน ต่อไปอีกดังนี้

وَعَلَىٰ آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ
وَبَارِكْ عَلَىٰ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَىٰ آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ

อ่านว่า "วะอะลาอาลิสัยยิดินามุฮัมมัด กะมาสลัลัยตะอะ
ลาสัยยิดินา

ลาสัยยิดินา

อิบรอฮีม วะอะลาอาลิสัยยิดินาอิบรอฮีม วะบาริกอะลาสัยยิดินามุฮัมมัด
วะอะลาอาลิสัยยิดินามุฮัมมัด กะมาบาร็อกตะอะลาสัยยิดินาอิบรอฮีม
วะอะลาอาลิสัยยิดินาอิบรอฮีม ฟีลอาลามีนะอันนะกะฮะมีตุลมมะยัด"

13. ให้سلام ครั้งที่หนึ่งอ่านว่า **السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ**

อ่านว่า "อัสสะลามุอะลัยกุมวะเราะหะหีมะตุลลอฮฺ." พร้อมกับผินหน้าไปทางขวา และ กล่าวอีกครั้งหนึ่ง
เมื่อผินหน้าไปทางซ้าย

ประโยชน์ของการทำพิธีละหมาด

ประโยชน์ปัจจุบันที่สำคัญที่สุด คือ เป็นการน้อมตนแก่พระเจ้าทั้งกาย วาจา และใจ ตามแบบอย่าง พระศาสดาพระมุฮัมมัด และโองการที่พระเจ้ากำหนดไว้ ส่วนประโยชน์อื่นที่พึงได้รับมีดังนี้

1. เป็นการชำระจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์อยู่ตลอดเวลา
2. เป็นการฝึกสมาธิและสร้างพลังจิตใจให้เข้มแข็ง
3. เป็นการช่วยแก้ปัญหาชีวิต (ระงับความทุกข์ใจ) ได้โดยทำจิตใจให้สงบ
4. เป็นการปลูกฝังนิสัยที่ดีหลายประการ เช่น ตรงต่อเวลา มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความอดทน การเอาชนะใจตัวเอง สร้างความสะอาดและความสามัคคี
5. เป็นวิธีการบริหารร่างกายทางอ้อม
6. เป็นการสร้างพลังกายให้เข้มแข็งเพื่อสามารถต่อต้านโรคร้ายได้เป็นอย่างดี
7. เป็นการลดความตึงเครียดในหน้าที่การงานเพื่อดำเนินงานต่อไปอีกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ ๑๙

ข้อสอบภาคปฏิบัติของผู้เข้าอบรมก่อนนิกะฮ.มีดังนี้

ลำดับที่	รายการ	หมายเหตุ
๑.	<p><u>กล่าวกาลีเมาะห์ชาฮาดะห์</u> (กล่าวคำปฏิญาณตน) คือกล่าวคำว่า <u>أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ</u> <u>อ่านว่า</u> อัชฮาตุอัลลาฮิลลาฮิล ลัลลอฮ.วาอัชฮาตุอันนามุฮัมมาตุรรอซูลุลลอฮ.</p> <p><u>ความหมาย</u> “ข้าพเจ้าขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ถูกกราบไหว้โดยเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ และแท้จริงนบีมุฮัมมัดนั้นเป็นร่อซูลของอัลลอฮ์”</p> <p><u>เหตุผลของการยอมรับ</u> ว่าอัลลอฮ.ทรงมีนั้น “คือโลกนี้และสรรพสิ่งที่ถูกสร้างทั้งปวง”</p>	
๒.	<p><u>กล่าวอิสติฆฟัร(ขอลูบทะฮ์ต่ออัลลอฮ.)</u>คือกล่าวคำว่า <u>أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ 3 كَلَى الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ</u> <u>อ่านว่า</u>อัสตัจมฟิรุลลอฮิลอัซิม อัลลาฮิลลาฮิลลาฮิลลาฮุวัลฮัยยุกัลยอยุม วะอาตุบอุลัยฮ.</p> <p><u>ความหมาย</u> “ข้าพเจ้าขออภัยโทษกับอัลลอฮ.ผู้ทรงยิ่งใหญ่ผู้ซึ่งไม่มี</p>	

	พระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์เท่านั้น ผู้ทรงเป็นทรงดำรงด้วยพระองค์ เอง ข้าพเจ้าขออุทิศโทษต่อพระองค์	
--	---	--

๓.	<p>รูกุ่ฮอหม่าฮ ๖ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ต้องศรัทธาว่าอัลลอฮ. เป็นเจ้า ๒. ต้องศรัทธาในบรรดามลาอิกะฮ. ของพระองค์ ๓. ต้องศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ ๔. ต้องศรัทธาในบรรดาร่อซูลของพระองค์ ๕. ต้องศรัทธาในวันสิ้นโลก (กียามัต) ๖. ต้องศรัทธาในการกำหนดสภาวะการณ์แห่งความดี และความชั่วมาจากอัลลอฮ. ทั้งสิ้น 	
๔.	<p>รูกุ่ฮอิสลาม ๕ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กล่าว ๒ คำปฏิญาณตนดังนี้ <u>أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ</u> อ่านว่า อัชฮาตุอัลลา อิลาฮาอิล ลัลลอฮ. วาอัชฮาตุอันนามุฮัมมาตุร่อซูลุลลอฮ. ความหมาย “ข้าพเจ้าขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ถูกกราบไหว้โดยเที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ และแท้จริงนบีมุฮัมมัดนั้นเป็นร่อซูลของอัลลอฮ์” ๒. ปฏิบัติละหมาดฟัรดูวันละ ๕ เวลา ๓. บริจาคซากาตเมื่อมีทรัพย์สินครบพิกัด ๔. ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน ๕. บำเพ็ญฮัจญ์ ณ บัยตุลลาห์ อัล-ฮารอม 	
๕.	<p>รูกุ่ฮนิกะฮ. ๕ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ปกครองฝ่ายหญิง (ว่าลี) ๒. พยานที่มีความยุติธรรม ๒ คนผู้ชาย ๓. ผู้ชาย (เจ้าบ่าว) ๔. ผู้หญิง (เจ้าสาว) ๕. คำเสนอ (อิญญาบ) คำสนอง (ก้อบฎัล) <p>คำรับนิกะฮ.</p> <p>ภาษาอาหรับ <u>قَبِلْتُ بِكَاهَاتِنْسِي بِذَلِكَ</u> กอบิลตุ นิกะฮะฮาลีนฟีชีบิซาลิก ภาษามลายู อะกูตะริ่มอละห. อะกันนิกะฮ. ยอ ดางันนิสิเกฮ. เว็นยังตัส ชะโปต ภาษาไทย “ข้าพเจ้ารับนิกะฮ. ด้วยเงินมะฮัร (สินสอด) ตามที่ได้กล่าวมา”</p>	

๖.	<p>พริตดูอาบหน้าวัยบ ๓ ประการ</p> <p>๑.เห็นยตในขณะที่น้ำถูกส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย <u>ให้เหยียดว่า</u> “ข้าพเจ้าอาบน้ำยกฮาดัสใหญ่จากทั้งหมดร่างกายเพื่ออัลลอฮ.ตาอาลา”</p> <p>๒.ให้ชำระหน้ายิส(สิ่งสกปรก)ออกจากร่างกาย(ถ้ามี)</p> <p>๓.ให้น้ำเปียกทั้งถึงทุกส่วนของร่างกาย</p>	
๗.	<p>สิ่งที่วัยบจะต้องอาบหน้า ๖ ประการ</p> <p>๑.มือสุจีหลังออกมาโดยวิธีใดก็ตาม</p> <p>๒.มีการร่วมประเวณี(มีเพศสัมพันธ์)ถึงแม้ว่าไม่มีมือสุจีหลังออกมาก็ตาม</p> <p>๓.ปรากฏมีเลือดเฮด (เลือดประจำเดือน)</p> <p>๔.ปรากฏมีเลือดนิฟาส(เลือดหลังจากการคลอดบุตร)</p> <p>๕.การตาย นอกจากการตายชาฮีด</p> <p>๖.การคลอดบุตร</p>	
๘.	<p>พริตดูการอาบหน้าละหมาดมี ๖ ประการ</p> <p>๑. ให้เหยียดขณะเอาน้ำล้างส่วนหนึ่งส่วนใดของเขตหน้า การอาบหน้าละหมาดสุนัตให้อ่านว่า <u>لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّهُمُ الْغُفُورُ الرَّحِيمُ</u> <u>ให้เหยียดว่า</u> “ข้าพเจ้าอาบหน้าละหมาด ซึ่งเป็นพริตดูเหนือข้าพเจ้าลัลลาฮิตะอาลา”</p> <p>๒.ล้างหน้าให้ทั่วเขตหน้า คือ ตั้งแต่ชายผม หน้าผาก จนถึง ใต้คาง และระหว่างติ่งหูทั้งสอง</p> <p>๓.ล้างมือทั้งสองข้างให้ทั่ว ตลอดจนถึงข้อศอกทั้งสอง</p> <p>๔.เอาน้ำเช็ดบางส่วนของเขตศีรษะ</p> <p>๕.ล้างเท้าทั้งสองข้างให้ทั่ว จนถึงตาตุ่มทั้งสอง</p> <p>๖.ต้องเรียงลำดับจากข้อ ๑ ถึงข้อ ๕</p>	
๙.	<p>รูก์นละหมาดมี 13 ประการ</p> <p>๑.เห็นยตในขณะที่กล่าวตักบีร์อตุลเอียะห์รอม(เช่นละหมาด ชุหฺริ ก็ให้เหยียดว่าข้าพเจ้าละหมาดพริตดูชุหฺริ ละหมาดอัชริ ก็ให้เหยียดว่าข้าพเจ้าละหมาดพริตดูอัชริ ละหมาดมักริบก็ให้เหยียดว่าข้าพเจ้าละหมาดพริตดูมักริบ ละหมาดอิซาก็ให้เหยียดว่าข้าพเจ้าละหมาดพริตดูอิซาละหมาดซุบฮิ ก็ให้เหยียดว่าข้าพเจ้าละหมาดพริตดูซุบฮิ)</p> <p>๒. ยืนตรงเท่าที่สามารถยืนได้ (หากไม่สามารถยืนได้ก็ให้นั่งหากไม่สามารถนั่งได้ก็ให้นอน)</p>	

	<p>๓. ตักบีร่อตุลเอียะห์รอม (คือให้กล่าวคำว่า "อัลลอฮูอักบัร")</p> <p>๔. ให้อ่านฟาติฮะห์ (คือ อ่านอัลฮัมดุลิลลาห์ จนจบต้นพร้อมด้วยบิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรรอฮีม)</p>	
--	--	--

	<p>๕. กัมรูกัวะอ์ พร้อมกับหยุดหนึ่งครู่หนึ่ง</p> <p>๖. เงยตีรชะจากรูกัวะอ์ มายืนตรงพร้อมกับหยุดหนึ่งครู่หนึ่ง</p> <p>๗. ชูหยุด พร้อมกับหยุดหนึ่งครู่หนึ่ง</p> <p>๘. นั่งระหว่างสองชูหยุด พร้อมกับหยุดหนึ่งครู่หนึ่ง</p> <p>๙. การนั่งตะชะฮ์ฮ์สุด ครั้งสุดท้าย</p> <p>๑๐. อ่านตะชะฮ์ฮ์สุด (คือการอ่านอัตตะฮียะห์ครั้งสุดท้าย)</p> <p>๑๑. อ่านช่อละหวาดหนี (เมื่อตะชะฮ์ฮ์สุดครั้งสุดท้าย)</p> <p>๑๒. ให้سلامครั้งที่๑ (คือกล่าวว่าอัลซาลามูอัลยักุมว่าเราะห์มาตุลลอฮ์)</p> <p>๑๓. ให้เรียงตามลำดับ ตั้งแต่ข้อ ๑ ถึงข้อ ๑๒ ถ้าสลับหรือเว้นข้อหนึ่งข้อใด การละหมาदनั้น ใช้ไม่ได้</p>	
--	--	--

<p>๑๐</p>	<p>ท่องจำซูเราะห์ฟาติหะฮ. และตะชะฮ์ฮ์สุด</p> <p>ฟาติหะฮ.</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ آمِينَ</p> <p>คำอ่าน บิสมิลลาฮิรเราะห์มานิรรอฮีม * อัลฮัมดุลิลลาฮิร็อบบิลอาลามีน * อ์รเราะห์มานิรรอฮีม * มาลิกียามิดดิน * อียากานะฮ. บุดุวาอียากะนัสตา อีน * อีห. ดินัสสิรอตอลมุสตะกีม * สิรอตอลลาฮีนอันอัมตะอาลัยฮิม * ฆัย ริลมาฆฎูบิอะลัยฮิมวาลฎุฎอ์ลลิน * อามีน</p> <p>ตะชะฮ์ฮ์สุด</p> <p>التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ.</p> <p>คำอ่าน "อัตตะฮียาตุลมุบารอกาทุสซอลลาวาตุตตอยยิบาตุลิลลาฮ. อัลสะลามูออลัยกะอัยยุดันนะบียุวะเราะห. มะตุลลอฮิวะบะรอกาทุฮ อัลสะลามูออลัยนาวะอะลาอิบาติลลาฮิซซอลลีฮีน อัลชะฮ์ดุอัลลาฮิลา ฮะอิลลิลลอฮ. วะอัสชะฮ์ดูอันนะมุฮัมมะดีรรอซูลุลลอฮ. อัลลอฮุมมะ</p>	
-----------	---	--

ซอลลีอะลาสัยยิตินามุฮัมมัด อะอะลาอาลีสัยยิตินามุฮัมมัด"

والله أعلم بالصواب وإليه المرجع والمآب

ถาม-ตอบ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว โดยสำนักจุฬาราชมนตรี

ถาม พ่อไม่สนใจ จะเป็นวะลี นิกะฮ์ลูกสาว ของตน เพราะมีเรื่องโกรธเคือง กับภรรยา ใครจะทำหน้าที่ เป็น วะลี นิกะฮ์ ผู้หญิงคนนั้น และมีวิธีการอย่างไรที่จะทำการนิกะฮ์กันได้?

ตอบ ตามหลักการเมื่อฝ่ายชาย มีความเหมาะสม กับ ฝ่ายหญิง และลูกสาว ได้ไปขอให้พ่อมาเป็นวะลี ในการนิกะฮ์ พ่อไม่ยอมมาเป็น วะลี หรือไปขออีกครั้งที่สอง พ่อก็ยังไม่ยอมมาเป็น วะลี อีก การกระทำ ของพ่อนี้ จะเรียกว่าเป็นการไม่ยอมให้วะลี หรือ ภาษามาลายู เรียกว่า (อานัง) โดยการตัดสินของ กอดี ในกรณีนี้ กอดี หรือ มุฮักกัม จะเป็นผู้ทำการนิกะฮ์ แล้วแต่กรณี และถ้าหากพ่อไม่ยอมไปเป็นวะลี ใน ครั้งที่สาม พ่อจะกลายเป็นคน ฟาซิก (เป็นคนละเมิดบัญญัติศาสนา) โดยการตัดสินของ กอดี จะย้ายไป ยัง วะลี ที่อยู่ในลำดับรองลงไป ที่เรียกว่า วะลี้อับอัด สำหรับเรื่องการไม่ยอมให้วะลีนี้ ต้องผ่านการ พิจารณาของ กอดี ทุกกรณี จะตัดสินกันเองไม่ได้

ถาม คนหนึ่งเอาลูกผู้หญิงของน้องชาย มาเลี้ยง ตั้งแต่เริ่มคลอดแล้ว เด็กก็รู้ว่าพี่ชายของพ่อเป็นพ่อบัดนี้ เด็กผู้หญิงคนนี้จะแต่งงานแล้วถามว่าใครจะเป็น วะลีในการแต่งงาน และน้องชายซึ่งเป็นพ่อแท้ของเด็ก คนนี้ ก็เป็นคนขี้เหล้า ไม่ถือศีลอด ไม่ละหมาด ส่วนพี่ชายเป็นคนดี ถือศีลอด ไม่กินเหล้า?

ตอบ ตามหลักการ พ่อแท้ๆต้องเป็นวะลี ในการแต่งงานลูกผู้หญิงของตน แต่ถ้าหากวะลีเป็นคนเลว (ฟา ซิก) ตำแหน่งการเป็นวะลี ก็จะย้ายไปยังวะลี ในลำดับถัดไป ที่เรียกว่า วะลี้อับอัด ในกรณีนี้วะลีจะย้ายไป ยังปู่ ถ้าหากปู่ไม่มี ก็จะย้าย ไปยังพี่น้องผู้ชาย ที่พ่อแม่เดียวกัน หรือพ่อแม่เดียวกันกับผู้หญิงที่จะแต่งงาน ถ้าหากไม่มีย้าย ไปหา ลูกของพี่น้องชาย ถ้าไม่มีจึงย้ายไปหาพี่น้องของพ่อ ตามลำดับ ทางที่ดีนั้นให้ เรียก พ่อที่เป็นคนเลว (ฟาซิก) มา แล้วใช้ให้เตาบัตตัว ถ้าหากเขา ยอมเตาบัต แล้ว ทำหน้าที่ได้ทันที ต่างกับพยานที่จะต้องรอดูความประพฤติอีกหนึ่งปี ภายหลังจากเตาบัตแล้ว จึงจะทำหน้าที่พยานได้

ถาม ชายคนหนึ่งพาหญิงสาวหนี โดยการจุดไป จนพ้นจากวะลีเกิน 2 มัรฮะละห์ แล้วไปแต่งตั้ง มุฮักกัม ให้ทำหน้าที่แต่งงาน โดยไม่ใช้ วะลี จะใช้ได้หรือไม่?

ตอบ ในเรื่องนี้มีสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง จุดหญิงสาวไป ข้อนี้เป็นความผิดตามหลักการศาสนา

ประเด็นที่สอง ฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย สมยอมกันแต่งตั้ง มุฮักกัม ให้ทำการแต่งงานคนทั้งสองเพราะ การแต่งตั้ง มุฮักกัม จะแต่งตั้งโดยฝ่ายชายฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องแต่งตั้งโดยฝ่ายชายและฝ่ายหญิง ใน สถานที่ที่ห่างจากวะลีเกินกว่า สองมัรฮะละห์ ประมาณ 94 กิโลเมตร ดังนั้นการแต่งงานกันในกรณีนี้จึง ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าหากฝ่ายหญิง ถูกบังคับ ให้แต่งตั้ง มุฮักกัม การแต่งงานนั้น ก็ถือว่าใช้ไม่ได้ และถ้า หากวะลีติดตามไป แม้ว่าจะไม่พบตัวหญิงสาวที่ถูกจุดและปรากฏว่าขณะทำการแต่งงาน วะลีอยู่ใกล้ไม่ถึงสองมัรฮะละห์ การแต่งงานนั้น ก็ถือว่าใช้ไม่ได้

ถาม บิดา หรือ ปู่ ได้ निकะฮ์หลานสาวของตน โดยไม่ได้รับความยินยอม จากหลานสาว ต่อมาหลานคนนี้ บอกว่าตนเสียความบริสุทธิ์ (ปะกาเราะห์) ไปแล้ว การนิกะฮ์นั้นจะใช้ได้ไหม?

ตอบ บิดาหรือปู่ เป็นวะลี ที่บังคับลูกสาวหรือหลานสาวแต่งงานได้ที่เรียกว่า (วะลีมุจิบิร) โดยมีเงื่อนไขว่า ลูกสาวหรือหลานสาว ต้องเป็นสาวบริสุทธิ์ ถ้าหากเสียความบริสุทธิ์ไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเสียความบริสุทธิ์ที่ถูกต้อง ตามหลักศาสนาด้วยการแต่งงาน หรือเสียความบริสุทธิ์ที่ผิดหลักศาสนา เช่น ละเมิดประเวณี (ซินา) บิดาและปู่ ไม่มีสิทธิบังคับให้แต่งงานได้ ในคำถามดังกล่าวถ้าได้แต่งงานไปแล้ว ก็ถือว่าใช้ได้เพราะได้ผ่านพ้นไปโดยเรียบร้อยแล้ว

ถาม บิดาหรือปู่จะบังคับลูกสาว หรือหลานสาวให้แต่งงานแต่ ลูกสาว หรือ หลานสาว บอกว่าเธอเสียความบริสุทธิ์ไปแล้ว บิดาหรือปู่จะอย่างไร?

ตอบ คล้ายกับคำถามที่ผ่านมา แต่คำถามนี้ การแต่งงานยังไม่เกิดขึ้น ในกรณีนี้ให้เชื้อลูกสาวหรือหลานสาวด้วยการสาบาน ถ้าหากลูกสาวหรือหลานสาว สาบานว่าได้เสียความบริสุทธิ์ไปแล้ว ก็ห้ามบิดาและปู่บังคับแต่งงานและห้ามถามว่า เสียความบริสุทธิ์อย่างไร ในกรณีนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากลูกสาวหรือหลานสาวเสียก่อน ถึงจะแต่งงานได้

ถาม การรับนิกะฮ์ ด้วยการเขียน จะใช้ได้ไหม?

ตอบ การรับนิกะฮ์ (กอบูล) โดยการเขียนใช้ได้ ต่างกับการหย่า ที่เขียน คำหย่า พร้อมกับตั้งใจหย่า ถือว่าเป็นการหย่า ถ้าหากเขียนคำหย่า โดยไม่ตั้งใจหย่า ก็ไม่เป็นการหย่า ดังนั้นในการจะตัดสินว่าเป็นการหย่าหรือไม่จำเป็นต้องถามคนเขียนว่า ตั้งใจหย่า หรือเปล่า

ถาม คนไป จะเป็นวะลี แต่งงานลูกสาวของตน จะอย่างไร?

ตอบ ถ้าหากคนไปเป็นวะลี แต่งงานเอง ก็ใช้วิธี ทำสัตญาณมือ (อิซาเราะห์) เป็นสัตญาณมือที่คนฉลาดสามารถเข้าใจได้ หรือมอบอำนาจให้คนอื่นแต่งงานแทน ก็ให้ทำสัตญาณมือ มอบอำนาจให้คนหนึ่ง ทำหน้าที่แทนหรือจะใช้วิธีเขียนหนังสือมอบอำนาจก็ได้ ถ้าหากเขาเขียนหนังสือได้

ถาม ชายผู้หนึ่งได้ไปนิกะฮ์ (แต่งงาน) กับหญิงตั้งครรภ์จากการทำซินา เมื่อบุตรคลอดออกมาใครจะเป็นบิดาของเด็กตามหลักศาสนา?

ตอบ ชายผู้หนึ่งได้ไปนิกะฮ์ (แต่งงาน) กับหญิงตั้งครรภ์จากการทำซินา ศาสนาให้พิจารณาดังนี้ เมื่อนิกะฮ์แล้วและเหมาะสมจะร่วมประเวณีกันได้ ให้นับตั้งแต่นั้น จนกระทั่งคลอดบุตรถ้าหากว่าได้ หกเดือนกับ 2 กระพริบตา ชายผู้นั้นจะต้องเป็นบิดาของเด็กเพราะเหตุเลินเล่อไม่พิจารณาให้ดีเสียก่อนไปนิกะฮ์กับคนท้อง เนื่องจากศาสนากำหนดว่า การตั้งครรภ์ของมนุษย์นั้น อย่างน้อย 6 เดือน ส่วนอีกสองกระพริบตานั้น กระพริบตาแรกร่วมประเวณี กระพริบตาที่ 2 คลอด สรุปลแล้วเด็กอยู่ในครรภ์ 6 เดือนเต็มอย่างสูงสุดของการตั้งครรภ์ 4 ปี ถ้าเด็กคลอดออกมาโดยนับตั้งแต่นิกะฮ์และเหมาะสมร่วมประเวณีกัน

ได้ จนกระทั่งคลอดออกมาไม่ถึง 6 เดือนกับอีก 2 กระพริบตา เด็กคนนั้นก็เป็นลูกที่ไม่มีพ่อ คือเป็นลูก
 ซินา ถ้าหากว่าไม่ทราบและไม่รู้ว่าเด็กที่คลอดออกมานั้นได้ ระยะ 6 เดือน หรือต่ำกว่า 6 เดือน ศาสนา
 ถือว่าชายผู้นั้นเป็นบิดาของเด็ก ดำเนินตามธรรมเนียมที่มีน้ำหนัก หมายถึง โกลมัวะตะมัด

ถาม สามีย่าภรรยา 2 ทอลาก วันหนึ่งไปร่วมประเวณีกับภรรยา จะถือว่าเป็นกา ร้อยยัวะ (คินดี) กับ
 ภรรยาหรือไม่?

ตอบ ตามมัซฮับอิหม่ามซาฟีอีนั้น ถ้าหย่าภรรยาหลังจากร่วมประเวณีกันแล้วยังไม่ถึง 3 ทอลาก โดยไม่
 มีคำตอบแทน คือไม่มีการซื้อหย่า และภรรยายังไม่หมดอิติเตหฺ์ ศาสนาอนุญาตให้ ร้อยยัวะ คินดีกันได้
 การคินดีกันต้องกล่าวเป็นวาจา เช่นสามีกกล่าวว่า ฉันคินดีกับเธอแล้วนะ หรือข้าพเจ้ากลับคินดีกับ
 เธอ หรือข้าพเจ้ากลับคินดีกับภรรยาข้าพเจ้า ศาสนาถือว่าการคินดีกันแล้ว ภรรยาจะยินยอมหรือไม่
 ก็ตาม แต่ควรให้มีพยาน อาจเกิดปัญหา ส่วนการร่วมประเวณีกันอย่างเดียวนั้น ไม่ถือว่าการร้อยยัวะ
 คินดีกัน ถึงแม้ว่าจะเห็นตร้อยยัวะคินดีกันก็ตาม ศาสนาถือว่าเป็นความผิด แต่ไม่ใช่เป็นการทำซินา ไม่
 ต้องถูกลงฮัฎ คือ ขว้างจนกระทั่งตาย แต่ให้ ตะซี ลงโทษตามความเห็นของกษัตริย์ สำหรับมัซฮับของ
 อิหม่ามมาลีกี การร่วมประเวณีกันถ้าถือว่าการคินดีกันด้วยก็ถือว่า ร้อยยัวะคินดีกัน ถ้าไม่ถือเป็นการ
 คินดีกันก็ไม่ถือว่าการคินดีกัน

(การคินดีกันแล้ว ภรรยาจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม แต่ควรให้มีพยาน อาจเกิดปัญหา ส่วนการร่วม
 ประเวณีกันอย่างเดียวนั้นไม่ถือว่าการร้อยยัวะคินดีกันถึงแม้ว่าจะเห็นตร้อยยัวะคินดีกันก็ตาม ศาสนา
 ถือว่าเป็นความผิด แต่ไม่ใช่เป็นการทำซินา ไม่ต้องถูกลงฮัฎ คือ ขว้างจนกระทั่งตาย แต่ให้ ตะซี ลงโทษ
 ตามความเห็นของกษัตริย์ สำหรับมัซฮับของอิหม่ามมาลีกี การร่วมประเวณีกันถ้าถือว่าการคินดีกัน
 ด้วยก็ถือว่า ร้อยยัวะคินดีกัน ถ้าไม่ถือเป็นการคินดีกันก็ไม่ถือว่าการคินดีกัน

ถาม หญิงผู้หนึ่งสามีย่าแล้ว ขณะตั้งอิติเตหฺ์ไว้ 2 กุรุ (คือช่วงกำหนดเวลาที่จะแผนกลูกได้ 2 ความ
 เกลี้ยงระหว่างประจำเดือน) เธอก็ตั้งครรรค์ จะหมดอิติเตหฺ์เมื่อไร?

ตอบ หญิงผู้หนึ่งสามีย่า ขณะอยู่อิติเตหฺ์ไว้ 2 กุรุเธอก็ตั้งครรรค์ จะต้องเปลี่ยนอิติเตหฺ์กรุมาเป็นอิติเตหฺ์
 คลอดบุตร ถ้าบุตรแฝดก็คลอดคนสุดท้ายถึงจะหมดอิติเตหฺ์ และหญิงนั้นก็มิสิทธิที่จะแต่งงานกับสามี
 ใหม่ได้เลย เพราะการนับอิติเตหฺ์ 3 กุรุ สำหรับผู้ที่เคยมีเฮด หรือนับ 3 เดือน สำหรับผู้ที่หมดประจำเดือน
 หรือไม่เคยมีประจำเดือน เป็นการคาดวามตลูกของเธอนั้นสะอาดแล้วเท่านั้น ส่วนการหมดอิติเตหฺ์
 ด้วยกับการคลอดบุตรศาสนาถือว่า มตลูกของเธอสะอาดอย่างเด็ดขาด จึงเปลี่ยนมานับการคลอดบุตร
 เป็นหมดอิติเตหฺ์

ถาม หญิงผู้หนึ่งสามีได้หย่าเธอ ต่อมาเธอก็ไปแต่งงานกับสามีคนใหม่ หลังจากแต่งงานแล้วเธอก็อ้างว่า
 ขณะแต่งงานนั้นเธอยังไม่หมดอิติเตหฺ์ เพราะเหตุผลอันใดไม่ทราบ หรืออาจต้องการจะเลิกกับสามีคน
 ใหม่ เราจะเชื่อเธอได้หรือไม่?

ตอบ ศาสนาไม่รับรองการอ้างของเธอ คือไม่ให้เชื่อ เพราะการที่เธอยินยอมแต่งงานใหม่นั้น ศาสนาถือว่า
 ครอบคลุมถึงการสารภาพว่า เธอหมดอิติเตหฺ์แล้ว

ถาม หญิงผู้หนึ่งสามีได้หย่าเธอแล้ว หลังจากนั้นหญิงผู้นี้ก็อ้างว่า ดิฉันหมดอิตตะห์แล้วด้วยกับ 3 กुरु คือ ช่วงว่างระหว่างประจำเดือน 3 ครั้ง ผ่านไป เราจะเชื่อได้หรือไม่?

ตอบ ศาสนานุญาตให้เชื่อหญิงนั้นได้ ด้วยการอ้างของเธอว่าได้ 3 กुरुแล้ว คือช่วงว่างระหว่างประจำเดือน 3 ครั้ง ศาสนาให้นับเวลาตั้งแต่สามีได้หย่าเธอแล้วนั้น จนถึงเวลาที่เธออ้างว่าได้ 3 กुरु (หมดอิตตะห์) ถ้าเป็นเวลาที่เหมาะสมจะหมดอิตตะห์ได้ และวายิบ (จำเป็น) จะต้องให้เธอสาบาน โดยกล่าวว่า วัลลอฮิ ขณะนี้อฉันหมดอิตตะห์แล้ว ศาสนาก็ให้เชื่อการอ้างของหญิงนั้น ถึงแม้ว่าสามีจะหาว่าเธอโกหกก็ตาม เนื่องจากมีความลำบากที่เธอจะหาพยานมายืนยันในเรื่องการมีประจำเดือนของเธอ เพราะหญิงนั้นศาสนาถือว่าเป็นที่ไว้เนื้อเชื่อใจในเรื่องเกี่ยวกับมดลูกของเธอว่าสะอาดหรือไม่สะอาด

ถาม สามีได้หย่าภรรยา 1 ตอลาก หรือ 2 ตอลาก และยังคงคลุกคลีอยู่ด้วยกัน เมื่อหมดอิตตะห์แล้วภรรยา จะแต่งงานกับชายอื่นได้หรือไม่?

ตอบ สามีหย่าภรรยา 1 ตอลาก หรือ 2 ตอลาก และยังคงคลุกคลีอยู่ด้วยกันในขณะนั้นจะร่วมประเวณีหรือไม่ก็ตาม เมื่อภรรยาพ้นอิตตะห์แล้วจะแต่งงานกับชายคนใหม่ไม่ได้ เพราะสามีมียอมจากไปยังคลุกคลีอยู่ด้วย จำเป็นสามีต้องออกไปอยู่ที่อื่น และจำเป็นต้องตั้ง อิตตะห์มูอาซาระห์ นับตั้งแต่สามีออกไป เมื่อหมดอิตตะห์มูอาซาระห์ แล้วภรรยาจึงจะแต่งงานกับชายคนใหม่ได้ ในช่วงที่หมดอิตตะห์แล้ว แต่ยังคงอยู่ในอิตตะห์มูอาซาระห์ สามีไม่มีสิทธิหรือยัะคินดีกับภรรยา

ถาม เมื่อภรรยาได้กล่าวกับสามีว่า ท่านจงหย่าดิฉันด้วยกับเงิน 1,000 บาท หรือ ถ้าท่านหย่าดิฉัน ดิฉันจะให้เงินท่าน 1,000 บาท สามีกีรีบเร่งรับ เช่น สามีกีกล่าวว่า ข้าพเจ้ารับแล้ว หรือว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอ สามีภรรยาผู้นี้จะขาดการเป็นสามีภรรยากันหรือไม่?

ตอบ สามีภรรยาผู้นี้ถือว่า ขาดการเป็นสามีภรรยากัน เพราะสามีรีบเร่งรับคำซื้อหย่าจากภรรยา และจำเป็นภรรยาจะต้องจ่ายเงินให้กับสามี 1,000 บาท ในเรื่องนี้ ภรรยาไม่มีสิทธิ รุ้ยวะะ (บอกกลับคืนคำพูด) ได้ก่อนสามีรับ ถ้าหากว่าสามีไม่รีบเร่งรับการซื้อหย่าจากภรรยา เช่น มีคำพูดอื่นมาคั่นระหว่างนั้น หรือ หึงระยะนาน และมากกล่าวว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอ ศาสนาถือว่า สามีได้เริ่มหย่าภรรยาโดยเอกเทศ ภรรยาก็ตกตอลาก ตามที่สามีกีกล่าวสามีหมดสิทธิที่จะเรียกเงินขายหย่าจากภรรยา

ถาม เมื่อสามีได้เริ่มกล่าวกับภรรยาว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอด้วยกับเงิน 1,000 บาท หรือกล่าวว่า ข้าพเจ้าขายหย่าให้กับเธอด้วยกับเงิน 1,000 บาท ต่อมาภรรยายังไม่ทันกล่าวคำรับ สามีกีรุ้ยวะะ (กลับคืนโดยบอกว่าข้าพเจ้าไม่หย่าเธอ หรือไม่ขายหย่าให้กับเธอแล้ว) สามี ภรรยาผู้นี้จะขาดกันหรือไม่?

ตอบ สามีภรรยาผู้นี้ไม่ขาดการเป็นสามีภรรยากัน เนื่องจากการหย่าโดยแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินหรือการขายหย่าของสามีโดยสามี รุ้ยวะะ (บอกกลับคืน) ก่อนภรรยารีบเร่งรับ ศาสนาถือว่าไม่ขาดการเป็นสามีภรรยากัน เพราะการหย่าดั่งที่กล่าวมานี้มีของแลกเปลี่ยนด้วยกับทรัพย์สิน ศาสนาได้ตั้งกฎเกณฑ์ว่า ภรรยาต้องรีบเร่งรับด้วยวาจา เช่น กล่าวว่า ดิฉันรับหรือดิฉันยินยอมแล้ว โดยไม่มีคำพูดอื่นมาคั่น

หรือรีบเร่งรับด้วยการกระทำ เช่น ภรรยารีบจ่ายเงินซื้อหย่าจากสามี ถ้าปฏิบัติด้วยกฎเกณฑ์ที่กล่าวมานี้ ศาสนาถือว่า ขาดการเป็นสามีภรรยา

ถาม สามีได้กล่าวกับภรรยาของเขาว่า ถ้าแม้ว่าข้าพเจ้าทำความชั่วเธอตกตอลาก เมื่อสามีละทิ้ง ละหมาดฟัรดู หรือละทิ้งการถือศีลอดฟัรดู ภรรยาของเขาจะตกตอลาก ขาดการเป็นสามีภรรยาหรือไม่?

ตอบ ภรรยาไม่ตกตอลาก (ไม่ขาดการเป็นสามีภรรยา) เพราะสามีไม่ได้กระทำความชั่ว ส่วนการที่สามีละทิ้งละหมาดฟัรดู หรือละทิ้งการถือศีลอดฟัรดูนั้น จะต้องได้รับโทษในฐานะละทิ้งฟัรดูที่อัลเลาะห์ (ช.บ.) ทรงบังคับ

ถาม ภรรยาเห็นสามีชอบละทิ้งการละหมาด จึงกล่าวว่า ท่านเป็นฆวนรก สามีก็กล่าวว่า ถ้าแม้ว่า ข้าพเจ้าเป็นฆวนรกเธอตกตอลาก หรือข้าพเจ้าหย่าเธอ ศาสนาจะถือว่า สามีภรรยาคู่นี้หย่าขาดกันหรือไม่?

ตอบ ศาสนาถือว่า สามีภรรยาคู่นี้ไม่ตกตอลาก ถือไม่ขาดการเป็นสามีภรรยา เพราะสามีเป็นฆวนรก ถ้าสามีตายในสภาพ ตกมูรตัด (ตายอยู่ในการสิ้นสภาพการเป็นมุสลิม) ศาสนาก็ถือว่าภรรยาตกตอลาก ขณะสามีตาย

ถาม สามีได้กล่าวกับภรรยาว่า เธอจงหย่าตัวเธอ ถ้าเธอต้องการ ภรรยาก็กล่าวว่า ดิฉันหย่าตัวของดิฉัน ศาสนาจะถือว่าสามีภรรยาคู่นี้หย่าขาดกันหรือไม่?

ตอบ ศาสนาถือว่า สามีภรรยาคู่นี้หย่าขาดจากกัน แต่มีกฎเกณฑ์ว่าภรรยาจะต้องรีบเร่งกล่าวคำหย่าตัวเองในทันใด โดยไม่มีคำพูดอื่นมาคั่นขณะนั้น

ถาม ถ้าภรรยากล่าวกับสามีว่า ท่านต้องหย่าดิฉัน 3 ตอลาก สามีก็กล่าวว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอ โดยไม่ได้กล่าว และนี่จำนวนตอลาก ภรรยาจะตกก็ตอลาก?

ตอบ ภรรยาตก 1 ตอลาก เพราะสามีไม่ได้แจ้งจำนวนตอลากในขณะที่กล่าวนั้น ถ้าสามีนี้ 2 ตอลากก็ตก 2 ตอลาก ถ้านี้ 3 ก็ตก 3 ตอลาก

ถาม ภรรยากล่าวกับสามีว่า ถ้าท่านนำภรรยาคนที่ 2 (คือภรรยาหน้า) เข้ามาในบ้านนี้ ท่านขาดกับดิฉัน 3 ตอลาก สามีก็ตอบว่า ครับ หรือ เออ เมื่อสามีนำภรรยาหน้าเข้าบ้านหลังนี้ สามีจะขาดกับภรรยาหลวงหรือไม่?

ตอบ เมื่อสามีนำภรรยาหน้าเข้าบ้านหลังนี้ ก็ไม่ขาดกับภรรยาหลวง ดำเนินตาม มัวะตามัต เพราะสามีไม่ได้กล่าว ตามคำพูดที่ ภรรยาตั้งข้อแม้คือ (คำตะลิกให้กับสามี) โดยภรรยาพูดแต่ฝ่ายเดียว สามีก็รับว่า ครับ ศาสนาก็ไม่พิจารณาเป็นคำตะลิก (คือการหย่าภรรยาโดยมีข้อแม้หรือเงื่อนไข)

ถาม มีผู้หนึ่งได้กล่าวกับสามีว่า ท่านจงหย่าภรรยาของท่าน สามีก็ตอบว่า ครับ หรือ เออ ภรรยาของสามีจะตกตอลากหรือไม่?

ตอบ เมื่อผู้หนึ่งได้กล่าวกับสามีว่า ท่านจงหย่าภรรยาของท่าน สามีก็ตอบว่า ครับ หรือ เออ ศาสนาถือว่าสามีหย่าขาดกับภรรยา เพราะคำตอบว่า ครั้นนั้น เป็นคำที่ชัดเจน มายืนยันแทนที่คำว่า ข้าพเจ้าหย่าภรรยาข้าพเจ้า ส่วนจะตกก็ตอลากนั้นก็อยู่ที่สามีเหนียต(นึก)ถ้าสามีกล่าวว่า ครับพร้อมกับนึก 2 ตอลากก็ตก 2 ตอลาก ถ้านึก 3 ตอลาก ก็ตก 3 ตอลาก ถ้าไม่นึกก็ตอลากก็ตก 1 ตอลาก

ถาม สามีเป็นลูกหนี้ภรรยา ต่อมาสามีกล่าวกับภรรยาว่า ถ้าแม้ว่าเธอยกหนี้ให้กับข้าพเจ้าเธอตกตอลากภรรยา ก็กล่าวว่า ดิฉันยกหนี้ให้กับท่าน ภรรยาจะตกตอลากหรือขาดกับสามีหรือไม่?

ตอบ สามีเป็นลูกหนี้ภรรยา และสามีก็กล่าวกับภรรยาว่า ถ้าเธอยกหนี้ให้กับข้าพเจ้าเธอตกตอลาก หรือถ้าเธอยกหนี้ให้กับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าหย่าเธอ เมื่อภรรยายกหนี้ให้ สามีภรรยา ก็ตกเป็น ตอลากบาเอ็น (คือสามีไม่มีสิทธิที่จะรูดวะ กลับคืนดี กับภรรยา) เพราะการหย่านี้มีการที่สามีเป็นลูกหนี้ภรรยา และสามีก็กล่าวกับภรรยาว่า ถ้าเธอยกหนี้ให้กับข้าพเจ้าเธอตกตอลาก หรือถ้าเธอยกหนี้ให้กับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าหย่าเธอ เมื่อภรรยายกหนี้ให้ สามีภรรยา ก็ตกเป็น ตอลากบาเอ็น (คือสามีไม่มีสิทธิที่จะรูดวะ กลับคืนดี กับภรรยา) เพราะการหย่านี้มีการ

ถาม สามีกล่าวกับภรรยาว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอพร้อมกับทำท่า ชูนิ้วมือ 2 นิ้วและกล่าวว่าเท่านี้ หรือกล่าวว่าดั่งนี้จะตกก็ตอลาก?

ตอบ เมื่อสามีได้กล่าวกับภรรยาว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอพร้อมกับทำท่าชูนิ้วมือ 2 นิ้วและกล่าวว่าเท่านี้หรือดั่งนี้ ศาสนาถือว่าตกตามที่ชูนิ้วมือ ถ้าชู 2 นิ้วก็ตก 2 ตอลาก ถ้าชู 3 นิ้วก็ตก 3 ตอลากเพราะเขาชูนิ้วมือพร้อมกับกล่าวว่าเท่านี้หรือดั่งนี้

ถาม สามีได้กล่าวกับภรรยาว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอ พร้อมกับชู 2 นิ้วโดยไม่ได้กล่าววาก็ตอลาก จะขาดกันก็ตอลาก?

ตอบ เมื่อสามีได้กล่าวกับภรรยาว่า ข้าพเจ้าหย่าเธอ พร้อมกับชูนิ้วมือขึ้น 2 นิ้ว และไม่กล่าวจำนวนตอลาก ศาสนาถือว่า ตกหนึ่งตอลากก่อน เพราะคำพูดที่กล่าวมานี้เป็นคำ ซอแระห์ (เป็นคำพูดที่ชัดเจน) ถ้าสามีเหนียต (นึก) ขณะที่กล่าวคำหย่านั้น 2 ตอลากก็ตก 2 ตอลาก ถ้านึก 3 ตอลากก็ตก 3 ตอลาก

ถาม สามีภรรยาคนหนึ่งได้ทำการนิกะฮ์ (แต่งงาน) เรียบร้อยแล้ว และได้มีการหย่าขาดจากกัน ภรรยาอ้างว่าสามีร่วมประเวณีแล้ว เพื่อจะรับ มาฮัร ค่าตัวเต็มจำนวน สามีปฏิเสธว่ายังไม่ร่วมประเวณีเลย เพื่อจะได้จ่าย มาฮัร ค่าตัวเธอครึ่งเดียว ศาสนาจะเชื่อผู้ใด?

ตอบ สามีได้หย่าขาดจากกันแล้ว ภรรยาอ้างว่า สามีร่วมประเวณีแล้ว สามีปฏิเสธว่ายังไม่ร่วมประเวณีกับเธอเลย ศาสนาให้เชื่อผู้ปฏิเสธการร่วมประเวณี ด้วยกับให้ผู้นั้นสาบานว่า วัลลอฮิ ขอสาบาน

ด้วยพระนามพระองค์อัลลอฮ์ ข้าพเจ้าไม่ได้ร่วมประเวณีกับภรรยา เพราะอาซอล (เดิมทีนั้น) ยังไม่ได้ร่วมประเวณี

ถาม ผู้หนึ่งได้กล่าวคำหย่าภรรยาของเขาโดยใช้คำพูดไม่ถูกต้องศาสนาถือว่าไม่ตกตอลากคือไม่ขาดกัน ต่อมาเขาผู้นั้นคิดว่าเขาได้หย่าภรรยาแล้ว เมื่อมีผู้หนึ่งมาถามว่าหย่าภรรยาแล้วหรือ เขาก็ตอบว่า หย่าภรรยาแล้ว ผู้นั้นจะขาดกับภรรยาหรือไม่?

ตอบ ผู้หนึ่งได้กล่าวคำหย่าภรรยาของเขา โดยใช้คำพูดที่ไม่ถูกต้อง เช่น ข้าพเจ้าหย่า 3 ตอลาก โดยไม่กล่าว มัพอูล (กรรม) คือไม่ทราบว่าย่าใคร และภรรยาก็ไม่ได้ทำหรือขอให้หย่า ซึ่งศาสนาถือว่าไม่ตกตอลาก คือไม่ขาดกัน หรือเขากล่าวกับภรรยาว่า เธอฉันฮาราม (ห้าม) เหนือข้าพเจ้า และเขาก็ไม่ได้เหนียต (นึกหย่าภรรยา) ขณะที่กล่าว ศาสนาถือว่าไม่ตกตอลาก เพราะเป็นคำ กินายะห์ จำเป็นจะต้องเหนียตในใจว่า หย่าภรรยาพร้อมกับกล่าวว่า เธอฉันฮาราม (ห้าม) เหนือข้าพเจ้า จึงจะมีผลในการหย่า ต่อมาเขาก็คิดว่าเขาได้หย่าขาดจากภรรยาแล้ว เมื่อมีผู้หนึ่งมาถามว่า ท่านหย่าภรรยาท่านแล้วหรือ เขาก็ตอบว่าข้าพเจ้าหย่าภรรยาข้าพเจ้าแล้ว คำตอบของเขานี้ ศาสนาถือว่า ไม่ตกตอลาก (ไม่ขาดกับภรรยา) เพราะคำตอบนั้นเป็นการบอกเล่าถึงการหย่า อันเดิม เมื่ออันเดิมหย่าไม่ขาด ศาสนาก็ถือว่าไม่ขาดการเป็นสามีภรรยากัน และไม่เป็นการสารภาพว่าหย่าภรรยาด้วย

ถาม ภรรยาได้ทำ หรือขอให้สามีหย่า สามีก็กล่าวว่า ข้าพเจ้าหย่าเขา โดยภรรยาอยู่ต่อหน้า สามีให้การว่า ขณะที่กล่าวนั้นไม่ได้หย่าภรรยา ศาสนาจะรับฟังคำให้การของสามีหรือไม่ และจะขาดการเป็นสามีภรรยากันหรือไม่?

ตอบ คำพูดของสามีกล่าวว่า ข้าพเจ้าหย่าเขา ซึ่งภรรยาได้ทำหรือขอให้หย่าโดยอยู่ต่อหน้าสามีและสามีก็ให้การว่าตั้งใจหย่าผู้อื่น ไม่ใช่ตั้งใจหย่าภรรยาในขณะที่กล่าว ศาสนาจะไม่รับฟังคำให้การของสามี ศาสนาถือว่าขาดการเป็นสามีภรรยากัน เพราะมีคำทำทหายหรือคำขอให้หย่าของภรรยาอยู่ก่อน ถ้าสามีเหนียต (นึกในใจ) ก็ตอลาก ขณะที่กล่าวคำหย่า ก็ตกตอลากตามที่เหนียต (นึกในใจ) นั่นคือ ถ้า นึก 1 ตอลาก ก็ตก 1 ตอลาก นึก 2 ตอลาก ก็ตก 2 ตอลาก นึก 3 ตอลาก ก็ตก 3 ตอลาก ถ้าไม่นึกก็ตอลาก โดยกล่าว หย่าเขาอย่างเดียว ศาสนาถือว่า ตก 1 ตอลาก เพราะเป็นคำพูดที่ ซอระะห์ (ชัดเจน) ถ้าหากว่าสามีกล่าวว่าข้าพเจ้าหย่าเขา หรือเขาตกตอลาก ขณะที่ภรรยาอยู่ต่อหน้า โดยกล่าว ดอเมร (สรรพนาม) เป็นบุรุษที่ 3 คือกล่าวว่า หย่าเขา ไม่ได้กล่าวว่าหย่าเธอ และไม่มีคำทำทหายหรือคำขอให้หย่าของภรรยาอยู่ก่อน ศาสนาถือว่าเป็นคำกินายะห์(คำแสดง)ถ้ามีเหนียตนึกในใจว่าหย่าภรรยา ขณะที่กล่าวก็ตกตอลากตามที่นึก คือถ้านึก 1 ตอลาก ก็ขาด 1 ตอลาก นึก 2 ก็ขาด 2 ตอลาก นึก 3 ก็ขาด 3 ตอลาก ถ้าไม่นึกหย่าภรรยาในขณะที่กล่าวว่าข้าพเจ้าหย่าเขา โดยภรรยาอยู่ต่อหน้า และภรรยาก็ไม่ได้ทำหรือขอให้หย่า ศาสนาถือว่าไม่ตกตอลากเลย ศาสนาถือว่าเป็น กินายะห์ จำเป็นจะต้องเหนียตขณะที่กล่าวจึงจะเกิดผล เนื่องจากภรรยาอยู่ต่อหน้า สามีกล่าวว่าดอเมร (สรรพนาม) ว่า หย่าเขา เป็นบุรุษที่ 3 ไม่ได้กล่าวว่า หย่าเธอ เป็นบุรุษที่ 2 และภรรยาที่ไม่ได้ทำหรือขอให้หย่า

ถาม สามีนี้อายุได้ทะเลาะกับภรรยา และสามีกล่าวว่า หย่า 3 ตอลาก จะขาดการเป็นสามีภรรยาหรือไม่?

ตอบ คำพูดของสามีกล่าวว่า หย่า 3 ตอลาก นั้น ศาสนาถือว่าไม่ขาดการเป็นสามีภรรยา เพราะไม่ได้กล่าวมัพ้อล(กรรม)คือไม่ได้กล่าวว่า หย่าเธอ หรือ หย่าภรรยาข้าพเจ้าถึงแม้ว่าเขาจะเหนียว (นึกในใจ) หย่าภรรยาก็ตาม คำกล่าวนี้เป็นคำชัดเจนแต่ไม่ครบประโยค ศาสนาถือว่าไม่ขาดการเป็นสามีภรรยา ถ้าหากว่าภรรยา ทำหรือขอให้หย่าโดยภรรยา กล่าวว่า ท่านจงหย่าฉันมา สามีก็กล่าวเราหย่า 3 ตอลาก ศาสนาถือว่า ขาด 3 ตอลาก เพราะมีคำทำหรือคำขอให้หย่าอยู่ก่อน จากสามีกล่าวคำว่า หย่า 3 ตอลาก

ถาม หากสามีกล่าวกับภรรยาว่า เธอตกตอลาก 1 ตอลาก วานนี้ ภรรยาจะตกตอลากเมื่อใด?

ตอบ ถ้าสามีกล่าวกับภรรยาว่า เธอตกตอลาก 1 ตอลาก วานนี้ หรือวันหนึ่งวันใดที่ผ่านมา ศาสนาถือว่า ภรรยาตกตอลากในขณะที่กล่าวจบ

ถาม สามีนี้อายุได้ทำ ตะลิก ภรรยา 3 ตอลาก เช่น สามีกล่าวว่า เมื่อเธอเข้าบ้านหลังนี้ เธอตก 3 ตอลาก และสามีก็กลัวจะตก 3 ตอลาก จะ รุ้ยวะ กลับคืนคำพูดหรือยกเลิก ตะลิกนี้ได้หรือไม่?

ตอบ การที่สามีทำตะลิกภรรยาว่า เมื่อเธอเข้าบ้านหลังนี้เธอตก 3 ตอลาก จะรุ้ยวะ (กลับคำพูด) หรือยกเลิกไม่ได้ เว้นแต่ถ้ามีการ ฟาซค์ (ยกเลิกการนิกะฮ์) เกิดขึ้น หรือสามีต้องการจะลบล้างการตะลิกนี้ ก็ให้สามีขายหย่า ภรรยาก็ซื้อหย่า 1 ตอลาก ก่อนที่ภรรยาจะเข้าบ้านหลังนั้น หลังจากซื้อหย่า ภรรยาก็ตกเป็น บาเอ็นซุครอ คือสามีจะรุ้ยวะกลับคืนดีไม่ได้ เพราะภรรยาเสียทรัพย์สินซื้อหย่าต่อมาก็ให้ทำการนิกะฮ์ใหม่(แต่งงานใหม่) โดยขอวาลีและจ่ายมาฮ์ร (ค่าตัวภรรยา) ตามกฎเกณฑ์ของการนิกะฮ์ให้ถูกต้อง การตะลิก 3 ตอลากที่สามีทำไว้นั้นก็ยกเลิกกันไป เมื่อภรรยาเข้าบ้านหลังนั้นก็ไม่ได้ตก 3 ตอลาก และสามียังมีสิทธิ์หย่าได้อีก 2 ตอลาก เนื่องจากได้หย่าไปแล้ว 1 ตอลาก

والله أعلم بالصواب وإليه المرجع والمآب

บรรณานุกรม/อ้างอิง

- หลักสูตฺรสมาคฺมคฺรุสํพัณห์อิสลามแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- คู่มืออบรมก่อนแต่งตั้งบปี พ.ศ. ๒๕๕๗